

รายงานการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF ACTIVITIES PROMOTING BEING PROFESSIONAL
TEACHERS OF EDUCATION FACULTY STUDENTS OF
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

พระมหาสายัณห์ เปมสีโล

สุทธินันท์ พรหมพันธุ์ใจ

วิญญู เถาถาวงษ์

พระครูสังฆรักษ์ ยศวีร์ ปมุตโต

พระสุธารักษ์ ธมมารุกโข

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.)
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (2) เพื่อพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (3) เพื่อเปรียบเทียบกิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 97 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .457 ถึง .840 ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .971 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย,ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน,การทดสอบสมมุติฐานด้วยการทดสอบค่าที,(t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F – test) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe’) และวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า :

1. การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือด้านภาวะผู้นำครู
2. การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายด้าน การพัฒนาผู้เรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายด้าน ด้านการพัฒนาผู้เรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : 1. กิจกรรม, 2. สมรรถนะ, 3. ครูมืออาชีพ

ABSTRACT

The objectives of this research are (1) to study the professional teacher competency of students from the Faculty of Education at Mahamakut Buddhist University, (2) to develop activities that enhance the professional teacher competency of these students, and (3) to compare the activities that promote professional teacher competency, categorized by gender, age, and year of study. The sample group for this study consists of 97 students/monks from the Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University, Isan Campus, Mueang District, Khon Kaen Province, during the first semester of the 2024 academic year. The research tool used was a 30-item questionnaire, with discrimination power (r) ranging from .457 to .840. The reliability, using Cronbach's Alpha Coefficient method, was .971 for the entire questionnaire. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, hypothesis testing using t-test (Independent Samples), one-way ANOVA (F-test), and pairwise comparisons using Scheffe's method. Additionally, descriptive analysis was applied.

The research results found that :

1. The development of activities to promote the professional teacher competency of students in the Faculty of Education is overall at a high level. In specific aspects, the highest-rated aspect is curriculum management and learning management, followed by analysis, synthesis, and research to develop learners. The aspect with the lowest rating is teacher leadership.

2. The development of activities to promote the professional teacher competency of students in the Faculty of Education at Mahamakut Buddhist University, when categorized by gender, shows statistically significant differences overall at the .01 level. Specifically, the aspect of learner development shows statistically significant differences at the .01 level. However, there are no significant differences in opinions in other aspects.

3. The results of the comparison of the development of activities to promote the professional teacher competency of students in the Faculty of Education at Mahamakut Buddhist University, categorized by year of study, show statistically significant differences overall at the .01 level. Specifically, the aspects of learner development show statistically significant differences at the .01 level, and classroom management shows significant differences at the .05 level. However, there are no significant differences in opinions in other aspects.

Keyword : 1.Activities, 2.Competency, 3.Professional Teacher

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) และสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากท่าน พระครูปลัดสุวัฒนสังข์คุณ,ดร. และ รศ.ดร.ศรีศักดิ์ สุนทรชัย ที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ทำให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อใช้ในการการวิจัย อันประกอบด้วย พระมหาสุภชัย สุภกิจโจ,รศ.ดร. พระเมธีวีชรติลก,ดร. พระเจริญ จิริปัญโญ,ดร. ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล และ ผศ.ดร.วารินทร์พร ฟันเฟื่องฟู ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้องทั้งด้านภาษา เนื้อหา ระเบียบวิธีวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย และเอกสารใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน โดยท่านทั้งหลายได้ช่วยแนะนำแก้ไขให้สมบูรณ์ สำเร็จได้ด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (ศาลายา) วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน และโรงเรียนวังน้อย (พนมยงค์วิทยา) ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการดำเนินการเรื่องรายงานการวิจัย

ขออนุโมทนาในพระคุณบิดา มารดาของข้าพเจ้า ที่ให้ความอุปถัมภ์ และเป็นกำลังใจในการศึกษาวิจัย เป็นอย่างดีมาตลอด คุณงามความดีอันใดที่เกิดจากการศึกษาวิจัยเล่มนี้ ขอน้อมเป็นธรรมบูชาเพื่อระลึกถึงคุณแห่งคำสอนของพระบรมศาสดา และขออุทิศส่วนกุศลอันเกิดจากธรรมทานนี้แต่ผู้มีอุปการคุณทุกท่านเทอญ

พระมหาสายัณห์ เปมสีโล, ผศ.ดร.

หัวหน้าโครงการวิจัยและคณะ

30 เมษายน 2568

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูปภาพ	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
1.5 นิยามศัพท์	6
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นครู	8
2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะของครู	20
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นครูมืออาชีพ	38
2.4 บริบทของพื้นที่ศึกษาวิจัย	50
2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
2.6 สรุปรอบแนวความคิด	58
3 วิธีดำเนินการวิจัย	59
3.1 รูปแบบของการวิจัย	59
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	59
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	60
3.5 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	61
3.6 การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	61
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	62

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	64
4.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	64
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
5.1 สรุปผลการวิจัย	81
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	83
5.3 ข้อเสนอแนะ	86
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	86
5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	86
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	92
ประวัตินักวิจัย	134

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	65
4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวมและรายด้าน	66
4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวม และรายข้อ ด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้	67
4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวม และรายข้อ ด้านการพัฒนาผู้เรียน	68
4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวม และรายข้อ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	69
4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวม และรายข้อ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	70
4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวม และรายข้อ ด้านภาวะผู้นำครู	71
4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวม และรายข้อ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	72
4.9	ผลการเปรียบเทียบผลการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม	73

4.10	ผลการเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม	74
4.11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี	75
4.12	ผลการเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวม	77
4.13	ผลการทดสอบรายคู่ของการเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวม	78
4.14	ผลการทดสอบรายคู่ของการเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี ด้านการพัฒนาผู้เรียน	79
4.15	ผลการทดสอบรายคู่ของการเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	79
4.16	วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยภาพรวม	80

สารบัญรูปภาพ

แผนภาพที่		หน้า
2.1	รูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนแบบสามัญ	18
2.2	รูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนของ ดิคค์ และคาร์เรย์	20
2.3	โมเดลภูเขาน้ำแข็ง	25
2.4	กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย	58

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมไทยภายใต้ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ตลอดจนกระแสความคิด แรงกดดันเพื่อความอยู่รอดของประชาชน รวมทั้งปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่รุ่มร่า การเติบโตของเทคโนโลยีที่ขาดระบบการควบคุม ระบบครอบครัวอ่อนแอ ส่งผลให้เยาวชนขาดความเป็นพลเมือง และคาดว่าปัญหาดังกล่าวจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต เพราะฉะนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐจะต้องส่งเสริมการพัฒนาความเป็นพลเมืองของเยาวชน ทั้งใน ระบบการศึกษา นอกกระบบการศึกษา และการศึกษาอ้อยาตียนวัตกรรมหรือแนวทางต่าง ๆ ที่เหมาะสม และสามารถพัฒนาความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้นกับเยาวชนได้อย่างยั่งยืน การเรียนรู้ ของเยาวชนเป็น กลไกสำคัญที่จะสามารถพัฒนาความคิดและจิตสำนึกของ มนุษย์ได้อย่างยั่งยืน เพราะฉะนั้นการ เรียนรู้ของผู้เรียนด้านความเป็นพลเมืองจะต้องมีมาตรฐานเดียวกัน เพราะความเป็นพลเมืองที่ดีย่อมมี มาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ เครื่องมือที่จะนำมาใช้ ในการเรียนรู้ของเยาวชน ซึ่งอาจจะได้แก่สื่อการ สอนจะต้องสามารถพัฒนาการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานการเรียนรู้ ที่เท่าเทียมกัน รวมทั้งสามารถพัฒนาองค์ความรู้ สร้างทักษะ และปลูกฝังเจตคติได้อย่างเหมาะสม เพราะฉะนั้นการ สร้างนวัตกรรม (Innovation) สื่อการสอน ในรูปแบบใหม่ ๆ ที่สามารถให้ความรู้ เสริมสร้างทักษะ และปลูกฝังเจตคติได้ด้วย จะสามารถ พัฒนาเยาวชนสู่ความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศได้ (ยิ่งศักดิ์ เพชรนิล. 2560 : 21)

สถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้ความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาระบบและ กระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษาเป็นผลมาจากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทาง การปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้กำหนดแนวทางการจัด ทามาตรฐานคุณวุฒิระดับ/สาขา/สาขาวิชา (มคอ.1) จะมีการกำหนด เรื่อง การทวนสอบมาตรฐานผล การเรียนรู้ไว้ เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร มีการ กำหนดการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษาไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับ/ สาขา/สาขาวิชา (มคอ.1) ในข้อ 10 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้ คือ “สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับ/สาขา/ สาขาวิชา เป็นอย่างน้อย โดยอาจจัดทำกรทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และ ระดับหลักสูตร เมื่อได้ดำเนินการทวนสอบแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการทวนสอบเพื่อเป็นหลักฐานการ บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้” ซึ่งในแต่ละสาขาวิชาซีพีได้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิขึ้นมา การทวนสอบ ผลสัมฤทธิ์นักศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาและ หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากการทวนสอบจะสะท้อนผลรายวิชาและหลักสูตร คือ 1) ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่แต่ละรายวิชาได้รับจากการกระจาย

ความรับผิดชอบจากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ซึ่งเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้ที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงข้อบกพร่อง หรือส่งเสริมจุดเด่นของผู้เรียนเพื่อพัฒนาตนเองต่อไป 2) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอนในการพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดีกว่าเดิม 3) ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการศึกษา ผลจากการทวนสอบผลสัมฤทธิ์เป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอน การติดตามประเมินผล และการประกันคุณภาพของหลักสูตร (มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2557 : 8)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ตั้งเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) โดยมีครูเป็นกลไกสำคัญในการทำหน้าที่ส่งเสริม การศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งความรู้วิชาการ ศาสตร์วิทยาการต่างๆ ตลอดจนอบรมบ่มสอน คุณธรรมจริยธรรม ความดีงามตามบริบทสังคมไทย และเครื่องมือของครูในยุคดิจิทัลจะต้องมีการ ปรับให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนยุคใหม่เช่นกัน ทั้งกลุ่มประชากร (Generation) Gen - Z ที่เน้น สื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตและใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่บนเว็บไซต์และ Gen - Alpha (เกิดปี2553- 2568) ที่เกิดและเติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยียุคใหม่ที่พัฒนาเต็มที่ โดยเริ่มจากการออกแบบการ เรียนรู้ พร้อมๆ กับการปรับตัวจากครูผู้สอน (Teacher) เป็น “ผู้อำนวยความสะดวก” (Facilitator) ทำให้ ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาสาระ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาผสมผสานกับความรู้และทักษะ เพื่อให้เกิด ประโยชน์ สูงสุดต่อผู้เรียน และเกิดประสิทธิภาพในการทำงานของครูเอง (นวรรตน์ รามสูตร. 2564 : 80-81)

ความท้าทายของครูคือ การค้นพบแนวทางและออกแบบการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ให้ผู้เรียนได้ค้นพบและเรียนตามความถนัดอย่างเต็มตาม ศักยภาพและมีการสอนที่สนับสนุนการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น เช่น การเรียนรู้ที่เสริมสร้าง ศักยภาพส่วนบุคคล (Personalized Learning) การเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า (Purposeful and Valuable Learning) การเรียนรู้สร้างสรรค์นวัตกรรม การเรียนรู้ที่นำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง เป็นต้น โดยมีการผสมผสานการใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลต่างๆ ในรูปแบบ และวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยและระดับการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ และทัศนคติที่พึงประสงค์ต่อความเปลี่ยนแปลง เกิดคุณค่าแห่ง การเรียนรู้ที่ดีงามเพื่อการพัฒนาตนเอง อาชีพ และสังคมในอนาคตต่อไป (สำนักงานมาตรฐานและ พัฒนาการเรียนรู้. 2564 : 34)

ปัญหาเกี่ยวกับวิชาชีพครู โดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้กล่าวอีกว่า การขาดแคลนครูเป็นหนึ่งในอุปสรรคของวงการการศึกษาไทย ความพยายามในการพัฒนาครูผู้สอนด้วยการเพิ่มความเข้มข้นของหลักสูตร และการกระจายสถาบัน ผลิตครู ถือเป็นความหวังในการยกระดับครูผู้สอนและลดปัญหาด้านการขาดแคลนครูในปัจจุบัน ครั้ง หนึ่งบอร์ดคุรุสภา เคยเสนอให้ปรับเกณฑ์ใบอนุญาตชั่วคราว เพื่อเอื้อให้แก่บัณฑิตในทุกสาขาสามารถ ได้ไปประกอบวิชาชีพหรือตัวครู เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู แต่ปัจจุบันกลับพบว่ามียุทธศาสตร์ สถาบันการศึกษาที่ผลิตครู แต่กลับยังไม่ได้รับการรับรองจากคุรุสภา และหากมองเจาะลึกถึงปัญหา ครูไทยจะพบถึงสาเหตุอีกหลายอย่างที่ควรต้องมีการแก้ไขเช่นกัน “ทั้งๆ ที่เมืองไทยขาดแคลนครู แต่การรับรองและออกใบวิชาชีพครูกลับเป็นสิ่งที่ทำได้ยากเย็น มีครูอาสาบางส่วน ที่ต้อง กลายเป็น “ครูเถื่อน” เพราะไม่มีใบประกอบวิชาชีพครู ที่จริงแล้วคำว่าครูยิ่งใหญ่มาก “ปัญหาที่มา

ทั้งหลายเกิดจากการที่ระบบราชการครู ที่ต้องให้ครูทำผลงานวิชาการ เพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน ให้ได้ค่านั้น ค่านี้ เข้ามาในเงินเดือน ทำให้ครูทั้งหลายลืมนบทบาท และหน้าที่ความเป็นครูของตนเองไป ครูอาสาฯ หรือครูตอยที่สังกัด กศน.ไม่ได้เป็นข้าราชการ เป็นเพียงพนักงานของรัฐ ต่างก็พยายามที่จะสอบบรรจุเป็นข้าราชการครู เพราะสวัสดิการต่าง ๆ ดีกว่า ครูตอยที่มีใบประกอบวิชาชีพครูส่วนใหญ่ จึงทำงานสอนเพื่อรอสอบบรรจุ เป็นข้าราชการครูสังกัด สพฐ., สพท. หากในความเป็นจริงแล้วครูเหล่านี้กลับมีจิตวิญญาณความเป็นครูมากกว่าครูที่มีใบประกอบวิชาชีพหลาย ๆ คนด้วยซ้ำ” “เรื่อง การขาดแคลนใบประกอบวิชาชีพครู เป็นหนึ่งในปัญหาของการผลิตบุคลากรครู ปัจจุบันหลายสถาบัน มีความพยายามในการเพิ่มบุคลากรครู แต่กลับยังไม่ได้ใบรับรอง ที่ผ่านมาพบว่าครูผู้สอนในสาขาวิชา สำคัญๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา เป็นต้น มักขาดแคลน แม้จะมีความพยายามในการ พัฒนาวิชาชีพครูแต่การพัฒนาครูกลับมีการถูกมองว่ายังคงไม่มีความชัดเจนทางนโยบายในการที่จะ สนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่ตรงกับเนื้อหาสาระ เช่น บัณฑิตทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษา ให้หันเข้ามาหาวิชาชีพครู” (ผู้จัดการออนไลน์. 2558 : ออนไลน์)

สภาพปัญหาปัญหาของความเป็นครู จากผลการวิจัยของ สุปรียา ไตรยะพันธ์ และรชฏ สุวรรณภู (2565 : 936) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของ ครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า

(1) ปัญหาด้านการเรียนรู้ร่วมกัน (1.1) ครูมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ไม่เท่ากัน แนวทาง พัฒนา ครูควรพัฒนาตนเองโดยการเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ (1.2) นักเรียนมีพื้นฐาน ความรู้ที่แตกต่างกัน แนวทางพัฒนา ครูควรวิเคราะห์ความแตกต่างของนักเรียนเป็นรายบุคคล (1.3) ครูเข้าถึงเครือข่ายในการเรียนรู้ร่วมกันได้น้อย แนวทางพัฒนา ครูควรใช้กระบวนการ PLC ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสะท้อนผลร่วมกันอย่างเป็นระบบ (1.4) ครูมีทักษะในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมน้อย แนวทางพัฒนา ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการมี ส่วนร่วม (1.5) ครูมีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่เป็นระบบ แนวทางพัฒนา ครูควร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายร่วมกับผู้อื่น

(2) ปัญหาด้านความเป็นผู้นำ (2.1) ภาวะความเป็นผู้นำของครูแนวทางการพัฒนา สถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นควรจัด กิจกรรมส่งเสริมภาวะความเป็นผู้นำของครู (2.2) นักเรียนไม่ กล้าแสดงออก แนวทางพัฒนา ครูควร จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก (2.3) การกำหนดเป้าหมายในการจัดการ เรียนรู้ไม่ชัดเจน แนวทางพัฒนา ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนเป็น ผู้นำและผู้ตามที่ดี(2.4) ครูยังยึดติดกับ รูปแบบ วิธีการสอนแบบเดิม แนวทางพัฒนา พัฒนาตนเอง ครูควรพัฒนางานและคอยกำกับติดตาม อย่างต่อเนื่อง (2.5) กระบวนการนิเทศ ติดตามผลการจัดการฯ

ดังนั้นความคาดหวังที่สังคมมีต่อ “ครู” ส่งผลให้ครูต้องพัฒนาตนเองไปสู่ “ครูมืออาชีพ” จึงต้องมีการพัฒนาตัวเองในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้าน การสอน โดยการ จัดการองค์ความรู้ที่จะสอน อย่างมีคุณภาพ ทั้งในแง่การพัฒนาความรู้ในเนื้อหาสาระ ของวิชาที่จะสอนอย่างลึกซึ้งและการ สอนของครูมืออาชีพต้องปรับเปลี่ยนจากเดิมคือเป็น ผู้ถ่ายทอดความรู้มาสู่การเป็นผู้อำนวยการ ความ สะดวกในการเรียนการสอน ต้องส่งเสริมและ สร้างแรงบันดาลใจใฝ่เรียนรู้ เพราะสิ่งที่ครูสอน คือ ทักษะที่จำเป็นแก่ผู้เรียนเพื่อใช้ในการ สืบเสาะหาความรู้และต่อยอดสู่การพัฒนาตนเองอย่าง สร้างสรรค์ รวมทั้งเครื่องมือ ด้านการคิด การใช้ชีวิต การสื่อสาร และการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุข

ในกระแสสังคม แห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ที่เรียกกันว่า “ติดอาวุธทางปัญญา” ให้แก่ผู้เรียน เพราะฉะนั้นครุมืออาชีพมีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงและปรับเปลี่ยนความคิดของครุมืออาชีพ ต้องตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนการสอนเป็นสำคัญ โดยต้องมุ่งพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อนำไปสู่คุณภาพของผู้เรียน ซึ่งการปฏิรูปตนเองสู่การเป็นครุมืออาชีพนั้นต้องเริ่มจากสิ่ง ที่ทำได้ด้วยตนเองและปฏิบัติแบบเรียบง่าย ขอเพียงมุ่งมั่นและใส่ใจที่จะพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรการศึกษา การออกแบบและพัฒนากิจกรรมการเรียน การสอน และการวัดผลประเมินผลกลไกการปฏิรูปตนเอง ทั้งหลายทั้งปวงเหล่านี้เริ่มที่ การปรับความคิดของครูและนำไปลงมือปฏิบัติที่ห้องเรียนโดยให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การเขียน การคำนวณ การคิดแก้ปัญหา การร่วมมือกันทำงานผ่านการ สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพเช่นนี้ เรียกว่าเป็นสภาพแห่งการเรียนรู้ในโลกแห่งการเรียนรู้ (พระมงคลธรรมวิธาน. 2561 : 2493-2494)

จากสาระสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรม ส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครุมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อให้ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับ 1) การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน เป็นความสามารถในการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู เป็นคุณลักษณะและ พฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา และ 6) การ สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ เป็นการประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรอื่นๆทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อ สนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะความเป็นครุมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. เพื่อสร้างกิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครุมืออาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. เพื่อเปรียบเทียบและพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครุมืออาชีพของ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้เข้าร่วมการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครุมืออาชีพ มีสมรรถนะความเป็นครุมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก
2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่มีเพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา มีการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครุมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาได้แก่ การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการหลัก 6 ด้าน คือ 1) การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ (curriculum and learning management) 2) การพัฒนาผู้เรียน (student development) 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน (classroom management) 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (analysis & synthesis & classroom research) 5) ภาวะผู้นำครู (teacher leadership) และ 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (relationship & collaborative-building for learning management) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 ก. 3)

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่

2.1.1 เพศ

2.1.2 อายุ

2.1.3 ชั้นปี

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการหลัก 6 ด้าน คือ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 ก. 3)

1. การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้

2. การพัฒนาผู้เรียน

3. การบริหารจัดการชั้นเรียน

4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

5. ภาวะผู้นำครู

6. การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 130 รูป/คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 97 รูป/คน โดยกำหนดตามกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) อ้างใน (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 43) ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการใช้ตารางเลขสุ่ม

4. ขอบเขตด้านสถานที่ ได้แก่ สถานที่ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

5. ขอบเขตด้านระยะเวลาระยะเวลา 1 ปี (ระหว่างเดือนมกราคม 2566–เดือนธันวาคม 2567)

1.5 นิยามศัพท์

การส่งเสริม หมายถึง การช่วยเหลือ การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมในการพัฒนาให้กับ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พร้อมทั้งให้ คำแนะนำเพื่อก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ เสริมสร้างประสบการณ์ในตนเอง ส่งผลให้ เกิดการปฏิบัติงาน และการดำเนินชีวิตเป็นไปในทางที่ดีขึ้น

การพัฒนา หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น ให้กับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยมีการ วางแผนที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมความเป็นครูมืออาชีพ ส่งผลให้มีความก้าวหน้าและ ดียิ่งขึ้นมากกว่าเดิม

การส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะครู หมายถึง การส่งเสริม การจัดกิจกรรม การให้ความรู้ การฝึกทักษะความเป็นครูมืออาชีพให้กับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยการสนับสนุน ให้คำแนะนำ พร้อมทั้งการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการ พัฒนาสมรรถนะครู ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยผ่านกระบวนการที่ชัดเจน มีขั้นตอน มีการ วางแผนอย่างเป็นระบบ ทำให้การเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ในด้าน ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความคิด พฤติกรรมของครู แบ่งการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะครู ออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ (curriculum and learning management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพสูงสุด กับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. การพัฒนาผู้เรียน (student development) หมายถึง ความสามารถในการ ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความ ภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณภาพ

3. การบริหารจัดการชั้นเรียน (classroom management) หมายถึง การจัด บรรยายภาค การเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียน รายชั้น/รายวิชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความปลอดภัย ของผู้เรียน

4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (analysis & synthesis & classroom research) หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้ง สามารถวิเคราะห์องค์หรืองานในภาพรวมและดำเนิน การแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

5. ภาวะผู้นำครู (teacher leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่ แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายใน

นอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

6. การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (relationship & collaborative-building for learning management) หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครุมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2. ทำให้ทราบสมรรถนะความเป็นครุมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ หลังการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครุมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

3. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครุมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยในทางที่ดีขึ้นไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอหัวข้อที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นครู
- 2.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะของครู
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นครูมืออาชีพ
- 2.4 บริบทของพื้นที่ศึกษาวิจัย
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นครู

2.1.1 ความหมายเกี่ยวกับครู

รังสรรค์ แสงสุข (2550 : 38) ได้ให้ความหมายว่า “ครู” หมายถึง ผู้ให้ผู้เติมเต็มและผู้มีเมตตา ครูคือผู้ที่ให้ความรู้ไม่จำกัดทุกที่ทุกเมื่อครูต้องเต็มไปด้วยความรู้และรู้จักชวนหาองค์ความรู้ใหม่ๆ สะสมความดีมีบารมีมากและครูที่ดีจะต้องไม่ปิดบังความรู้ควรมีจิตและวิญญาณของความเป็นครู ครู คือผู้เติมเต็มการที่ครูจะเป็นผู้เติมเต็มได้ครูควรจะเป็นผู้แสวงหาความรู้ต้องวิเคราะห์ วิจัยวิจารณ์และมาบูรณาการความรู้ต่างๆ เข้าด้วยกัน ครูคือผู้ที่มีเมตตาจะต้องสอนเต็มที่โดยไม่มี การขี้เกียจหรือปิดบังไม่ให้ความรู้เต็มที่ครูต้องไม่ลำเอียงไม่เบียดเบียนศิษย์

อินตา ศิริวรรณ (2551 : 2) ได้กล่าวถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานแก่ครูอาวุโสในโอกาสที่เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเข็มเครื่องหมายเชิดชูเกียรติมี ข้อความที่เกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีไว้ตอนหนึ่งว่า "ครูที่แท้จริง ต้องเป็นผู้กระทำแต่ความดี คือ ต้องหมั่นขยันและอุตสาหะพากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่น อดกลั้นและ อดทน ต้องรักษาวินัย สำรวมระวังความประพฤติของตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนอันดีงาม ต้องปลีก ใจออกจากความสบาย และความสนุกรื่นเริงที่ไม่ควรแก่เกียรติภูมิ ต้องตั้งใจให้มั่นคงและแน่ว แน่ต้องซื่อสัตย์รักษาความจริงใจ ต้องเมตตาหวังดีต้องเมตตาหวังดีต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไป ตามอำนาจคติ ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูนสมบูรณ์ขึ้นทั้งในด้านวิทยาการและความรู้ในเหตุผล

พูนทรัพย์ เกตุวีระพงศ์ (2556 : ออนไลน์) ได้กล่าวว่า ความหมายของคำว่า “ครู” ความจริงมีความหมายตามนัยของศัพท์ที่มีความลึกซึ้งตามลักษณะของวิชาชีพ “ครู” มีรากศัพท์มาจาก ภาษาบาลี คือ “ครุ-ครุ และในภาษาสันสกฤต คือ “ครุ” ในความหมายที่เป็นคำนาม แปลว่า ผู้สั่ง สอนศิษย์หรือผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ส่วนความหมายที่เป็นคำวิเศษณ์ในภาษาบาลี แปลว่า หนัก สูง ส่วนในภาษาสันสกฤต แปลว่า ใหญ่ หรือ หนัก และ ครู หมายถึง “ผู้รับภาระอันหนัก คือ

การอบรมสั่งสอนศิษย์ผู้ควรเคารพหรือผู้เป็นที่พึ่งของศิษย์” ครู คือ ผู้มีภาระหน้าที่สำคัญในการอบรมนิสัยเด็กให้บรรลุผลอันดีงามและถ่ายทอดความรู้ให้กับเด็กๆ เพื่อเป็นเครื่องมือในการประกอบเลี้ยงชีพต่อไป

ยนต์ ชุ่มจิต (2553 : 29) ได้กล่าวว่า คำว่า “ครู” มีความหมายลึกซึ้งกว้างขวางมากแต่ถ้าดูจากรากศัพท์ภาษาบาลีว่า “ครุ” หรือภาษาสันสกฤตว่า “ครุ” นั้นมีความหมายว่า “ผู้สั่งสอนศิษย์หรือผู้ควรได้รับการเคารพ” ได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ไว้หลายอย่างเช่น “ครู” คือผู้ทำหน้าที่สอนและให้ความรู้แก่ศิษย์เพื่อให้ศิษย์เกิดความรู้ความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้น ๆ และได้อธิบายคำว่า “ครู” ดังนี้ 1) ครูเป็นผู้นำทางศิษย์ไปสู่คุณธรรมชั้นสูง 2) ครูคือผู้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์เป็นผู้มีความหนักแน่นควรแก่การเคารพของลูกศิษย์ 3) ครูคือผู้ประกอบอาชีพอย่างหนึ่งที่ทำหน้าที่สอนมักใช้กับผู้สอนในระดับต่ำกว่าวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา

สุพจี สุภาพ (2562 : 221) ได้กล่าวว่า “ครู” หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่ หรือมีอาชีพในการสอนนักเรียนเกี่ยวกับวิชาความรู้ หลักการคิดการอ่าน รวมถึงการปฏิบัติและแนวทางในการทำงาน โดยวิธีในการสอน จะแตกต่างกันออกไปโดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ ความสามารถ และเป้าหมายของนักเรียน แต่ละคน ครูยังคงเป็นบุคคลสำคัญอันดับแรกที่จะช่วยสร้างคน สร้างชาติ ยิ่งสังคมยุคใหม่พ่อแม่ต้องตื่นรันทำมาหากิน ส่งผลให้มีเวลาดูแลลูก ๆ น้อยลง ครูจึงต้องทำงานหนักขึ้นอีก หลายเท่า นอกจากจะสอนหนังสือแล้ว ครูยังต้องเป็นพ่อแม่ คนที่ 2 คอยอบรมสั่งสอน ปรึกษาประครองให้ศิษย์เติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศในวันข้างหน้า หน้าที่ที่สำคัญ ของครูคือ หน้าที่ของกัลยาณมิตร คือการเป็นผู้ชี้แนะ เป็นผู้กระตุ้นเตือนให้ศิษย์รู้จักคิด รู้จักใช้ปัญญา ฝึกการใช้ปัญญาและรู้จักรับผิดชอบ สร้างสมคุณธรรมให้เกิดมีขึ้นในตนให้ เป็นคนไม่มีทุกข์ ไม่มีปัญหา อันนี้เป็นสิ่งสำคัญ เป็นหน้าที่หลักของครู หรือหน้าที่ที่ทำให้ได้ ชื่อว่าเป็นครู ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า “ครูเป็นสื่อชักนำหรือเหนี่ยวนำการศึกษาให้แก่ศิษย์ ศิษย์เป็นผู้ใช้ประโยชน์จากสื่อนั้นในการปลูกฝังการศึกษาให้เกิดขึ้นแก่ตน” นอกจากนี้ เมื่อ มีการปฏิรูปการศึกษาโดยมีเป้าหมายเพื่อให้คุณครูเปลี่ยนแปลงแนวคิดและกระบวนการ จัดการเรียนการสอน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ พัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข ซึ่งการที่จะ บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้นั้น ควรจะต้องมีการพัฒนาที่ตัวคุณครูก่อนในทุกด้าน และผลจากการปฏิรูปการศึกษาที่ยังส่งผลให้ครูสามารถทำผลงานเพื่อขอมีวิทยฐานะสูงขึ้น โดยมี วัตถุประสงค์ให้คุณครูตั้งใจและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีศักยภาพ โดยไม่ต้องกังวล ในการหารายได้เพิ่ม มีคุณลักษณะสมกับการที่วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ทำให้เป็นครู ระดับ “มืออาชีพ” มีศักดิ์ศรีเป็นที่ยอมรับนับถือและไว้วางใจจากสาธารณชน

เนตรนภา หยุมาก (2562 : 5) ได้กล่าวว่า ครู หมายถึง แม่พิมพ์ที่สำคัญ เพราะจะต้องหล่อหลอม ให้มีความรู้ในวิชาการต่าง ๆ มีคุณธรรมความดี และมีสติปัญญาเพื่อที่ศิษย์ จะได้นำความรู้ ความคิด และคุณธรรมที่ครูถ่ายทอดไปเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปในอนาคต ดังนั้น ครูจึงควรประพฤติ ตนและปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีความรู้ดี มีคุณธรรมและมีสติปัญญาเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ต่อไป

คาร์เตอร์ วีกู๊ด (Carter V. Good. 1973 : 586) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” (teacher) ไว้ดังนี้คือ 1) ครูคือผู้ที่มีความสามารถให้คำแนะนำเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียน

สำหรับนักเรียนหรือนักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่างๆทั้งของรัฐและเอกชน 2) ครูคือผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์และมีการศึกษามากหรือดีเป็นพิเศษหรือมีทั้งประสบการณ์และการศึกษาดีเป็นพิเศษในสาขาใดสาขาหนึ่งที่สามารถช่วยให้ผู้อื่นเกิดความเจริญก้าวหน้าได้ 3) ครูคือผู้ที่เรียนสำเร็จหลักสูตรวิชาชีพจากสถาบันการฝึกหัดครูและได้ใบรับรองทางการสอนด้วย 4) ครูคือผู้ที่ทำหน้าที่สอนให้ความรู้แก่ศิษย์

สรุปได้ว่า ครู หมายถึง ผู้สั่งสอน ให้ความรู้ อบรม แนะนำศิษย์ไปในทางที่ดี เป็นผู้ควรได้รับการเคารพ พร้อมทั้งมีความสามารถให้คำแนะนำเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนหรือนักศึกษาเพื่อให้เกิดทักษะในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม และดีงาม

2.1.2 หน้าที่และความรับผิดชอบของครู

อินตา ศิริวรรณ (2551 : 56-57) ได้กล่าวว่า หน้าที่ความรับผิดชอบของครูทั่วไป หมายถึง พฤติกรรมของครูที่ต้องแสดงออกให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน โดยมีขอบเขตของการกระทำตามกฎหมายตามที่สังคมคาดหวังและจากสามัญสำนึกของเราเนื่องจากครูเป็นผู้ก่อให้เกิดความรู้และพัฒนาตนทุกๆ ด้าน ทั้งยังเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมเช่นเดียวกับคนดี ทั่วไป จึงมีผู้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูไว้หลายลักษณะ อาจพิจารณาในแง่ของภาวะหน้าที่ตามกฎหมายหรือภาวะหน้าที่ตามที่สังคมคาดหวังหรืออาจพิจารณาตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูครอบคลุมหมดทุก ๆ ด้าน มีดังนี้

1. รักการอ่าน รักการศึกษา ปรับปรุงตนเองให้ทันสมัย มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในอาชีพครู
2. ความคิดเป็นของตนเอง กล้าแสดงออกเพื่อเผยแพร่ความคิดเห็นหรือ ความรู้ใหม่ ๆ สู่สาธารณชน
3. พฤติกรรมและวางตนอยู่ในกรอบศีลธรรมจรรยา อันเป็นบรรทัด ฐานที่ยอมรับกันทั่วไปในชุมชน
4. ประกอบอาชีพเพื่อหารายได้เลี้ยงชีพที่พอสมควรแก่อัตภาพมานะบากบั่นมัธยัสถ์
5. รักษาความสามัคคีระหว่างครู ไม่แบ่งแยกสถาบัน และวุฒิการศึกษา
6. ช่วยรักษาผลประโยชน์ให้แก่เพื่อนครูด้วยกัน
7. เป็นที่ปรึกษาความรู้และวิทยาการใหม่ๆ ให้เป็นที่ปรึกษา แนะนำดี เมื่อเพื่อนครูประสบปัญหาหรือความเดือดร้อน

หน้าที่และความรับผิดชอบของต่อสถานศึกษา ควรปฏิบัติดังนี้

1. ช่วยสร้างศรัทธาจากประชาชนให้กับโรงเรียนของตน
2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้กับโรงเรียน
3. ช่วยพัฒนาโรงเรียนให้สะอาด สวยงามน่าอยู่
4. เอาใจใส่รักษาผลประโยชน์ของโรงเรียน
5. ช่วยปกป้องภัยพิบัติอันอาจจะเกิดกับโรงเรียน
6. ช่วยรักษาชื่อเสียงของโรงเรียนให้มีความก้าวหน้าทั้งทางด้านวิชาการ กิจกรรมต่างๆ
7. ช่วยกิจการต่างๆ ของโรงเรียนให้ลุล่วงไปด้วยดี
8. ช่วยส่งเสริมจริยธรรมและศีลธรรมอันดีงามให้แก่บุคคลของโรงเรียน

หน้าที่และความรับผิดชอบของครูต่อเพื่อนครู ควรปฏิบัติดังนี้

1. เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือส่วนตัวเท่าที่สามารถจะกระทำได้
2. รักษาชื่อเสียงของคณะครูและให้เกียรติแก่กัน
3. ปฏิบัติหน้าที่แทนเมื่อเพื่อนครูต้องมีภาระอื่นทางราชการหรือ เจ็บป่วยไข้
4. ช่วยป้องกันอันตรายทั้งปวง อันอาจมีแก่เพื่อนครู

หน้าที่และความรับผิดชอบของครูต่อผู้ปกครองนักเรียน

ครูกับผู้ปกครองหากได้ร่วมมือกันแล้ว ก็จะได้ช่วยกันแก้ปัญหา และพัฒนาตนได้อย่างถูกต้อง หรือช่วยแก้ปัญหาอันอาจจะเกิดขึ้นแก่ตัวเด็กหรือผู้ปกครอง ครูจึงควรเอื้อเฟื้อช่วยเหลือ ดังนี้

1. ร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อช่วยแก้ปัญหาของเด็กอันอาจจะเกิดขึ้นหรือความประพฤติ
2. ให้คำแนะนำหรือเป็นที่ปรึกษาแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษา การเลือกอาชีพของ

นักเรียน

3. ร่วมมือกับผู้ปกครองในการอบรมสั่งสอน
4. ให้ความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือในกิจกรรมบางอย่างของผู้ปกครองตามเหมาะสม
5. ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆ อันเกิดขึ้นกับผู้ปกครอง
6. รายงานผลการศึกษาของเด็กให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ
7. แสวงหาทุนการศึกษาต่อให้แก่เด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองที่ยากจน

หน้าที่และความรับผิดชอบของครูต่อผู้บังคับบัญชา ควรปฏิบัติดังนี้

1. แสดงความเคารพผู้บังคับบัญชาด้วยใจจริง
2. สนับสนุนนโยบายที่ผู้บังคับบัญชากำหนดไว้ด้วยความสุจริตใจ
3. ไม่กล่าวหาเท็จ หรือรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา
4. ไม่รวมกลุ่มสนับสนุนผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติผิดต่อระเบียบแบบแผนทางราชการ
5. ปกป้องอันตรายทั้งปวงอันอาจจะเกิดขึ้นกับผู้บังคับบัญชา
6. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาในฐานะเป็นเพื่อนรุ่นเดียวกัน
7. ไม่แสวงหาประโยชน์จากผู้บังคับบัญชาในฐานะเป็นเพื่อนรุ่นเดียวกัน
8. ไม่เอาอามิสของขวัญอันมีค่ามอบให้ผู้บังคับบัญชาเพื่อหวังลาภยศ
9. ไม่ผูกขาดความรัก ความเคารพ ความใกล้ชิดต่อผู้บังคับบัญชามากจนเกินไป
10. ไม่กระทำให้ผู้บังคับบัญชาต้องเสื่อมเสียในด้านความประพฤติและศีลธรรม

รุ่ง แก้วแดง (2541 : 140-146) ได้กล่าวว่า หน้าที่ในการสั่งสอนและฝึกฝนวิทยาการ (Teaching and Training) ภารกิจประการแรกสุดและสำคัญที่สุดของผู้ประกอบวิชาชีพครูคือการสั่งสอนวิชาความรู้และการฝึกฝนวิทยาการให้กับศิษย์ ไม่ว่าจะหลักสูตรหรือปรัชญาการศึกษาจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรผู้เป็นครูก็ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเล่าเรียน คุณภาพที่เด่นที่สุดของครูก็คือการสอนครูที่สอนดีคือครูที่รู้วิธีฝึกฝนศิษย์ให้มีความรู้ความเข้าใจวิชาที่เรียน การสอนของครูในยุคโลกาภิวัตน์ รุ่ง แก้วแดง เสนอกระบวนการสอนไว้ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ครูต้องศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อทำความเข้าใจกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดูพัฒนาการของเด็ก ดูข้อมูลภูมิหลังพื้นความรู้ความสามารถทางการเรียน และความต้องการของผู้เรียน

2. วิเคราะห์เพื่อค้นหาศักยภาพของผู้เรียน โดยใช้จิตวิทยาการเรียนรู้หรือเทคนิคพหุปัญญา (Multiple Intelligence) เพื่อดูว่าผู้เรียนมีศักยภาพทางปัญญาด้านไหนมากน้อยเท่าใด ครูก็จะสามารถช่วยเหลือแนะนำเพื่อจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับศักยภาพและความสามารถของผู้เรียนได้ การวิเคราะห์เช่นนี้ครูจะสามารถช่วยทั้งผู้เรียนที่มีสติปัญญาสูงโดยส่วนรวม หรือมีความพิการเบื้องต้น ด้านใดด้านหนึ่งก็สามารถที่จะพัฒนาไปได้เต็มตามศักยภาพ

3. รวมกับผู้เรียนในการสร้างวิสัยทัศน์ ครูกระตุ้นความต้องการของผู้เรียนได้โดยการช่วยเด็กสร้างวิสัยทัศน์หรือความฝันที่จะไปให้ไกลที่สุด เพื่อที่จะสร้างพลังและแรงจูงใจ

4. ร่วมวางแผนการเรียน การเรียนเป็นสิทธิความรับผิดชอบของผู้เรียนหน้าที่ของครูก็คือเป็นผู้ร่วมวางแผน เป็นผู้ให้คำแนะนำในฐานะผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญมีประสบการณ์มากกว่า แต่การวางแผนการเรียนจริงๆ นั้นต้องเป็นเรื่องของผู้เรียน เพื่อปลูกฝังให้ได้รู้จักการเรียนรู้อย่างดีด้วย

5. แนะนำช่วยเหลือเรื่องการเรียน เป็นขั้นตอนที่จะเข้ามาทดแทนขั้นตอนการสอนเดิมคือแทนที่ครูจะบอกเนื้อหาให้แบบเดิม ครูก็เพียงแต่แนะนำเนื้อหาบางส่วนและวิธีการเรียนให้ผู้เรียน

6. สรรหาและสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ ครูเป็นผู้สนับสนุนสรรหาสื่อและอุปกรณ์ต่างๆ จัดหาเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ใช้ประกอบการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยตนเองได้

7. ให้ผู้เรียนสร้างความรู้เอง เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดคือ ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง ขั้นตอนนี้อาจเป็นเรื่องยากและเรื่องใหม่สำหรับครู เพราะครูที่คุ้นเคยกับการสอนแบบเดิมจะไม่อดทนที่จะปล่อยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง และจะหันกลับไปใช้วิธีบอกให้จำอย่างเดิม

8. เสริมพลังและสร้างกำลังใจ หน้าที่ของครูอีกอย่างหนึ่งก็คือ ต้องเสริม พลังแก่ผู้เรียนอธิบายหรือแนะนำเพื่อให้ ผู้เรียนมีความตั้งใจที่จะเรียนต่อไป ครูต้องใช้ทุกวิธีที่จะกระตุ้นเพื่อสร้างความสนใจให้เรียนต่อไปได้

9. ร่วมการประเมินผล หน้าที่ของครูในขั้นประเมินผลคือ จะไม่วัดผลฝ่ายเดียวแบบเดิมแต่ให้คำแนะนำเรื่องการวัดและประเมินผล โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง เพื่อดูว่าสามารถเรียนได้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ในแผนมากน้อยเพียงใด ถ้าผู้เรียนยังไม่บรรลุผลตามที่วางไว้ก็จำเป็นที่จะต้องกลับไปวางแผนและแก้ไขใหม่

10. เก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลจะเป็นข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการเรียนต่อไป

ระบบการเรียนการสอนอย่างนี้ใช้มากในต่างประเทศที่ได้ปฏิบัติให้ครูทำหน้าที่ผู้อำนวยการ ความสะดวก และประสบความสำเร็จมาแล้ว ในวงการแพทย์ก็ใช้วิธีนี้ คือเป็นระบบให้คนไข้ดูแลตัวเองและพบว่าคนคนไข้ดูแลตัวเองได้ดีกว่าที่แพทย์ทำให้ เพราะชีวิตเป็นคนไข้แพทย์เป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำเรื่องการรักษา

ครูที่สอนตามกระบวนการดังกล่าวมานี้จะมีภาพลักษณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิมอย่างหน้ามือเป็นหลังมือ ภาพที่ครูยืนอยู่หน้าชั้นใช้เพียงชอล์กกับกระดานและบอกให้เด็กท่องจำ จะกลายเป็นอดีตไปอย่างสิ้นเชิง ครูยุคใหม่จะมีบทบาทเป็น "ผู้อำนวยการความสะดวก" (Facilitator) ผู้ให้คำแนะนำและเสริมพลังแก่นักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง

การสอนเป็นศาสตร์ที่มีกฎเกณฑ์ลำดับและระบบ ศาสตร์แห่งการสอนเป็นวิทยาการที่ศึกษาเล่าเรียนและฝึกฝนให้แกร่งกล้าได้

ปราณี นาคทอง และคณะ (2564 : 6-8) ได้กล่าวว่า การเป็นครูว่ายากแล้ว แต่การที่เราจะเป็นครูที่ดี เป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนยากยิ่งกว่า เพราะสังคม ส่วนให้มักคาดหวังว่าครูจะเป็นแบบอย่างที่ดีของลูกศิษย์เป็นผู้สร้างสมาชิกใหม่ของสังคมให้เป็นทรัพยากร มนุษย์ที่มีคุณภาพต่อสังคม โดยธรรมชาติของอาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องเกี่ยวข้องกับผู้คนมากมาย ฉะนั้นผู้ ดำเนินอาชีพครู จึงต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และใฝ่พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง คือ

1. รอบรู้ทั้งวิชาการ และตัวเด็ก ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในด้านวิชาการและความเข้าใจ ในตัวของลูกศิษย์ที่กำลังทำการสอน เพื่อปรับวิธีการเรียนการสอนให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน และใน ห้องเรียนนั้น ๆ และครูต้องสามารถให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาแก่เด็กนักเรียนได้ทั้งเรื่องการเรียนและเรื่อง อื่น ๆ

2. ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องเตรียมการสอนล่วงหน้าอย่างมีเป็นระบบและครบทุก ขั้นตอน วางแผนและจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้เหมาะสมแก่การเรียนรู้ของผู้เรียน จัดทำกิจกรรมการเรียน การสอนโดยให้เด็กนักเรียนมีส่วนร่วม ทำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น

3. รู้หลักการวัด และประเมินผล มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะแบบทดสอบตามหลักการวัดผล ประเมินผล และสามารถออกข้อสอบและปรับปรุงแบบทดสอบ รวมทั้งนำมาใช้งานได้จริงเหมาะสมกับทุก ระดับชั้นของผู้เรียน โดยการวัดผลต้องมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้และสามารถนำผลที่ได้จากการ วัดผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน

4. รู้จักแนะนำ การที่ครูรู้จักที่จะสังเกตและรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและบันทึกลงระเบียบ ประวัตินักเรียน เป็นการสอดส่องดูความประพฤตินักเรียนเมื่อนักเรียนคนใดเกิดปัญหาขึ้นครูสามารถจัด กิจกรรมหรือเรียกมาพูดคุยเพื่อช่วยแนะแนวทางหรือแก้ปัญหาให้แก่ักเรียน

5. มีความเมตตากรุณา มีความสนใจและห่วงใยในการเรียนและความประพฤติของผู้เรียน แนะนำเอาใจใส่ช่วยเหลือเด็ก และเพื่อนร่วมงานให้ได้รับความสุข เป็นกันเองกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้สึกเปิดเผย ไว้วางใจและเป็นที่ยอมรับ

6. มีความยุติธรรม มีความเป็นธรรมต่อนักเรียน และรู้จักที่จะเอาใจใส่ต่อผู้เรียนและเพื่อน ร่วมงานทุกคนอย่างเสมอภาคและไม่ลำเอียงตัดสินปัญหาของผู้เรียนด้วยความเป็นธรรม มีความเป็นกลาง ยินดี ช่วยเหลือผู้เรียน ผู้ร่วมงานและผู้บริหาร โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง

7. มีความรับผิดชอบ มุ่งเน้นการสอนให้เด็กนักเรียนได้ความรู้ มีวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ วางแผนการใช้เวลาอย่างเหมาะสมและปฏิบัติงานได้ทันเวลา ใช้เวลาได้อย่างคุ้มค่าและมี ประสิทธิภาพสูงสุด

8. มีวินัยในตัวเอง มีวินัยในตนเอง ควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามทำนองคลอง ธรรม มีวิธีทำงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ักเรียนและบุคคลอื่นได้

9. มีความขยันและอดทน มีความตั้งใจและกระตือรือร้นและปฏิบัติงานเต็มความสามารถของ ตนเองอย่างสม่ำเสมอ ไม่ทอดทิ้งต่ออุปสรรคในการทำงาน มีความอดทนเมื่อเกิดอุปสรรคในการทำงาน และมี ความสามารถในการที่จะควบคุมอารมณ์ของตนเอง

10. มีความรักและศรัทธาในอาชีพครูเห็นความสำคัญของอาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาชีพ ครู สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรวิชาชีพ ร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนามาตรฐาน

วิชาชีพครู รักษา ชื่อเสียงวิชาชีพครู ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีและประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ รักษาความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่การงาน

11. พัฒนาตนเอง ครูที่ดีต้องรู้จักประเมินผลและปรับปรุงการทำงานของตนเองอยู่เสมอ รับประทานอาหารวิจารณ์และนำมาพัฒนาตนเอง ยอมรับความเปลี่ยนแปลงและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมอย่างมีเหตุผล ศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา สนใจติดตามเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเมื่อมีโอกาส

12. พัฒนาชุมชน พานักเรียนไปบำเพ็ญประโยชน์แก่ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ตามความเหมาะสม ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีของชุมชน ประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างและชักชวนนักเรียนและคน ในชุมชนให้ปฏิบัติตาม พยายามใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นแหล่งความรู้ให้แก่ นักเรียน

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของครู หมายถึง พฤติกรรมของครูที่ต้องแสดงออกในการจัดการเรียนการสอนตามรายวิชาที่ได้รับมอบหมายนั้น ๆ ในสถานศึกษาของตน พร้อมทั้งการปฏิบัติตามตำแหน่งหน้าที่การงานในสถานศึกษา เป็นผู้มีความประพฤติดี มีคุณธรรมจริยธรรม เช่น มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในอาชีพครู มีความคิดเป็นของตนเอง มีพฤติกรรมและวางตนอยู่ในกรอบศีลธรรมจรรยา เป็นต้น

2.1.3 การบริหารจัดการในชั้นเรียน

สุรางค์ โค้วตระกูล (2548 : 436) ได้อธิบายความหมายของการจัดการห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพว่า หมายถึงการสร้างและการรักษาสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน หรือหมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ครูทำเพื่อจะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สันติ บุญภิรมย์ (2557 : 113) ได้กล่าวอีกว่าการบริหารจัดการชั้นเรียน เป็นวิธีการดำเนินการให้ชั้นเรียนได้อยู่ในสภาพความพร้อมที่จะดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง เนื่องด้วยชั้นเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้พื้นฐานในรายวิชาต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในด้านต่างๆอย่างชัดเจน หรืออาจเรียกว่า “ความแตกต่างระหว่างบุคคล” (Individual Difference) ชั้นเรียนที่มีการบริหารจัดการดีเป็นความสามารถของผู้สอนที่ส่งผลต่อบรรยากาศการเรียนรู้อันดีของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนการสอน และหมายความรวมถึง ผู้เรียนมีความสุขในขณะที่อยู่ในชั้นเรียน ความสุขของผู้เรียนเป็นสิ่งที่สุดยอดปรารถนาของผู้สอน และผู้รับผิดชอบทางการศึกษาต้องพยายามจัดให้มีขึ้นโดยทั่วกัน การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นองค์รวมของการบูรณาการความรู้ ความสามารถของครูผู้สอน พร้อมทั้งก่อให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้มาโรงเรียนทุกวันอย่างมีความสุข

ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะพบว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญอันดับต้นๆ อันจะเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนและการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน และนำไปสู่การประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผลสูงสุดการจัดการชั้นเรียนมีความสำคัญด้วยเหตุผลหลายประการ คือ

1. การเรียนรู้จะเกิดขึ้นไม่ได้หรือเกิดได้น้อยถ้ามีสิ่งรบกวนในชั้นเรียนอยู่ตลอดเวลาด้วยปัญหาทางด้านพฤติกรรมของนักเรียน

2. นักเรียนที่อยู่ในชั้นเรียนที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย สิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนมีเสียงดังและสิ่งรบกวน หรือการจัดที่นั่งไม่เหมาะสมอาจเกิดสาเหตุให้เกิดปัญหาทางวินัยนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าว หรือทำให้นักเรียนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

3. การกำหนดคุณลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนไว้ล่วงหน้าจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการชั้นเรียน เพราะจะทำให้นักเรียนมีแนวทางในการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง โดยไม่แสดงอาการหรือพฤติกรรมที่จะเป็นการรบกวนการเรียนของผู้อื่น

4. ชั้นเรียนที่มีการจัดการกับพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างเหมาะสมจะทำให้ครูสามารถดำเนินการสอนได้อย่างเต็มที่โดยไม่เสียเวลากับการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน

5. การจัดการชั้นเรียนให้นักเรียนมีวินัยในการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกันด้วยความเอื้ออาทรโดยคำนึงถึงกฎระเบียบของชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง นอกจากจะยังประโยชน์ต่อการเรียนรู้แล้วยังมีผลในระยะยาวคือเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยเพื่อการเป็นพลเมืองดีในอนาคตอีกด้วย

เนื่องจากชั้นเรียนมีความสำคัญ เปรียบเสมือนบ้านที่สองของนักเรียน นักเรียนจะใช้เวลาอยู่ในชั้นเรียนประมาณวันละ 5-6 ชั่วโมง อิทธิพลของชั้นเรียนจึงมีมากพอที่จะปลูกฝังลักษณะของเด็กให้เป็นแบบที่ต้องการได้ เช่น ให้เป็นตัวของตัวเอง ให้สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี ให้ชอบแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ให้มีความรับผิดชอบ ให้รู้จักคิดวิเคราะห์ ดังนั้นเพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ และมีความรู้สึกอบอุ่นสบายใจในการอยู่ในชั้นเรียนครูจึงควรคำนึงถึงหลักการจัดชั้นเรียนดังต่อไปนี้

1. การจัดชั้นเรียนควรให้ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ชั้นเรียนควรเป็นห้องใหญ่หรือกว้างเพื่อสะดวกในการโยกย้ายโต๊ะเก้าอี้ จัดเป็นรูปต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน ถ้าเป็นห้องเล็ก ๆ หลาย ๆ ห้องติดกัน ควรทำฝาเลื่อน เพื่อเหมาะแก่การทำให้ห้องกว้างขึ้น

2. ควรจัดชั้นเรียนเพื่อสร้างเสริมความรู้ทุกด้าน โดยจัดอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมหรือหนังสืออ่านประกอบที่หน้าสนใจไว้ตามมุมห้อง เพื่อให้นักเรียนจะได้ค้นคว้าทำกิจกรรมควรติดอุปกรณ์รูปภาพและผลงานไว้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

3. ควรจัดชั้นเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และการเรียนของนักเรียนเป็นอันมาก ครูมีส่วนช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมให้ได้ดี เช่น ให้นักเรียนจัดหรือติดอุปกรณ์ให้มีสีสันสวยงาม จัดกระถางต้นไม้ประดับชั้นเรียน จัดที่ว่างของชั้นเรียนให้นักเรียนทำกิจกรรม คอยให้คำแนะนำในการอ่านหนังสือ ค้นคว้าแก้ปัญหา และครูควรสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ไม่ให้เครียด เป็นกันเองกับนักเรียน ให้นักเรียนรู้สึกมีความปลอดภัย สะดวกสบายเหมือนอยู่ที่บ้าน

4. ควรจัดชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีงาม ชั้นเรียนจะน่าอยู่ก็ตรงที่นักเรียนรู้จักรักษาความสะอาด ตั้งแต่พื้นชั้นเรียน โต๊ะม้านั่ง ขอบประตูหน้าต่าง ขอบกระดานชอล์ก แปลงลบกระดาน ฝาผนังเพดาน ซอกมุมของห้อง ถึงขยะต้องล้างทุกวัน เพื่อไม่ให้มีกลิ่นเหม็น และบริเวณที่ตั้งถึงขยะจะต้องดูแลเป็นพิเศษ เพราะเป็นแหล่งบ่อเกิดเชื้อโรค

5. ควรจัดชั้นเรียนเพื่อสร้างความเป็นระเบียบ ทุกอย่างจัดให้เป็นระเบียบทั้งอุปกรณ์ของใช้ต่างๆ เช่นการจัดโต๊ะ ชั้นวางของและหนังสือ แม้แต่การใช้สิ่งของก็ให้นักเรียนได้รู้จักหยิบใช้ เก็บในที่เดิม จะให้นักเรียนเคยชินกับความเป็นระเบียบ

6. ควรจัดชั้นเรียนเพื่อสร้างเสริมประชาธิปไตย โดยครูอาจจัดดังนี้

6.1 จัดให้นักเรียนเข้ากลุ่มทำงาน โดยให้มีการหมุนเวียนกลุ่มกันไป เพื่อให้ได้ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น

6.2 จัดที่นั่งของนักเรียนให้สลับที่กันเสมอ เพื่อให้ทุกคนได้มีสิทธิที่จะนั่งในจุดต่างๆ ของห้องเรียน

6.3 จัดโอกาสให้นักเรียนได้หมุนเวียนกันเป็นผู้นำกลุ่ม เพื่อฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

7. ควรจัดชั้นเรียนให้เอื้อต่อหลักสูตร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับปัจจุบันเน้นการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และให้ใช้กระบวนการสอนต่างๆ ดังนั้นครูจึงควรจัดสภาพห้องให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เช่น การจัดที่นั่งในรูปแบบต่างๆ อาจเป็นรูปตัวยู ตัวที หรือครึ่งวงกลม หรือจัดเป็นแถวตอนลึกให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดบรรยากาศทางด้านจิตวิทยาให้ผู้เรียนรู้สึกกล้าถามกล้าตอบ กล้าแสดงความคิดเห็น เกิดความใคร่รู้ ใคร่เรียน ซึ่งจะเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตน พัฒนาอาชีพ พัฒนาสังคม และเป็นคนเก่ง ดี มีความสุขได้ในที่สุด

ในการออกแบบการเรียนการสอนมีหลักการพื้นฐานที่ผู้ออกแบบการเรียนการสอนควรคำนึงถึงเพื่อช่วยให้การออกแบบการเรียนการสอนมีคุณภาพ ดังนี้ (Gagné, Wager, Golas, & Keller. 2005 : 2-3; Smith & Ragan. 1999 : 18)

1. คำนึงถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ การออกแบบการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ มากกว่ากระบวนการสอน ผู้ออกแบบการเรียนการสอนจะต้องพิจารณาผลการเรียนรู้อย่างชัดเจน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการเลือกกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. คำนึงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ได้แก่ การอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เวลาที่ใช้ คุณภาพการสอน เจตคติและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ปัจจัยเหล่านี้ควรนำมาพิจารณาในการออกแบบการเรียนการสอน

3. รู้จักประยุกต์ใช้หลักการเรียนการสอน วิธีสอน รูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับระดับวัยของผู้เรียนและเนื้อหาสาระ เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญาและจิตใจในกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลาย ผู้ออกแบบการเรียนการสอนควรเลือกใช้สื่อที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

5. มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การเรียนการสอนที่มีคุณภาพควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเริ่มจากการวางแผน การนำไปทดลองใช้จริง และนำผลการทดลองและข้อเสนอแนะจาก

ผู้เรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้น การพัฒนาอย่างต่อเนื่องเช่นนี้จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ

6. มีการประเมินผลครอบคลุมทั้งกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และน่าสนใจมากขึ้น การประเมินผลผู้เรียน ไม่ควรมีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อทราบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเท่านั้น แต่ควรให้ได้ข้อมูลที่น่าไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

7. องค์ประกอบการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กัน องค์ประกอบการเรียนการสอน เช่น จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล ควรมีความสัมพันธ์ สอดคล้องกัน และเหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการหลักการพื้นฐานในการออกแบบการเรียนการสอนที่นำมากล่าวข้างต้นนี้เป็นแนวทางทั่วไป สำหรับนักออกแบบการเรียนการสอนที่เริ่มต้นการทำงานในด้านนี้ได้นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพและบริบทการเรียนการสอน

รูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนแบบสามัญ (a common model of instructional design) รูปแบบนี้พัฒนาจากแนวคิดของ เมเจอร์ (Mager, 1975 : 2) ที่ได้ตั้งคำถามพื้นฐานสำหรับนักออกแบบการเรียนการสอนที่จะต้องหาคำตอบ ดังนี้

1. เรากำลังจะไปไหน (อะไรคือเป้าหมายของการเรียนการสอน)
2. เราจะบรรลุเป้าหมายได้อย่างไร (อะไรคือกลยุทธ์และสื่อกลาง)
3. เราจะรู้ได้อย่างไรว่าบรรลุเป้าหมายแล้ว (เครื่องมือการประเมินเป็นอย่างไร เราจะประเมินและปรับปรุงวัสดุอุปกรณ์การสอนอย่างไร)

จากคำถามข้างต้นนำมากำหนดเป็นกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติในกระบวนการออกแบบการเรียนการสอน เป็น 3 ขั้นตอน ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ดังนี้

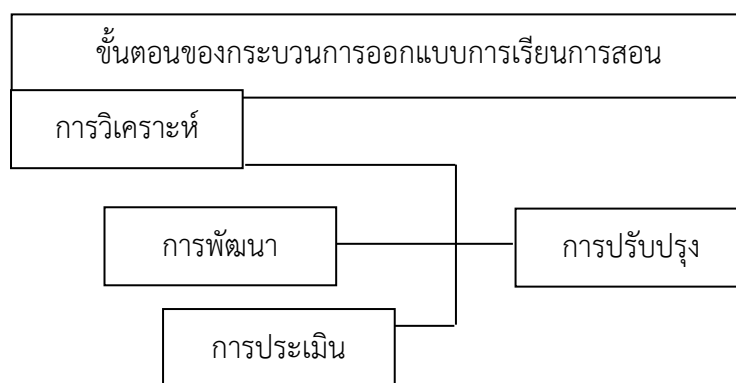
ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์การเรียนการสอน เพื่อกำหนดเป้าหมายที่จะไป สิ่งที่คุณประเมินควรวิเคราะห์ ได้แก่ สภาพแวดล้อมหรือบริบทในการเรียนรู้ (learning contexts) ตัวผู้เรียน (learner) และภาระงาน (learning task) หรือสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และควรทำได้

ขั้นที่ 2 การออกแบบการเรียนการสอน เพื่อตอบคำถามว่าเราจะไปถึงเป้าหมายได้อย่างไรขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้ออกแบบการเรียนการสอนจะต้องพิจารณาถึงสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ใช้สร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียน นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึงการลำดับก่อนหลังของการนำเสนอกิจกรรมและการบริหารชั้นเรียน เช่น จะจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างไร เช่น การเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย หรือการเรียนเป็นรายบุคคล เป็นต้น ขั้นนี้จึงเป็นขั้นที่ผู้ออกแบบต้องพิจารณาว่าจะดำเนินการเรียนการสอนอย่างไร

ขั้นที่ 3 การประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อตอบคำถามว่าจะรู้ได้อย่างไรว่าไปถึงเป้าหมายแล้วขั้นนี้เป็นการประเมินทั้งการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น การประเมินผลสามารถแบ่งได้เป็น 2 ระยะ คือการประเมินระหว่างดำเนินการหรือการประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) และการประเมินผลสรุป (summative evaluation) คือ การประเมินหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการ การประเมินความก้าวหน้ามีจุดมุ่งหมายเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา

ปรับปรุงการเรียนการสอน ส่วนการประเมินผลสรุปมีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินผลการดำเนินการและตัดสินผลการเรียนรู้ว่าได้บรรลุเป้าหมายอย่างไร

ขั้นตอนการดำเนินการทั้ง 3 ขั้นตอน มีความสัมพันธ์ดังแสดงในแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 2.1 รูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนแบบสามัญ

ที่มา: Smith & Ragan. 1999 : 11

ดิก แครี และแคร์รี่ (Dick, Carey, & Carey. 2001 : 6-9) ได้เสนอขั้นตอนการออกแบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ซึ่งเหมาะสำหรับใช้ในการปฏิบัติงานและเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง เพราะมีขั้นตอนที่แน่นอน ชัดเจน ในการออกแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบของ ดิกและแคร์รี่ มี 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. ประเมินความต้องการเพื่อใช้ในการกำหนดเป้าหมาย ขั้นตอนแรกของการออกแบบการเรียนการสอนคือการพิจารณาเป้าหมายของการเรียนรู้ ว่าต้องการให้ผู้เรียนทำอะไรได้ภายหลังจากที่ผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนเสร็จสิ้นแล้ว การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้สามารถนำข้อมูลจากการประเมินความต้องการของผู้เรียน ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ข้อมูลจากผู้ทำงานในด้านที่เรียนมาและการวิเคราะห์บทเรียนใหม่ว่าต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในด้านใด
2. วิเคราะห์การเรียนการสอน ในขั้นตอนนี้ครูต้องพิจารณาถึงลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงพิจารณาว่าทักษะ ความรู้และเจตคติ ซึ่งเป็นพฤติกรรมพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในการเรียนคืออะไร
3. วิเคราะห์ผู้เรียนและบริบทการเรียนรู้ นอกจากการวิเคราะห์เป้าหมายในการเรียนรู้แล้วสิ่งที่จะต้องวิเคราะห์ คือผู้เรียน ได้แก่ ทักษะ ความชอบ และเจตคติของผู้เรียน และสภาพของสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน และการนำทักษะที่เรียนไปใช้ ข้อมูลเหล่านี้มีประโยชน์ต่อการสร้างยุทธศาสตร์การสอน
4. เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์การเรียนการสอน การวิเคราะห์ผู้เรียน และบริบทการเรียนรู้ จะนำมาใช้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ซึ่งเป็นข้อความที่ต้องเขียนอย่างชัดเจนว่าภายหลังจากที่ผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียน

ต้องมีทักษะใด เงื่อนไขในการแสดงทักษะเป็นอย่างไรและระบุเกณฑ์ของการปฏิบัติที่วัดความสำเร็จของผู้เรียนเป็นอย่างไร

5. พัฒนาเครื่องมือในการประเมินผล การประเมินความสามารถในการปฏิบัติของผู้เรียน หลังจากได้รับการจัดการเรียนการสอนในบทเรียนแล้ว จะต้องเป็นการประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลต้องวัดการปฏิบัติของผู้เรียนได้

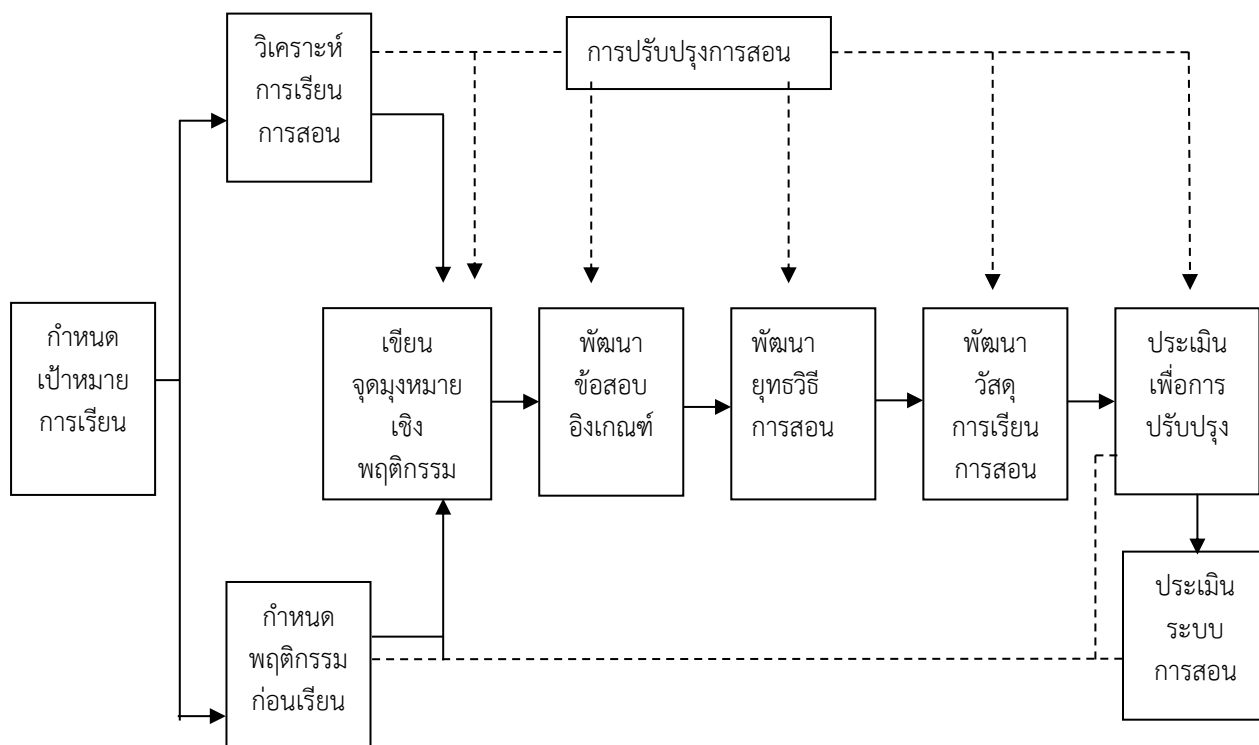
6. พัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอน จากข้อมูลทั้ง 5 ขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น นำไปใช้ในการกำหนดขั้นตอนในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดประสงค์ปลายทางที่ตั้งไว้ ขั้นตอนการเรียนการสอนโดยทั่วไปประกอบด้วย กิจกรรมก่อนการเรียน การนำเสนอข้อมูล การฝึกฝนและให้ข้อมูลย้อนกลับ การทำแบบทดสอบและกิจกรรมหลังการเรียน การสร้างกลยุทธ์การเรียนการสอนอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ งานวิจัยด้านการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน เนื้อหาที่เรียน และลักษณะของผู้เรียน ข้อมูลเหล่านี้นำมาใช้ในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และการสร้างปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนในการเรียนรู้

7. พัฒนาและเลือกสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน ในขั้นนี้ครูจะใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอนที่รวมถึง สื่อการเรียนรู้อของผู้เรียนและสื่อที่ครูใช้ในการสอน เช่น ใบงาน ชุดการเรียน เครื่องฉายสไลด์ วีดิโอเทปและสื่อที่ใช้ผ่านคอมพิวเตอร์ การที่ครูจะตัดสินใจว่าควรพัฒนาสื่อการเรียนการสอนใหม่หรือไม่ ขึ้นอยู่กับประเภทของบทเรียน สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่แล้ว และทรัพยากรที่หาได้ในโรงเรียน

8. ออกแบบและประเมินความก้าวหน้า หมายถึง การประเมินในระหว่างการเรียนการสอน มีจุดประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน การประเมินความก้าวหน้า แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ การประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลแบบตัวต่อตัว การประเมินผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยและการประเมินภาคสนาม แต่ละวิธีทำให้ได้ข้อมูลที่นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นลำดับ

9. การปรับปรุงการสอน ข้อมูลจากการประเมินความก้าวหน้ามาใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ข้อมูลเหล่านี้ ทำให้ทราบอุปสรรคของผู้เรียนที่ประสบในระหว่างการเรียนรู้ ซึ่งทำให้ผู้เรียนไม่สามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ได้ นอกจากนำข้อมูลจากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนแล้ว ข้อมูลดังกล่าวยังช่วยในการตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์พฤติกรรมและคุณลักษณะของผู้เรียนที่จำเป็นต้องมีก่อนเริ่มการเรียนอีกด้วย ซึ่งนำไปสู่การปรับปรุงจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงปฏิบัติให้มีความเหมาะสมมากขึ้น ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

10. การประเมินผลสรุป หมายถึง การประเมินภายหลังสิ้นสุดการเรียนการสอนซึ่งเป็นการประเมินประสิทธิภาพและคุณภาพโดยรวมของการเรียนการสอนทั้งหมด การประเมินผลสรุปไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการออกแบบการสอน ขั้นตอนการออกแบบการเรียนการสอนจะสิ้นสุดเมื่อได้มีการพัฒนาปรับปรุงจากผลการประเมินความก้าวหน้า โดยทั่วไปการประเมินผลสรุปนี้มักเป็นการประเมินจากผู้ประเมินอิสระจากภายนอก ไม่เกี่ยวข้องกับผู้ออกแบบการเรียนการสอน องค์ประกอบของกิจกรรมทั้ง 10 ประการ มีความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบในเชิงเส้นตรงดังแสดงในแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2.2 รูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนของ ดิคค์ และคาร์เรย์

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง ครูผู้สอนใช้กระบวนการสอนหรือวิธีการดำเนินการให้ชั้นเรียนได้อยู่ในสภาพความพร้อมที่จะดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ในรายวิชาต่าง ๆ ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ พร้อมทั้งเข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมในความแตกต่างระหว่างบุคคล” (Individual Difference) ได้อย่างเหมาะสม มีการบริหารจัดการดีเป็นความสามารถของผู้สอนที่ส่งผลต่อบรรยากาศการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในขณะที่อยู่ในชั้นเรียน

2.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะของครู

2.2.1 ความหมายเกี่ยวกับสมรรถนะครู

เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ (2554 : 23) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะครูว่า หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติและพฤติกรรมของครูที่จะเป็นประโยชน์ต่อครูในการประกอบวิชาชีพ เพื่อก่อให้เกิดพัฒนาการของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคมและร่างกาย

นราภรณ์ วงศ์พระคุณ (2555 : 5) ให้ความหมายของสมรรถนะของครูว่า หมายถึง คุณลักษณะ พฤติกรรมต่าง ๆ ของครูที่จำเป็นต้องมีในการปฏิบัติเพื่อแสดงถึงความเป็นครูวิชาชีพ ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน วินัย คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

อรรถรรณ คำยอด (2555 : 14) ให้ความหมายของสมรรถนะครูว่า หมายถึง คุณภาพการปฏิบัติงานของครูผู้สอนด้านเจตคติ ค่านิยม ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานตามภารกิจงานในสถานศึกษา ซึ่งคุณภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

ทัศนรงค์ จารุเมธีชน (2556 : 7) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะครูว่า หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมในการทำงานที่มาจาก ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skill) แรงจูงใจ (motive) คุณลักษณะของบุคคล (trait) และแนวคิดของตนเอง (self concept) ของบุคคลนั้นที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล

สาโรจ บัวศรี (2558) กล่าวว่า ครูที่มีสมรรถนะ หมายถึง ครูที่สามารถทำการสอนได้อย่างดี ต้องรู้จักจิตวิทยา รู้วิธีสอน รู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสอน สามารถปกครอง แนะนำและอบรม ลูกศิษย์ได้มีความสามารถในการทำกิจกรรมของโรงเรียนได้ มีความสามารถในการติดต่อกับคนใน ชุมชนได้ สามารถเป็นครูชั้นอาชีพได้ คือ สามารถที่จะกล่าวอธิบาย โต้เถียง และเขียนเกี่ยวกับอาชีพ ได้

สรุปได้ว่า สมรรถนะครู หมายถึง ความรู้ในรายวิชาที่รับผิดชอบ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะในการสอน เจตคติที่ดีต่อสถานศึกษา ต่อผู้เรียน และพฤติกรรมของครูที่จะเป็นประโยชน์ต่อครูในการประกอบ วิชาชีพ มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ก่อให้เกิดพัฒนาการของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และร่างกาย เพื่อการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

2.2.2 ความสำคัญของสมรรถนะ

ราวตี ปฎิวัดิวศ์ (2552 : 1-2) ได้กล่าวว่าการกำหนดความสามารถหรือสมรรถนะ (competency) แบ่งออกเป็น 3 มุมมอง ได้แก่ KSA

K : ความรู้ Knowledge หมายถึง ข้อมูลหรือสิ่งที่ถูกส่งสมมาจากการศึกษา ฝึกอบรม สัมมนา รวมถึงข้อมูลที่ได้รับจากการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์กับผู้รู้

S : ทักษะ (Skills) หมายถึง สิ่งที่จะต้องพัฒนา และฝึกฝนให้เกิดขึ้นโดยจะต้องใช้ระยะเวลาเพื่อฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะนั้นขึ้นมา ทักษะจะแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1. ทักษะด้านการบริหาร/จัดการ (Management Skills) หมายถึง ทักษะในการบริหารควบคุมงาน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับระบบความคิด และการจัดการในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ

2. ทักษะด้านเทคนิคเฉพาะงาน (Technical Skills) หมายถึง ทักษะที่จำเป็นในการทำงานตามสายงานหรือกลุ่มงานที่แตกต่างกันไป ดังนั้นทักษะที่ต้องการของคนทำงานในแต่ละกลุ่มงานจะแตกต่างกัน

A : คุณลักษณะส่วนบุคคล (Attributes) หมายถึง ความคิด ความรู้สึก เจตคติ ทัศนคติ แรงจูงใจ ความต้องการส่วนบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งที่ติดตัวมา

สังคม วงภูธร (2552 : 15) ได้ให้ความสำคัญของสมรรถนะ ไว้ดังนี้คือ

1. เป็นเครื่องมือช่วยในการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ขององค์กรมาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล

2. เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบ ต่อเนื่อง และ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กร

3. เป็นมาตรฐานการแสดงผลการปฏิบัติงานที่ดีในการทำงานของบุคลากรซึ่งสามารถนำไปใช้ในการ วัด และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนา ความก้าวหน้าทางอาชีพ การวางแผนการสืบทอดตำแหน่ง และการจ่ายผลตอบแทน เป็นต้น

สรุป สมรรถนะมีความสำคัญต่อองค์กร เนื่องจากการพัฒนาบุคลากรคือการพัฒนาองค์กร ให้เจริญก้าวหน้า ทำให้บุคลากรมีศักยภาพในการทำงาน ซึ่งจะช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่ สมรรถนะขององค์กรที่ดีเพื่อให้เกิดประโยชน์อันสูงสุดแก่องค์กร

2.2.3 ประเภท และแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 ก. : 2-3) ได้แบ่งประเภทของ สมรรถนะ ครอบคลุมด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้คือ

1. สมรรถนะหลัก (core competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (working achievement motivation) หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนา ประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

1.2 การบริการที่ดี (service mind) หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการ ให้บริการ และการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการ ของ ผู้รับบริการ

1.3 การพัฒนาตนเอง (self-development) หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และ นวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน

1.4 การทำงานเป็นทีม (team work) หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการ เป็นผู้นำ หรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อสร้าง และดำรงสัมพันธภาพของ สมาชิก ตลอดจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (teacher's ethics and integrity) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดี แก่ผู้เรียนและสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

2. สมรรถนะประจำสายงาน (functional competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (curriculum and learning management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม

เทคโนโลยี และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.2 การพัฒนาผู้เรียน (student development) หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน (classroom management) หมายถึง การจัดบรรยากาศ การเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียน รายชั้น/รายวิชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน

2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (analysis & synthesis & classroom research) หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์องค์หรืองานในภาพรวมและดำเนิน การแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

2.5 ภาวะผู้นำครู (teacher leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้ เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (relationship & collaborative-building for learning management) หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรอื่นๆทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548 : 10-15) ได้กำหนด มาตรฐานความรู้ของครูไว้ทั้งหมด 9 ด้าน คือ

1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู สมรรถนะที่ครูพึงมี คือ

1.1 สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

1.2 สามารถใช้ทักษะในการฟังการพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

1.3 สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน

2. การพัฒนาหลักสูตร

2.1 สามารถวิเคราะห์หลักสูตร สมรรถนะที่ครูพึงมี

2.2 สามารถปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย

2.3 สามารถประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร

2.4 สามารถจัดทำหลักสูตร

3. การจัดการเรียนรู้ สมรรถนะที่ครูพึงมี คือ

3.1 สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาค และตลอดภาค

3.2 สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

3.3 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
 3.4 สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้
 ของผู้เรียนจากการประเมินผล

4. จิตวิทยาสำหรับครู สมรรถนะที่ครูพึงมี คือ
 - 4.1 เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน
 - 4.2 สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน
 - 4.3 สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
 - 4.4 สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน
5. การวัดและประเมินผลการศึกษา สมรรถนะที่ครูพึงมี คือ
 - 5.1 สามารถวัดและประเมินผลได้ ตามสภาพความเป็นจริง
 - 5.2 สามารถนำผลการประเมินไปใช้ ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร
6. การบริหารจัดการในห้องเรียน สมรรถนะที่ครูพึงมีคือ
 - 6.1 มีภาวะผู้นำ
 - 6.2 สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน
 - 6.3 สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ
 - 6.4 สามารถในการประสานประโยชน์
 - 6.5 สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ
7. การวิจัยทางการศึกษา สมรรถนะที่ครูพึงมี คือ
 - 7.1 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
 - 7.2 สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา สมรรถนะที่ครูพึงมีคือ
 - 8.1 สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการ
 เรียนรู้ที่ดี
 - 8.2 สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี
 - 8.3 สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
9. ความเป็นครู สมรรถนะที่ครูพึงมี คือ
 - 9.1 รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน
 - 9.2 อุดมและรับผิดชอบ
 - 9.3 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และ เป็นผู้นำทางวิชาการ
 - 9.4 มีวิสัยทัศน์
 - 9.5 ศรัทธาในวิชาชีพครู
 - 9.6 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

แนวคิดเรื่องสมรรถนะมักมีการอธิบายด้วยโมเดลภูเขาน้ำแข็ง ซึ่งอธิบายว่าความแตกต่าง
 ระหว่างบุคคลเปรียบเทียบกับภูเขาน้ำแข็ง โดยมีส่วนที่เห็นได้ง่ายและพัฒนาได้ง่าย คือส่วนที่ลอย
 อยู่เหนือน้ำ นั่นคือองค์ความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skill) ต่าง ๆ ที่บุคคลมีอยู่และอีกส่วนหนึ่ง
 ซึ่งเป็นส่วนใหญ่ที่มองเห็นได้ยากอยู่ใต้น้ำ ได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) อุปนิสัย (Trait) ภาพลักษณ์

ภายใน (Self - image) และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social role) ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ นี้มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของคุณคนอย่างมากและเป็นส่วนที่พัฒนาได้ยาก สามารถ อธิบายได้ดังภาพที่ 2.3

แผนภาพที่ 2.3 โมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Mc Clelland. 1973)

สรุปได้ว่า สมรรถนะ ครูประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้คือ **1. สมรรถนะหลัก (core competency)** ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ ได้แก่ 1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 1.2 การบริการที่ดี 1.3 การพัฒนาตนเอง 1.4 การทำงานเป็นทีม 1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู **2. สมรรถนะประจำสายงาน (functional competency)** ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ 2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2.2 การพัฒนาผู้เรียน (student development) 2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน (classroom management) 2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (analysis & synthesis & classroom research) 2.5 ภาวะผู้นำครู (teacher leadership) 2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (relationship & collaborative-building for learning management)

2.2.4 สมรรถนะของความเป็นครู

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 24 - 26) ได้กล่าวว่า การกำหนดกรอบการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการกำหนดความต้องการการพัฒนาสมรรถนะของครูและการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้าง

แบบทดสอบเพื่อประเมินสมรรถนะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ กิจกรรมจัดระบบพัฒนาครูเชิงคุณภาพเพื่อการพัฒนาครูรายบุคคลซึ่งคณะทำงานประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์นักวิชาการศึกษา ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพิจารณาและกำหนดสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ สมรรถนะครูประกอบด้วย เจตคติ ค่านิยม ความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานตามภารกิจงานในสถานศึกษา จากแบบประเมินสมรรถนะและมาตรฐานของครูผู้สอน ที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดทำไว้ ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพการปฏิบัติงาน (สมรรถนะ) เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีและเลื่อนวิทยฐานะของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) มาตรฐานวิชาชีพครูของ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา รูปแบบสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา นอกจากนี้ยังศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการสังเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน

สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดสมรรถนะหลัก (Core competency) เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินการปฏิบัติของครู มีดังนี้

สมรรถนะหลัก (Core competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
2. การบริการที่ดี
3. การพัฒนาตนเอง
4. การทำงานเป็นทีม
5. จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

สมรรถนะหลัก (Core competency) คือ สมรรถนะร่วมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

สมรรถนะที่ 1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working achievement motivation) หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 1 สมรรถนะที่ 1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working achievement motivation)

ตัวบ่งชี้	รายการพฤติกรรม
1.1 ความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ภารกิจงาน	1. วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบ 2. กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน 3. กำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นขั้นตอน
1.2 ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติ หน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์	1. ใฝ่เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ 2. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 3. แสวงหาความรู้ที่เกี่ยวกับวิชาชีพใหม่ ๆ เพื่อ การพัฒนาตนเอง
1.3 ความสามารถในการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน	1. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง
1.4 ความสามารถในการพัฒนา การปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ	1. ใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุง/ พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น 2. พัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

สมรรถนะที่ 2 การบริการที่ดี (Service mind) หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการ และการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

ตารางที่ 2 สมรรถนะที่ 2 การบริการที่ดี (Service mind)

ตัวบ่งชี้	รายการพฤติกรรม
2.1 ความตั้งใจและเต็มใจ ในการให้บริการ	1. ทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเมื่อมี โอกาส 2. เต็มใจ ภาคภูมิใจ และมีความสุขในการให้บริการ แก่ผู้รับบริการ
2.2 การปรับปรุงระบบบริการ ให้มีประสิทธิภาพ	1. ศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ และนำข้อมูล ไปใช้ในการปรับปรุง 2. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการ ให้มีประสิทธิภาพ

สมรรถนะที่ 3 การพัฒนาตนเอง (Self - development) หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน

ตารางที่ 3 สมรรถนะที่ 3 การพัฒนาตนเอง (Self - development)

ตัวบ่งชี้	รายการพฤติกรรม
3.1 การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ	1. ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ มุ่งมั่นและแสวงหาโอกาส พัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเข้าร่วมประชุม/ สัมมนา การศึกษาดูงาน การค้นคว้าด้วยตนเอง
3.2 การสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมในการพัฒนา องค์กรและวิชาชีพ	1. รวบรวม สังเคราะห์ข้อมูล ความรู้ จัดเป็นหมวดหมู่ และปรับปรุงให้ทันสมัย 2. สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้ องค์กร และวิชาชีพ
3.3 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย	1. แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน 2. ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้อื่น 3. มีการขยายผลโดยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

สมรรถนะที่ 4 การทำงานเป็นทีม (Team work) หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดง บทบาทการเป็นผู้นำ หรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและดำรง สัมพันธภาพของสมาชิก ตลอดจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ตารางที่ 4 สมรรถนะที่ 4 การทำงานเป็นทีม (Team work)

ตัวบ่งชี้	รายการพฤติกรรม
4.1 การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ และสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน	1. สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 2. ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย 3. ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมาย ความสำเร็จร่วมกัน
4.2 การเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อน ร่วมงาน	1. ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน ในโอกาสที่เหมาะสม
4.3 การปรับตัวเข้ากับกลุ่มคน หรือสถานการณ์ที่หลากหลาย	1. มีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคล/ กลุ่มบุคคล ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา และในสถานการณ์ต่าง ๆ

ตัวบ่งชี้	รายการพฤติกรรม
4.4 การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตาม	1. แสดงบทบาทผู้นำ หรือผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส
4.5 การเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	1. แลกเปลี่ยน/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ภายในทีมงาน 2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน 3. ร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา

สมรรถนะที่ 5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's ethics and integrity) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

ตารางที่ 5 สมรรถนะที่ 5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's ethics and integrity)

ตัวบ่งชี้	รายการพฤติกรรม
5.1 ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	1. สนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ 2. เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ 3. ยกย่อง ชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ 4. ยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ
5.2 มีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ	1. ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผนการใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด 2. ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร 3. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และมุ่งมั่นพัฒนาการประกอบวิชาชีพให้ก้าวหน้า 4. ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และหาแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค

ตัวบ่งชี้	รายการพฤติกรรม
5.3 การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม	1. ปฏิบัติตน/ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน 2. รักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น 3. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น
5.4 การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	1. ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่และสถานการณ์ 2. มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และผู้รับบริการ 3. ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ 4. เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพครู และพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ

สรุปได้ว่า สมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ได้แก่ สมรรถนะที่ 1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working achievement motivation) สมรรถนะที่ 2 การบริการที่ดี (Service mind) สมรรถนะที่ 3 การพัฒนาตนเอง (Self - development) สมรรถนะที่ 4 การทำงานเป็นทีม (Team work) สมรรถนะที่ 5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's ethics and integrity) เป็นการประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

2.2.5 การส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ

ตะติยา นาอุดม และระติกรณ์ นิยมะจันทร์ (2567 : 55-57) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพ ตามแนวคิดหลักการโค้ช โรงเรียนเครือข่ายที่ 11 สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร: การประเมินความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาบางส่วน มีดังนี้

1. ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพ ตามแนวคิดหลักการโค้ช โรงเรียนเครือข่ายที่ 11 สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index: PNI modified ผลการวิจัยพบว่า ผู้โค้ช โรงเรียนในสำนักงานเขตยานนาวา มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านภาวะผู้นำทางวิชาการมากที่สุด (ความจำเป็นลำดับที่ 1) รองลงมาคือ ด้านการแก้ไขปรับปรุง ผิดพลาดให้กับผู้เรียน ด้านการตั้งคำถาม กระตุ้นการคิด (ความจำเป็นลำดับที่ 2) และรองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน ด้านการสร้างความท้าทายให้กับผู้เรียน และด้านการถอดบทเรียน (ความจำเป็นลำดับที่ 3) ตามลำดับ

2. ผลการวิจัยสาเหตุของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพ ตามแนวคิดหลักการโค้ช โรงเรียนเครือข่ายที่ 11 สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม

ความต้องการจำเป็นสูงสุดของแต่ละด้าน โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา พบว่า

2.1 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ สาเหตุของความต้องการจำเป็นประเด็นในการพัฒนา พบว่า เรื่องการจัดการเรียนการสอน หรือออกแบบกิจกรรมของผู้โค้ชไม่มีการปรับเปลี่ยน ใช้แนวทางแบบเดิม ที่ขาดการกระตุ้นให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย

2.2 ด้านการแก้ไขปรับปรุง ผิดพลาดให้กับผู้เรียน สาเหตุของความต้องการจำเป็นประเด็นในการพัฒนา พบว่า ผู้โค้ชขาดการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพราะนักเรียนมีความรู้ความสามารถ หรือปัญหาที่แตกต่างกัน ใช้วิธีการที่ไม่เหมาะสมในการเสนอแนะแนวทางที่ถูกต้อง ขาดการเอาใจใส่ดูแลนักเรียน

2.3 ด้านการตั้งคำถามกระตุ้นการคิด สาเหตุของความต้องการจำเป็นประเด็นในการพัฒนา พบว่า ผู้โค้ชขาดทักษะความชำนาญในการตั้งคำถามกระตุ้นการคิดให้กับผู้เรียน ใช้วิธีการป้อนข้อมูลโดยที่ผู้เรียนไม่ได้เกิดการคิด ขาดกระบวนการในการดึงศักยภาพของผู้เรียนแต่ละรายบุคคลออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์

2.4 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน สาเหตุของความต้องการจำเป็นประเด็นในการพัฒนา พบว่า ผู้โค้ชขาดประสบการณ์การสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน ขาดการเสริมแรงทางบวก และขาดการกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดและลองปฏิบัติด้วยตนเอง

2.5 ด้านการสร้างความท้าทายให้กับผู้เรียน สาเหตุของความต้องการจำเป็นประเด็นในการพัฒนา พบว่า ผู้โค้ชขาดประสบการณ์ด้านการสร้างความท้าทายให้กับผู้เรียน ใช้วิธีการแนวทางที่เป็นแบบเดิม และออกแบบกิจกรรมไม่เหมาะสมกับผู้เรียนบางกลุ่ม ขาดการประเมินผู้เรียนรายบุคคล การนำแผนการสอนออกมาใช้ ไม่เป็นไปตามกระบวนการที่เขียนไว้ในแผน

2.6 ด้านการถอดบทเรียน สาเหตุของความต้องการจำเป็นประเด็นในการพัฒนา พบว่า ผู้โค้ชขาดการฝึกฝนประสบการณ์ในการป้อนข้อมูลย้อนกลับให้ผู้เรียน ใช้วิธีการที่ไม่เหมาะสม ขาดการประเมินผู้เรียนรายบุคคล ทำให้การส่งข้อมูลป้อนกลับไปยังผู้เรียนไม่ตรงตามเป้าหมายของแต่ละคน

3. แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพ ตามแนวคิดหลักการโค้ช จำแนกตามความต้องการจำเป็นสูงสุดของแต่ละด้าน โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และศึกษานิเทศก์ โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า

3.1 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้โค้ชจะต้องมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ศึกษาตัวชี้วัด จุดประสงค์รายวิชา เพราะในแต่ละบริบทรายวิชา มีกระบวนการ และวิธีที่แตกต่างกันไป ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องมีการปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของรายวิชานั้น ๆ ผู้โค้ชในยุคปัจจุบันต้องจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเน้นลงมือปฏิบัติได้มากขึ้น จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจำได้ดี เพราะผู้เรียนยังไม่มีประสบการณ์ออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน

3.2 ด้านการแก้ไขปรับปรุง ผิดพลาดให้กับผู้เรียน ผู้โค้ชต้องปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน โดยการใช้วิธีการสัมภาษณ์ พูดคุย สนทนากับผู้เรียน สังเกตพฤติกรรมผู้เรียนด้วยความเอาใจใส่และเข้าใจผู้เรียน เสริมแรงทางบวกด้วยการชมเชย หรือให้รางวัล

3.3 ด้านการตั้งคำถามกระตุ้นการคิด ผู้เป็นโค้ชใช้การตั้งคำถามแบบปลายเปิดเพื่อนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ ผู้โค้ชควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาในการคิดและค้นคว้าเพื่อตอบคำถามนั้น และสิ่งที่ยากเสนอเพิ่มเติมคือการตั้งคำถามที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน

3.4 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน ผู้โค้ชเห็นคุณค่าของผู้เรียนเชื่อมั่นในตัวผู้เรียนการสร้างเชื่อมั่นในตนเองและการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ดี ผู้โค้ชมีการนำกิจกรรมมาประยุกต์ผสมผสานกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นแรงเสริมในการสร้างแรงกระตุ้น แรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมภายในและหรือว่าภายนอกด้วยการนำกิจกรรมมาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนผู้โค้ชต้องสร้างแรงบันดาลใจด้วยวิธีการใหม่

3.5 ด้านการสร้างความท้าทายให้กับผู้เรียน ผู้โค้ชต้องสร้างความท้าทายให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้วยการสร้างบรรยากาศทางบวกภายในห้องเรียน กระตุ้นแรงจูงใจ ความสนใจของผู้เรียน ผู้โค้ชต้องศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมและเข้าใจบริบทของผู้เรียนแต่ละคน ผู้โค้ชต้องมองหาคุณค่าและความสามารถของผู้เรียนที่เป็นจุดเด่นเพื่อการสนับสนุน ย่อยอดเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จ

3.6 ด้านการถอดบทเรียน โค้ชควรใช้การสื่อสารเชิงบวก (positive communication) ด้วยความจริงใจทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษากายที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตนเองมีแรงบันดาลใจในการเรียนรู้เป็นการให้ข้อมูลในระหว่างและภายหลังที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้หรือการทำงานต่างๆ ผู้โค้ชจะสามารถพัฒนาตนเองไปพร้อมกับพัฒนาผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการการทบทวนในชั้นเรียนที่เกิดจากสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ ที่เป็นจริง ผู้โค้ชนำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงจากการทบทวนในชั้นเรียนมาทดลองปรับแก้ไขและพัฒนาจะเป็นการสะท้อนกลับของผู้เรียนได้ดีที่สุด

สรุปได้ว่า แนวทางการส่งเสริม และการพัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพ ได้แก่ ส่งเสริมด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการแก้ไขปรับปรุง ผิดพลาดให้กับผู้เรียน ด้านการตั้งคำถามกระตุ้นการคิด ด้านการสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน การสร้างบรรยากาศทางบวกภายในห้องเรียน กระตุ้นแรงจูงใจ ความสนใจของผู้เรียน และด้านการถอดบทเรียน โค้ชควรใช้การสื่อสารเชิงบวก(positive communication) ด้วยความจริงใจทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษากายที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาตนเอง มีแรงบันดาลใจในการเรียนรู้

2.2.6 แนวคิด ทฤษฎี การสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ และการสอนที่มีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะของครูที่ดี ควรศึกษา เรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ หมายรวมไปถึงการพัฒนาห้องเรียนให้เป็นสถานที่ซึ่งมีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ กล่าวคือเป็นห้องเรียนที่มีสิ่งแวดล้อมทั้งทางด้านกายภาพและสังคมที่ส่งเสริมความกระตือรือร้นสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนประสบผลการเรียนรู้ที่พึงประสงค์จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งครูควรทำความเข้าใจพฤติกรรมของผู้เรียน ควรศึกษาพฤติกรรม แนวคิด ทฤษฎี ขั้นตอน วิธีการ และเทคนิคการจัดการเรียนการสอน มีลำดับขั้นตอน และมีนักวิชาการไว้หลายท่าน เกี่ยวกับบรรยากาศที่

ส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ แนวคิดทางจิตวิทยา แนวคิดทางสังคม การสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ และการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีรายละเอียดดังนี้ (สมจิต จันทรฉาย. 2557 : 277-294)

1. แนวคิดทางจิตวิทยา

แนวคิดทางจิตวิทยาที่นำมาใช้อธิบายพฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ได้แก่

1.1 การจูงใจ (motivation) หมายถึง กระบวนการกระตุ้นความคิด ความรู้สึก ความพยายามด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมาย (ราชบัณฑิตยสถาน. 2555 : 362) ทางจิตวิทยาได้แบ่งการจูงใจออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายในของบุคคล เช่น ความสนใจ ความพอใจ ความอยากรู้อยากเห็น เป็นต้น เรียกปัจจัยภายในนี้ว่า แรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากปัจจัยจากภายนอกเป็น ตัวกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมเช่น รางวัล การลงโทษและแรงกดดันทางสังคม เป็นต้น เรียกปัจจัยภายนอกนี้ว่า แรงจูงใจภายนอก (extrinsic motivation) ทั้งแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก มีความสำคัญต่อการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนในห้องเรียน การส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมทางบวกนิยมใช้แนวคิดของทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยมในเรื่องการเสริมแรง (reinforcement) โดยใช้แนวคิดการเสริมแรงทางบวก (positive reinforcement) คือ การให้รางวัล เช่น คะแนน คำชมเชย การแสดงท่าทียอมรับของครูที่มีต่อนักเรียนซึ่งแสดงพฤติกรรมที่น่าพึงพอใจ ทำให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก การเสริมแรงอีกลักษณะหนึ่งคือการเสริมแรงทางลบ (negative reinforcement) หมายถึงการที่ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่น่าพึงพอใจเพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ชอบ เช่น การที่นักเรียนหลีกเลี่ยงการเป็นคนสุดท้ายที่ได้ออกจากห้องเรียนไปรับประทานอาหารกลางวัน ทำให้ผู้เรียนรีบทำงานตามที่ครูมอบให้เสร็จก่อนเวลา เป็นต้น การลงโทษ (punishment) เป็นอีกวิธีหนึ่งที่นำมาใช้ในการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียน การลงโทษเป็นการหยุดยั้งมิให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การลงโทษเป็นวิธีที่หยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ทันที แต่ได้ผลไม่ถาวรและอาจทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ไม่ดี การลงโทษ เช่น การตำหนิ ดู ว่า ตี ให้ทำงานเพิ่มขึ้น เป็นต้น

1.2 ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's needs theory) ทฤษฎีนี้อธิบายว่า มนุษย์มีความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติเป็นลำดับขั้น ดังนี้ ชั้นความต้องการทางกาย (physiological needs) ชั้นความต้องการความปลอดภัย (safety needs) ชั้นความต้องการความรัก (need for belonging and love) ชั้นความต้องการได้รับการยอมรับจากผู้อื่น (need to know and understand) และชั้นสูงสุดคือชั้นความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ (self-actualization needs) หากมนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานอย่างเพียงพอในแต่ละขั้น มนุษย์จะพร้อมในการพัฒนาตนไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น การส่งเสริมให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนรู้จึงต้องทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองในขั้นพื้นฐานที่เป็นความต้องการทางกายภาพก่อน คืออาหาร และความปลอดภัย ถัดจากขั้นนี้คือการได้รับความรักและได้รับการยอมรับจากครูและเพื่อน หากไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการดังกล่าวผู้เรียนจะพยายามแสวงหาการยอมรับซึ่งยังไม่พร้อมที่จะเรียน เมื่อความต้องการในขั้นนี้ได้รับการตอบสนองแล้ว ผู้เรียนจึงพร้อมที่จะเรียนรู้ การพัฒนาตนเองของผู้เรียนนั้นมีความมุ่งหวัง 3 ด้าน ได้แก่ด้านผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ด้านความผูกพันหรือการได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกของกลุ่ม และด้านการมีอิทธิพลหรือมีความสำคัญต่อผู้อื่น

1.3 ทฤษฎีคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของไวเนอร์ (Weiner's attribution theory) ทฤษฎีนี้อธิบายว่า ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สูงมีแนวโน้มที่จะเห็นว่าความสำเร็จมาจากความสามารถ ความล้มเหลวมาจากการขาดความพยายาม ส่วนผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ต่ำมีความเห็นว่าความล้มเหลวมาจากการขาดความสามารถ ส่วนความสำเร็จนั้นมาจากโชค ดังนั้นครูต้องพยายามเปลี่ยนมุมมองของผู้เรียนใหม่ให้เห็นว่าความสำเร็จมาจากปัจจัยภายในตัวเองมากกว่าปัจจัยภายนอก คือมาจากความพยายามมากกว่าโชค

1.4 ทฤษฎีการเรียนรู้สังคมของแบนดูรา (Bandura's social learning theory) ทฤษฎีนี้อธิบายว่า การให้คุณค่ากับเป้าหมายและความคาดหวังที่มีต่อความสำเร็จสูงเป็นปัจจัยที่สำคัญของการจูงใจในการทำงานและการเอาชนะอุปสรรคในการทำงาน ทำให้ประสบความสำเร็จสูง หากการให้คุณค่ากับเป้าหมายและความคาดหวังที่มีต่อความสำเร็จต่ำก็จะส่งผลต่อการประสบความสำเร็จต่ำด้วยความรู้ ความเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียน จะช่วยให้ครูนำมาปรับใช้ในการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ โดยเน้นที่ปัจจัยภายในมากกว่าปัจจัยภายนอก

2. แนวคิดทางสังคม อาเรนด์ (Arends. 2001 : 86-92) กล่าวถึงห้องเรียนแต่ละห้องว่ามีลักษณะเฉพาะตัวที่ทำให้เกิดความแตกต่าง หลากหลายของสภาพแวดล้อมและปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในห้องเรียนได้นั้นต้องเข้าใจลักษณะสำคัญที่เป็นลักษณะเฉพาะของห้องเรียนในฐานะที่เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ในด้านต่าง ๆ

การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดของทฤษฎีการสร้างความรู้ ซึ่งว่าห้องเรียนแบบดั้งเดิมเป็นสถานที่ซึ่งออกแบบสำหรับการเรียนรู้อย่างเป็นทางการ ในอนาคตการเรียนรู้ควรมีลักษณะไม่เป็นทางการมากขึ้นและเป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริงคือการเรียนรู้จากสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสังคม เป็นการเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ผู้เรียนใช้กระบวนการสืบเสาะซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกในการสร้างความรู้ ความรู้ที่แต่ละคนสร้างขึ้นเกิดจากการตีความหมายโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ของตนเอง กระบวนการนี้เกิดขึ้นแทนวิธีการเรียนรู้แบบดั้งเดิมซึ่งเน้นการรับการถ่ายทอดความรู้จากครู ดังนั้นการเรียนรู้จึงไม่ได้เกิดเฉพาะในห้องเรียนแต่สามารถเกิดขึ้นได้ทุกแห่ง ทุกสถานที่ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้สร้างขึ้นได้โดยใช้สภาพจริงของสังคมรวมทั้งดำเนินการให้มีลักษณะดังนี้

1. ครูและนักเรียนต้องมีความเชื่อมั่นว่าทุกคนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง
2. บทเรียนต้องมีลักษณะเชิงรุก มีลักษณะบูรณาการและมีความสัมพันธ์กับสังคม
3. การเรียนรู้เป็นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีความเอื้ออาทร ช่วยเหลือพึ่งพากัน
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคมที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้
5. การประเมินตามสภาพจริงเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้

3. การสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้

การสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียน ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่การจูงใจผู้เรียน สิ่งแวดล้อมในการเรียน การสอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีรายละเอียดที่จะกล่าวถึงดังต่อไปนี้

1. การจูงใจผู้เรียน

การจูงใจผู้เรียน (motivation) หมายถึง การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการและความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ (Ryan & Deci. 2000 : 54) กลวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้นั้นสามารถทำได้โดย

1. ทำให้ผู้เรียนเชื่อมั่นว่าตนเองมีสมรรถภาพที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จได้ นักเรียนทุกคนมีความสามารถที่ติดตัวมาก่อนที่จะมาเข้าโรงเรียนโดยที่ครูไม่ต้องทำอะไรอีก ทั้งมีความคาดหวังที่เกิดจากครอบครัว พื้นฐานที่แตกต่างกันของผู้เรียนเหล่านี้ทำให้ผู้เรียนแสดงออกแตกต่างกัน เช่น นักเรียนบางคนจะมีความเพียรพยายาม มุ่งมั่นในการเรียนรู้สูง แต่บางคนกลับไม่มีเป้าหมายในการเรียนรู้ลักษณะพื้นฐานเหล่านี้ครูไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่สิ่งที่ครูสามารถทำได้คือทำให้พวกเขาเชื่อมั่นว่าสามารถเรียนรู้ได้ โดยทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

2. หลีกเลี่ยงการใช้แรงจูงใจภายนอก การจูงใจผู้เรียนด้วยการใช้แรงจูงใจภายนอกเป็นวิธีที่ใช้กันแพร่หลายในสังคมและดูเหมือนว่าจะเป็นวิธีที่มีความสมเหตุสมผลในการพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างไรก็ตามการให้รางวัลและการลงโทษไม่สามารถใช้ได้ผลในทุกกรณี การใช้รางวัลและการลงโทษก่อให้เกิดความรู้สึกกลัว ความไม่อิสระ ดังตัวอย่างที่พบว่า นักเรียนในสมัยนี้บางคนไม่สนใจคะแนนดังนั้นการใช้คะแนนในการกระตุ้นการเรียนรู้ก็ไม่มี ความหมาย จึงควรหลีกเลี่ยงแรงจูงใจภายนอกมาเป็นการสร้างแรงจูงใจภายในดีกว่า การใช้รางวัลเป็นแรงจูงใจภายนอกนั้นจะทำต่อเมื่อไม่ไปทำลายแรงจูงใจภายใน เช่น ถ้านักเรียนรู้สึกตัวเองไม่มีความสนใจ ไม่มีความสามารถต่องานนั้น หรือไม่มีนักเรียนคนใดที่สนใจงานนั้นอยู่แล้ว หรือเมื่อพบว่านักเรียนมีแรงจูงใจภายในน้อย หรือมีการควบคุมตัวเองน้อย เป็นต้นสภาพนี้การให้แรงจูงใจภายนอกจึงเป็นวิธีที่นำมาใช้เพื่อปรับพฤติกรรม

3. การสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ที่สร้างความรู้สึกทางบวก เช่น ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานปลอดภัยและมั่นคง ทำให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง

4. ทำให้นักเรียนมีความสนใจการเรียนและเห็นคุณค่าของตนเอง ครูควรรู้จักชื่อนักเรียนทุกคนและเรียกชื่อนักเรียนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยตรงตัวมากขึ้น เช่น “นางลักษณ์เธอเห็นด้วยไหมว่าความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี” การระบุชื่อของนักเรียนอย่างเจาะจงทำให้นักเรียนรู้สึกว่าได้รับการยอมรับจากครูถึงความมีตัวตนของนักเรียน นอกจากนี้ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้หลากหลายน่าสนใจ เช่น เกม บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง เพลง การศึกษานอกสถานที่ การทำให้บทเรียนมีความสัมพันธ์กับชีวิตจริง เป็นต้น แต่ต้องระวังไม่ให้ผู้เรียนสนใจนอกเรื่อง

5. จัดโครงสร้างการเรียนรู้ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ โดยมีหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับความสามารถที่นักเรียนสามารถทำได้ คือไม่ยากเกินไป ไม่ง่ายเกินไป มีความท้าทายความสามารถ กล่าวคือเป็นงานที่มีความยากง่ายในระดับที่ผู้เรียนสามารถทำได้เมื่อได้รับการชี้แนะจากครู ทำให้เห็นช่องทางทำให้ประสบความสำเร็จได้ หรืออยู่ในช่วงที่นักเรียนมีศักยภาพที่จะไปถึง (ZPD) ตามแนวคิดของไวทซ์ทสกี ซึ่งในการมอบหมายงานครูต้องบอกเป้าหมายและลักษณะของงานให้ชัดเจน ไม่กำกวม

6. จัดให้มีข้อมูลย้อนกลับแก่งานของผู้เรียน คือการให้สารสนเทศที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

7. ใส่ใจต่อความต้องการของผู้เรียน ทฤษฎีความต้องการชี้ว่ามนุษย์มีความต้องการเป็นลำดับขั้นและเป้าหมายมีหลายด้าน ได้แก่ ความต้องการได้รับความสำเร็จ การได้รับการยอมรับจากผู้อื่นและการมีอิทธิพลต่อผู้อื่น ดังนั้นครูควรให้ผู้เรียนมีทางเลือกและตัดสินใจตามความมุ่งมั่นของตน

8. ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มของผู้เรียนในหลากหลายลักษณะ เช่น การทำงานเป็นกลุ่มแบบร่วมมือ การจัดเป็นกลุ่มแข่งขัน และการทำงานเดี่ยว เพื่อให้ผู้เรียนนำลักษณะการเรียนรู้ทั้งสามลักษณะมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ครูควรมีคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดี ควรศึกษา เรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ หมายรวมถึงการพัฒนาห้องเรียนให้เป็นสถานที่ซึ่งมีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งเสริมความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนประสบผลการเรียนรู้ที่ดี

2.2.7 แนวทางการสอนที่มีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมีองค์ประกอบที่ควรคำนึงถึง ดังนี้

1. การบริหารจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีลักษณะดังนี้

1. การจัดเตรียมสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนให้มีสภาพที่พร้อมใช้และเพียงพอสำหรับนักเรียนทุกคนในห้อง

2. การใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนที่ดีขึ้นอยู่กับการใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ครูไม่ควรปล่อยให้มีความว่างหรือเวลาที่เสียไปโดยเปล่าประโยชน์อันเนื่องจากความไม่พร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์และการดำเนินกิจกรรมที่ไม่ได้เตรียมการล่วงหน้า เพราะความไม่พร้อมจะทำให้เกิดความวุ่นวาย เสียเวลาในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้ามากและทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ครูต้องบริหารการใช้เวลาเพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาเพื่อการเรียนรู้อย่างเต็มที่

2. การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ คือการดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการดังนี้

1. เริ่มต้นบทเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจซึ่งทำได้หลายวิธีวิธีที่กระตุ้นกระบวนการคิดและสติปัญญา ก็คือการสร้างความสงสัย ประหลาดใจให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น อยากค้นพบคำตอบ เช่น การนำเสนอข้อมูลหรือความคิดที่ขัดแย้ง ไม่สอดคล้องกับความรู้ ความเข้าใจเดิมของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดข้อสงสัย กังขา การใช้คำถามที่ส่งเสริมกระบวนการคิดเป็นต้น

2. ดำเนินการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นขั้นที่ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งทิสนา แคมมณี (2555 : 120) ได้ให้ความหมายว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับและมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัวและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงมีลักษณะที่สรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มตัว ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทอย่างเต็มที่ และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
 2. กิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการค้นหาคำตอบ โดยครูนำเสนอ ปัญหาและสถานการณ์ให้คิด ครูมีบทบาทช่วยชี้ช่อง แนะนำให้นักเรียนเห็นลู่ทางในการแก้ปัญหา
 3. กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเพื่อค้นหาคำตอบ
 4. กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีการร่วมมือและการ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ตลอดจนประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนเพื่อปรับเติม เสริมแต่ง และต่อยอดความรู้
 5. กิจกรรมที่สร้างความสะท้อนใจ ซาบซึ้ง ประทับใจ ทำให้ตื่นตัวในการ เรียนรู้
 6. กิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากผู้ทรงภูมิปัญญาในห้องเรียน
 7. กิจกรรมที่ผู้เรียนได้นำความรู้ไปทดลองใช้แก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์ชิ้นงาน
 8. กิจกรรมที่ผู้เรียนใช้กระบวนการจัดการกระทำกับข้อมูลที่ได้รับรู้เพื่อให้เข้าใจ และจดจำได้ง่ายและสามารถระลึกได้เมื่อต้องการนำมาใช้
 9. กิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ในบริบทจริง ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง บทบาทที่สำคัญของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การเป็นผู้ เตรียมการและอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ การทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษา เป็นผู้ช่วยเหลือ เป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับ บทบาทของครูที่ส่งเสริมการเรียนรู้ก็คือบทบาทที่ทำหน้าที่ เหมือนโค้ชชิ่งนักกีฬานั้นเอง
3. สรุปบทเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การสรุปบทเรียนเป็นขั้นตอนที่สำคัญเพราะ เป็นขั้นตอนในการเชื่อมโยงและประมวลความรู้ระหว่างความรู้และประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับกับ ความรู้และประสบการณ์เดิมให้เป็นความคิดรวบยอดใหม่ที่มีความครอบคลุม ถูกต้องและชัดเจน มากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถบันทึกและจดจำได้ทนนาน เพราะเป็นการจดจำอย่างมีความหมาย การสรุปบทเรียนจึงมีความสำคัญและควรทำร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้สรุป ด้วยความเข้าใจใหม่ของตนเองครูทำหน้าที่ให้แนวทางการสรุปข้อมูล เช่นการแนะนำการใช้แผนภาพ ความคิด (graphic organizer) แบบต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมกับการสรุปและนำเสนอข้อมูล สารสนเทศที่ต้องการ และให้ข้อมูลย้อนกลับกับผลงานของนักเรียนเพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับการ ปรับปรุงแก้ไขงานและการสร้างความคิดรวบยอดใหม่ให้มีความถูกต้อง ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
4. ประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินผลที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการ เรียนรู้ของผู้เรียนคือการประเมินความก้าวหน้า ซึ่งเป็นกระบวนการที่สามารถทำพร้อมไปกับ กระบวนการเรียนการสอน การประเมินครอบคลุมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้และกระบวนการ เรียนรู้ของผู้เรียน วิธีการประเมินใช้เครื่องมือหลากหลายประเภทให้เหมาะสม สอดคล้องกับสิ่งที่ ประเมิน ผู้ทำหน้าที่ประเมินไม่จำกัดอยู่ที่ครูเพียงฝ่ายเดียว แต่ต้องเป็นผลการประเมินที่ทุกฝ่าย ได้แก่ ครู นักเรียนและแม้แต่ผู้ปกครองหรือสังคม มีส่วนร่วมในการสะท้อนมุมมอง ความคิดเห็นต่าง ๆ อย่างรอบด้านเท่าที่จะเป็นไปได้เพื่อนำมาใช้ในการประเมินการเรียนรู้ จุดมุ่งหมายสำคัญของการ ประเมินคือการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่การเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากขึ้นนั่นเอง

สรุปได้ว่า แนวทางการสอนที่มีประสิทธิภาพ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียน และเกิดประโยชน์มากที่สุด ที่ผู้เรียนควรจะได้รับ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ร่วมกัน อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นครูมืออาชีพ

2.3.1 ความหมายเกี่ยวกับครูมืออาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 7) ได้กล่าวว่าลักษณะของครูมืออาชีพ หมายถึง เครื่องหมายที่ชี้ให้เห็นความเป็นวิชาชีพชั้นสูง หรือคุณลักษณะที่ดีของครูอันเป็นที่ต้องการของ สังคม ที่ครูต้องมีความรักและความเมตตาต่อศิษย์ เสียสละ หมั่นเพียร ศึกษา ปรับปรุงวิธีการสอนเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เอาใจใส่ต่อศิษย์ทุกคน เป็นกำลังใจและช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้กับศิษย์ เพื่อให้เป็นคนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เป็นแบบอย่างที่ดีมีจรรยาบรรณ มีจิตวิญญาณของความเป็นครู ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รักความยุติธรรม ยอมรับและเข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละคน มีอุดมการณ์ยึดมั่น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีคุณธรรมยึดเหนี่ยวจิตใจของตนเอง โดยมีปัจจัยส่งเสริมของความเป็นครูที่ดีคือ (1) อุดมการณ์ของครู (2) คุณลักษณะของความเป็นครูที่ดี (3) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4) คุณธรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

สมสมร ลายพิภุณ (2555 : 12) ครูมืออาชีพ หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะและความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ความรู้ มีทักษะความสามารถ มีเทคนิค มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในวิชาชีพนั้น และปฏิบัติงานในวิชาชีพนั้น ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขวัญตา นิลทะสร (2556 : 18) ได้สรุปความหมายของไว้ว่า ครูมืออาชีพ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป มีความสามารถในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้ครบทุกด้าน มีความพอดีดี มีจรรยาบรรณแห่งความเป็นครู

อารีรัตน์ วัฒนสิน (2558) ได้กล่าวว่า ครูมืออาชีพ หมายถึง ครูที่มีความมุ่งมั่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาให้ครบทุกด้าน ทั้งความ ดี ความเก่ง สุขภาพ กายแข็งแรง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีพื้นฐานในการศึกษาต่อ และพื้นฐานในการประกอบอาชีพ สามารถออกแบบการเรียนรู้ได้ตามแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเชื่อว่าคนทุกคนพัฒนาได้ ต้องจัดการเรียนการสอนที่ถือผู้เรียน สำคัญที่สุด ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนพัฒนาเต็มศักยภาพ

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2558) ได้กล่าวว่า ครูอาชีพ หมายถึง ครูที่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้านที่จะเป็นครู มีความประพฤติดี วางตัวดี เอาใจใส่ดูแลศิษย์ดี มีวิญญาณของความเป็นครู และปฏิบัติหน้าที่ครูด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครู

ครูมืออาชีพ หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนที่มีความรู้ความสามารถในรายวิชาที่รับผิดชอบและมีเข้าใจในตัวผู้เรียน สามารถถ่ายทอดความรู้ ความสามารถได้อย่างลงตัว สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ พร้อมทั้งการนำเทคนิค และวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานสอนให้เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน มีการพัฒนารูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยปัจจุบัน

สรุปได้ว่า ลักษณะของครูมืออาชีพ หมายถึง การแสดงให้เห็นว่าครูมีความรู้ ความสามารถ มีคุณงามความดี ที่เป็นคุณลักษณะที่ดีอันเป็นที่ต้องการของสังคม มีความรัก ความจริงใจ และความเมตตาต่อศิษย์ ปรับปรุงวิธีการสอนเพื่อพัฒนาตนเอง นำไปสู่การแก้ไขปัญหาของผู้เรียน และพัฒนาผู้เรียนอยู่เสมอ เอาใจใส่ต่อศิษย์ทุกคน เป็นแบบอย่างที่ดีมีจรรยาบรรณ มีจิตวิญญาณของความเป็นครู ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย รักความยุติธรรม ยอมรับและเข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละคน มีอุดมการณ์ยึดมั่นในคุณงามความดี

2.3.2 อุดมการณ์ของครู

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทาน พระบรมราโชวาทแก่ครูอาวุโส เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2522 มีข้อความ ที่เกี่ยวกับลักษณะครูที่ดี 3 ประการ คือ “ความเป็นครู นั้นประกอบขึ้นด้วย สิ่งที่มีคุณค่าสูงหลายอย่าง อย่างหนึ่งได้แก่ ปัญญา คือ ความรู้ที่ดี ประกอบด้วย หลักวิชาอันถูกต้อง ที่แน่นแฟ้นกระจ่างแจ้งในใจ รวมทั้ง ความฉลาดที่จะพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนงานที่จะทำ คำที่จะพูด ทุกอย่างได้โดยถูกต้อง ด้วยเหตุผลอย่างหนึ่งได้แก่ ความดี คือ ความสุจริต ความเมตตา กรุณา เห็นใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่นโดยเสมอหน้า อีกอย่างหนึ่งได้แก่ ความสามารถ ที่จะเผื่อแผ่และถ่ายทอดความรู้ ความดีของตนเองไปยังผู้อื่นอย่างได้ผล ความเป็นครูมีอยู่แล้ว ย่อมฉาย ออกให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์ด้วย...ผู้ที่มีความเป็นครูสมบูรณ์ในตัว นอกจากจะมีความดีด้วยตนเองแล้ว ยังจะช่วยให้ทุกคนที่มีโอกาสเข้ามา สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบรรลุถึงความดีของความเจริญไปด้วย” (กรมวิชาการ. 2540 : 88)

ครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในวงการศึกษ เพราะเป็นผู้ที่ ก่อให้เกิดองค์ความรู้อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและโลก นอกจากนั้น ยังเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการสร้างบัณฑิตอย่างมาก บัณฑิตจะมีความคิดที่ดี มีวิธีการวิเคราะห์อย่างถูกต้องและมีระเบียบในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการพัฒนาบุคลิกภาพเชิงวิชาการ เชิงวิชาชีพ ซึ่งควรได้รับการปลูกฝัง อบรมจากครูผู้สอน และบุคลิกภาพของครูย่อมส่งผลไปสู่บัณฑิต ดังคำกล่าวของ ม.ล.ปิ่น มาลากุล ที่ว่า “อย่ากรูว่าตัวครูเป็นฉันทใด จงดูได้จากศิษย์ที่ สอนมา” สิ่งแรกที่ครูต้องพัฒนาก็คือ การสร้างคุณธรรมหรือครูธรรมให้ เกิดขึ้น ซึ่งความเป็นจริงนั้น “คุณธรรม” คือ ธรรมสำหรับครูเป็นสิ่งที่ครู หลายท่านทราบได้ปฏิบัติแล้ว แต่ก็มีอีกหลายท่านที่ยังไม่ทราบและ ไม่ปฏิบัติครูธรรมเป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับการประกอบอาชีพครู แต่ครูที่ขาด ครูธรรม จะเปรียบเสมือนเรือที่ขาดหางเสือ ดังนั้นการจะพาศิษย์ ไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างถูกต้องย่อมเป็นสิ่งที่ยากอย่างแน่นอน

ท่านพุทธทาสกล่าวว่ “ธรรม” คือ หน้าที่ ผู้ที่มีธรรมะคือ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างดีแล้ว ครูธรรมจึงเป็น “หน้าที่ของครู ก็คือการ อบรม สั่งสอนศิษย์” แต่การอบรมสั่งสอนศิษย์ของครูแต่ละคนก็มีการ ปฏิบัติที่แตกต่างกัน เพราะความเป็นจริงนั้น ครูมิได้สอนแต่หนังสือ อย่างเดียว แต่ต้องสอนคนให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ด้วยการที่ครูจะปฏิบัติ หน้าที่ของครูอย่างเต็มศักดิ์ศรีและเต็มความภาคภูมิใจได้นั้น ครูจำเป็น ต้องมีหลักยึดเพื่อนำตนไปสู่สิ่งที่สูงสุดหรือเป็นอุดมคติของอาชีพ นั่นก็คือ การมีอุดมการณ์ครูอุดมการณ์ครูมีหลักการที่จะยึดไว้ประจำใจทุกขณะ ที่ประกอบภารกิจของครูมีอยู่ 5 ประการ คือ เต็มรู้ เต็มใจ เต็มเวลา เต็มคน เต็มพลัง

1.1 เต็มรู้คือ มีความรู้บริบูรณ์ด้วยความรู้ 3 ประการคือ

1.1.1 ความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพ ครูจะต้องแสวงหา ความรู้ที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมให้ผู้เรียน เรียนอย่างครบถ้วน เหมาะสมตามระดับความรู้ชั้น

1.1.2 ความรู้ทางโลก นอกเหนือจากตำราวิชาการ ครูแสวงหาความรู้รอบตัวด้านอื่น ๆ ให้บริบูรณ์โดยเฉพาะความเป็นไป ของระเบียบ ประเพณีสังคม วัฒนธรรม

1.1.3 ความรู้เรื่องธรรมะ ครูที่มีความรู้ด้านธรรมะ จะสามารถหยิบยกเรื่องธรรมะมาเป็นอุทาหรณ์สำหรับสั่งสอนศิษย์ได้ เช่น จะสอนให้ศิษย์ประสบผลสำเร็จด้านการศึกษาเล่าเรียนได้ดีก็ยกหัวข้อ ธรรมะอย่างอภิบาท 4 คือ (1) พอใจในการศึกษา รักและสนใจในวิชา ที่ตนเรียน (2) มีความเพียรที่จะเรียนไม่ย่อท้อ (3) เอาใจใส่ในบทเรียน การบ้าน รายงาน (4) หมั่นทบทวนอยู่เสมอ เป็นต้น

1.2 เต็มใจ คือ ความมีใจเป็นครู พุทธศาสนาถือว่า “ใจนั้นและเป็นใหญ่ ทุกสิ่งทุกอย่างเกิด จากใจทั้งนั้น” คนจะเป็นครูที่มีอุดมการณ์ต้องสร้างใจที่เต็มบริบูรณ์ด้วยการ มีใจเป็นครูการทำใจให้เต็มมีความหมาย 2 ประการ คือ

1.2.1 ใจครู การทำใจให้เต็มบริบูรณ์ต้องถึงพร้อมด้วย องค์ประกอบ ดังนี้ (1) รักอาชีพ ครูต้องมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ เห็นว่า อาชีพครูมีเกียรติมีกุศล ได้ความภูมิใจ แสวงหาวิธีสอนที่ดีเพื่อศิษย์ (2) รักศิษย์มีใจคิดอยากให้ศิษย์ทุกคนมีความสุข และเสียสละเพื่อศิษย์ได้

1.2.2 ใจสูง ครูควรพยายามทำให้ใจสูงส่ง มีจิตใจที่ตั้งงาม มีข้อที่ลองถามตัวเองได้เช่น (1) ทำงานอยู่ที่ใด ท่านมักจะตำหนิงานเจ้านาย แห่งนั้น หรือดูถูกสถาบันหรือเปล่า (2) ท่านมักจะคิดว่าเพื่อน ๆ ร่วมงาน ของท่านนิสัยไม่ดีส่วนใหญ่หรือเปล่า (3) ทำไมท่าน ก็ทำดีแต่เจ้านาย ไม่เห็น (4) ทำไมคนอื่น ๆ จึงโง่และเลว (5) ท่านยอมไม่ได้ที่จะให้ คนอื่นดีกว่า เพราะท่านคิดว่าท่านดีกว่าคนอื่น (6) ทำไมที่ทำงานของท่าน จึงเอาเปรียบท่านและกัดกินท่านตลอด ดังนั้น การทำจิตใจให้สูง ก็คือการที่มองเห็นคุณค่าของมนุษย์โลกและการคิดที่จะสร้างสรรค์ให้โลกมีแต่ สิ่งที่ดีงาม ยอมรับข้อดีและข้อเสียของตนเองและคนอื่นไม่คิดว่าตนเองฉลาด หรือเก่งกว่าผู้ใด ไม่คิดว่าตนเองดีกว่าคนอื่น คิดอย่างเป็นธรรมว่า ตนเองมีข้อบกพร่องเช่นกัน

1.3 เต็มเวลา คือ การรับผิดชอบ การทุ่มเทเพื่อการสอน ครูที่มีอุดมการณ์ จะต้องใช้ชีวิตครูอย่างเต็มเวลา ทั้ง 3 ส่วน คือ

1.3.1 งานสอน ครูต้องใช้เวลาในการเตรียมการสอน อย่างเต็มที่ วางแผนการสอน ค้นคว้าหาวิธีการที่จะสอนศิษย์ในรูปแบบ ต่าง ๆ

1.3.2 งานครูนอกเหนือไปจากการสอน ครูต้องใช้เวลา แก่งานธุรการงานบริหาร บริการและงานที่จะทำให้สถาบันก้าวหน้า

1.3.3 งานนักศึกษา ให้เวลาให้การอบรม แนะนำสั่งสอนศิษย์ เมื่อศิษย์ต้องการคำแนะนำหรือต้องการความช่วยเหลือ

1.4 เต็มคน คือ การพัฒนาตนเองให้มีความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ การพัฒนาตนเองให้เป็นแม่พิมพ์หรือพ่อพิมพ์ที่คน ในสังคมคาดหวังไว้สูง ครูจึงจำเป็นที่จะต้องมีความบริบูรณ์เป็นมนุษย์ ทั้ง ร่างกาย จิตใจ อารมณ์สังคม สářรวมกาย วาจา ใจ ให้มีความมั่นคง เป็นแบบอย่างที่ดีปฏิบัติงานถูกต้อง หมั่นคิด พิจารณาตนเองเพื่อหาทาง แก้ไขปรับปรุงตนเองให้มีความบริบูรณ์อยู่เสมอ 1.5 เต็มพลัง คือ การทุ่มเทพลังสติปัญญาและความสามารถ เพื่อการสอน ครูจะต้องใช้ความสามารถอย่าง

เต็มที่ หุ่่มเทไปเพื่อการสอน วิชาการ ศิษย์และอุทิศตนอย่างเต็มที่ เพื่อผลงานที่สมบูรณ์นั้น ก็คือ การปั้นศิษย์ให้มีความรู้ ความประพฤติงดงาม เป็นที่พึงประสงค์ ของสังคม

ครูที่มีหลักยึดครบเต็ม 5 ประการนี้ ย่อมเป็นครูที่มี คุณธรรม ที่พร้อมจะเป็นผู้ชี้ทางแห่ง ปัญญา ทางแห่งชีวิต และทางแห่งสังคม ในอนาคตได้เป็นอย่างดีดังนั้น ครูควรสร้างอุดมการณ์ครูเพื่อ ความก้าวหน้าของสังคมไทย และการพัฒนาวิชาชีพครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน. 2553 : 8-14)

สรุปได้ว่า อุดมการณ์ครู หมายถึง การยึดมั่นในคุณงามความดี ยึดมั่นมั่นในจริยธรรม ซึ่งเป็นหัวใจของการเป็นครู ได้แก่ มีศรัทธาในอาชีพครู ดำรงและส่งเสริมเกียรติแห่งวิชาชีพ ครู บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ยึดมั่นในคุณธรรม มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย และยึดมั่นในการ รักษาศาสนา พระมหากษัตริย์

2.3.3 คุณลักษณะของครูที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 14-20) ได้กล่าวว่า ลักษณะของครู ที่ดีมีหลายรูปแบบ มีลักษณะอย่างไร ขึ้นอยู่กับ ความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ประกอบด้วย คุณลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ มีบุคลิกภาพดีคือ ลักษณะท่าทางที่สุภาพเรียบร้อย การแต่งกายสะอาด พุดจาไพเราะ และมีลักษณะเป็นผู้นำ มีความรู้ดีมีความคิดสร้างสรรค์ เชื่อมมั่นในตนเอง การสอนดีและ ปกครองดีมีความประพฤติดีมีมนุษย์ สัมพันธ์ดีซึ่งมีแนวปฏิบัติที่บ่งบอกถึงคุณลักษณะของครูที่ดีสรุป ดังนี้

1. คุณลักษณะของครูที่ดี 10 ประการ

1.1 ความมีระเบียบวินัย หมายถึง ความประพฤติ ทั้งทางกาย วาจาและใจ ที่แสดงถึง ความเคารพในกฎหมาย ระเบียบ ประเพณีของสังคม และความประพฤติความหวังของตนเอง โดยให้ ยึด ส่วนรวมเป็นสำคัญ

1.2 ความซื่อสัตย์สุจริต และความยุติธรรม หมายถึง การประพฤติที่ไม่ทำให้ผู้อื่น เดือดร้อน ไม่เอาเปรียบ หรือคดโกงผู้อื่น หรือส่วนรวม ให้ยึดถือหลักเหตุผล ระเบียบแบบแผนและ กฎหมายของสังคมเป็นเกณฑ์

1.3 ความขยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาอาชีพ หมายถึง ความประพฤติที่ไม่ทำ ให้เสียเวลาชีวิต และปฏิบัติกิจอันควรกระทำ ให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม

1.4 ความสำนึกในหน้าที่และการทำงานต่าง ๆ รวมไปถึง ความรับผิดชอบต่อสังคมและ ประเทศชาติ หมายถึง ความประพฤติ ที่ไม่เอารอดเอาเปรียบและไม่ก่อความเสียหายให้เกิดขึ้นแก่สังคม

1.5 ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่ม วิจัยและตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล หมายถึง ความ ประพฤติในลักษณะสร้างสรรค์และปรับปรุง มีเหตุมีผลในการทำหน้าที่การงาน

1.6 ความกระตือรือร้นในการปกครองในระบบ ประชาธิปไตย มีความรักและเทิดทูน ชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ หมายถึง ความประพฤติที่สนับสนุนและให้ความร่วมมือ ในการอยู่ ร่วมกัน โดยยึดผลประโยชน์ของสังคมให้มากที่สุด

1.7 ความเป็นผู้มีพละทานมัยที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ หมายถึง การรู้จัก บำรุงรักษาร่างกายและจิตใจให้สมบูรณ์ มีอารมณ์แจ่มใสมีธรรมะอยู่ในจิตใจอย่างมั่นคง

1.8 ความสามารถในการพึ่งพาตนเองและมีอุดมคติ เป็นที่พึ่ง ไม่ไหว้วานหรือขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นโดยไม่จำเป็น

1.9 ความภาคภูมิใจและการรู้จักทำนุบำรุง ศิลปะ วัฒนธรรมและทรัพยากรของชาติ หมายถึง ความประพฤติที่แสดงออก ซึ่งศิลปะและวัฒนธรรมไทย มีความรักและหวงแหนวัฒนธรรมของตนเอง และทรัพยากรของชาติ

1.10 ความเสียสละ และเมตตาอารีที่ถูกต้องทุกเวที กล้าหาญ และความสามัคคีกัน หมายถึง ความประพฤติที่แสดงออก ถึงความแบ่งปัน เกื้อกูลผู้อื่น ในเรื่องของเวลา กำลังกายและกำลังทรัพย์ คุณลักษณะ 10 ประการนี้ เป็นแนวทางและเป้าหมายในการ จัดการศึกษา อบรมสั่งสอนนักเรียนของสถานศึกษาทุกระดับ และเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษาต้องถือปฏิบัติด้วย

2. สิ่งที่คุณไม่ควรกระทำ

2.1 ครูมาสาย คติประจำใจ คือ สอนน้อยหน่อย สายมากหน่อย อร่อยกำลังเหมาะ

2.2 ครูค้าขาย คติประจำใจ คือ ครูที่มีความเพียร ต้องทำโรงเรียนให้เป็นตลาด ครูที่มีความสามารถ ต้องทำตลาดให้เป็นโรงเรียน

2.3 ครูคุณนาย คติประจำใจ คือ อยู่อย่างคุณนาย สบายทุกอย่าง หนทางสะดวก พรรคพวกมากมี

2.4 ครูสุราบาล คติประจำใจ คือ สุกรเมา เสาร์นอน อาทิตย์ถอน จันทร์เกียดคร้าน อังคารหยุดพุธลา พฤหัสก้มหน้าไม่สู้คน

2.5 ครูเกียดคร้าน คติประจำใจ คือ สอนมั่ง ไม่สอนมั่ง สตางค์เท่าเดิม

2.6 ครูหัวโบราณ คติประจำใจ คือ คิดเป็นก็คิดไป แก้ปัญหาเป็นก็แก้ปัญหาไป แต่ฉันจะสอนอย่างไร ใครอย่ามายุ่งกับฉัน

2.7 ครูปากหมา คติประจำใจ คือ นินทาวันละมาก ๆ ปากผ่องใส

2.8 ครูหน้าใหญ่ คติประจำใจ คือ ใหญ่ที่โรงเรียน ไปเป็นเสมียนที่อำเภอ เพื่อเจ้านายได้สองชั้น

2.9 ครูใจยักษ์หน้าตาขมิงขิงขัง ดุด่าไม่ฟังเหตุผล

3. หลัก 10 ประการของความเป็นครูดี

3.1 มุ่งมั่นวิชาการ ครูมีบทบาทหน้าที่ในการ เสาะแสวงหาความรู้เพื่อนำไปถ่ายทอดให้แก่ศิษย์คือ 1. ศาสตร์ที่จะสอน ครูต้องติดตามความก้าวหน้าของวิชาที่จะถ่ายทอด จากหนังสือ เอกสารวารสารตามสื่อต่าง ๆ ตลอดจนเข้าประชุมเพื่อรับรู้ความคิดใหม่ ๆ ข้อค้นพบที่มีความรู้ทันสมัยต่อเหตุการณ์ 2. ศาสตร์การสอน แม้ครูจะมีความรู้ดีในศาสตร์สาขาที่ชำนาญ หากครูยังขาดความรู้เรื่องของการถ่ายทอดวิชาการเหล่านั้น จำเป็นต้องติดตามศึกษา ค้นคว้า ให้ทันต่อความก้าวหน้า 3. ศาสตร์การพัฒนาคอนโดยที่อาชีพครู เป็นอาชีพ สร้างคนที่มีศักยภาพให้แก่ประเทศชาติต้องเอาใจใส่ และถือเป็นหน้าที่ ที่จะต้องพัฒนาคอนให้มีความพร้อมด้านวิชาการวิชาชีพ และการดำรงตนให้เป็นคนดีที่สังคมปรารถนา

3.2 รักงานสอน ครูต้องมีความศรัทธาต่อวิชาชีพ ของตน ต้องมีความรัก สนใจที่จะ พัฒนาการสอนให้น่าสนใจ เปลี่ยนแปลงวิธีการสอน รู้จักวิธีถ่ายทอดที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย เรียนด้วยความสุข เส้นทางครูมีอาชีพสำหรับครูผู้ช่วย 19 คู่มือ

3.3 อาหารศิษย์ครูต้องเมตตา รัก เข้าใจ และเอาใจใส่ ดูแลลูกศิษย์ช่วยแก้ไขปัญหาคือต่าง ๆ ให้เกียรติยอมรับในความแตกต่าง และไม่ดูถูกลูกศิษย์

3.4 คิดดีครูต้องมีความคิดที่ดี ที่เป็นบวกต่อศิษย์ การสอนวิชาชีพต่อสถาบัน และเพื่อนร่วมงาน ให้คิดอยู่เสมอว่าอาชีพครู เป็นอาชีพที่มีคุณค่าที่สุด ครูต้องทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 มีคุณธรรม คุณธรรมมีความจำเป็นต่อวิชาชีพครู ได้แก่ ความยุติธรรมด้านการสอน การประเมินผล ความต้องการ ให้ลูกศิษย์ประสบผลสำเร็จ มีความอดทน ระวังอารมณ์ ไม่ทำร้ายศิษย์ เสียสละ และมีหลักศาสนายึดเหนี่ยวจิตใจ รู้จักประพฤตินให้ถูกต้อง ตามระเบียบประเพณี และวัฒนธรรมของสังคม

3.6 ชี้นำสังคม ครูต้องช่วยชี้นำสังคม ทำตน เป็นแบบอย่าง เช่น เรื่องของชยะ สิ่งแวดล้อม และการประหยัดพลังงาน ทั้งการแก้ปัญหาเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของสังคม และการช่วยชี้นำสังคม ให้เป็นสังคมที่เอื้ออาทรสมานฉันท์

3.7 อบรมจิตใจ ครูจึงต้องช่วยให้ข้อคิดที่ต่อบรม ตกเตือน สั่งสอนให้ศิษย์ประพฤติดี ดำรงอยู่ในศีลธรรม ปลุกฝังจิตใจให้ ศิษย์มีคุณธรรม จริยธรรมอยู่เสมอ 20 เส้นทางครูมืออาชีพ สำหรับครูผู้ช่วย คู่มือ

3.8 ใฝ่ความก้าวหน้า ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ เป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ เผยแพร่ผลงานวิชาการให้แก่ชุมชน ครูจะต้อง ทำประโยชน์ให้แก่ตนเอง ศิษย์สังคม และประเทศชาติ

3.9 วาจางาม คำพูดเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การเรียน การสอนประสบความสำเร็จ ทำให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจ มีความมุ่งมั่น ครูจึงต้องฝึกการพูดให้ถูกต้องตามกาลเทศะ จูงใจและส่งเสริมทำให้ศิษย์ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงามและถูกต้อง

3.10 รักความเป็นไทย สถาบันการศึกษาเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญของประเทศชาติครูจึงต้อง ส่งเสริมพัฒนาเอกลักษณ์ไทย อารงรักษาเอาไว้ให้เกิดอัตลักษณ์ เฉพาะตน อารงไว้ให้มั่นคง แม้ว่าเทคโนโลยีจะพัฒนาไปได้ไกล จนทำให้ แต่ละชาติสามารถติดต่อ รับรู้และถ่ายทอดวัฒนธรรมซึ่งกันและกันได้ ก็ตาม แต่อัตลักษณ์เฉพาะของคนในชาติ เช่น เรื่องของความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามควรช่วยกันสืบสาน ส่งเสริม และอารงไว้เพื่อ ทำให้เยาวชนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจ

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของครูที่ดี ได้แก่ 1. ความมีระเบียบวินัย ความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีต่อกฎหมาย ระเบียบ ประเพณีของสังคม 2. ความซื่อสัตย์สุจริต และความยุติธรรม 3. ยึดมั่นในสัมมาอาชีพ 4. ความสำนึกในหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อสังคม และประเทศชาติ 5. มีความรักและเทิดทูนชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ 6. ความเสียสละ มีเมตตา กตัญญูทศเวที ความสามัคคีกัน

2.3.4 คุณธรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดีความประพฤติที่ดี การทำให้เกิดคุณงามความดีอุปนิสัยอันดีงาม ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่อยู่ ภายในจิตใจของบุคคล ได้แก่ ความเมตตากรุณา ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความเอื้อเฟื้อ ความกตัญญูความพากเพียร ความเห็นอกเห็นใจ ความละเอียดต่อความชั่วและความมุ่งมั่นกล้าหาญที่จะกระทำความดี ทั้งกายและใจเพื่อให้เกิดความสุขแก่ตนเองและผู้ร่วมงาน คุณธรรม เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสภาพคุณงามความดีได้แก่

หลักการพื้นฐาน ของคุณงามความดีหลักการพื้นฐานของความจริงเป็นสัจธรรม และหลักการประพฤติปฏิบัติ ในการปฏิบัติตนคุณธรรมที่ใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาคณะ และพัฒนางาน ครูเป็นบุคคลที่ถือว่าเป็นปูชนียบุคคลของชาติ ที่ต้องที่มีการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่คนในสังคม มีคุณธรรมประจำใจ ในการประพฤติปฏิบัติตามที่สังคมคาดหวัง หลักธรรมที่ครูควรนำไปใช้ ในการปฏิบัติงานที่สำคัญดังนี้(บุญเลิศ ราโชติ. 2543 : 34-43 อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 27)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 27-40) ได้กล่าวถึงคุณธรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงานของครู มีดังนี้

1. ธรรมโลกบาล หมายถึง ธรรมที่คุ้มครองโลก ที่ใช้ ปกครอง ควบคุมจิตใจมนุษย์ไว้ให้อยู่ในความดีมิให้ละเมิดศีลธรรม ร่วมกันด้วยความสงบสุข ไม่เดือดร้อน สับสน วุ่นวาย ซึ่งประกอบด้วย 2 ประการ คือ

1.1 หิริ ได้แก่ ความละอายแก่ใจตนเองในการ ทำความชั่ว

1.2 โอตตัปปะ ได้แก่ ความเกรงกลัวบาป เกรงกลัว ต่อการทำมาชั้วและผลของกรรมชั่วที่ได้กระทำขึ้น

2. ธรรมที่ทำให้งาม ประกอบด้วย 2 ประการคือ

2.1 ขันติ ได้แก่ ความอดทนต่อความทุกข์ต่อความ ลำบาก ต่อความโกรธ ความหนักเอาเบาสู้เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งงาม

2.2 โสรัจจะ ได้แก่ ความสงบเสถียร ความมีอัธยาศัย งดงาม รักความประณีต และรักษาอากัปกริยาให้เหมาะสมเรียบร้อย เป็นลักษณะอาการที่ต่อเนื่องจากความมีขันติ

3. ธรรมที่ทำให้งานสำเร็จ คือ อิทธิบาท 4 ประกอบด้วย 4 ประการดังนี้

3.1 ฉันทะ ได้แก่ การสร้างความพอใจในการทำงาน

3.2 วิริยะ ได้แก่ ความเพียรพยายามทำงาน ตามบทบาทหน้าที่

3.3 จิตตะ ได้แก่ การเอาใจฝักใฝ่ ไม่ทอดทิ้งธุระ

3.4 วิมังสา ได้แก่ การหมั่นตรិตรอง พิจารณาแก้ไข ปรับปรุงงานที่ต้องปฏิบัติอยู่เสมอ

4. สังคหัตถุ เป็นหลักธรรมแห่งการสงเคราะห์ช่วยเหลือ เป็นคุณธรรมในการยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้อื่นไว้ หลักการสงเคราะห์ ช่วยเหลือ 4 ประการ ได้แก่

4.1 ทาน ได้แก่ การแบ่งปัน เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่กัน

4.2 ปิยวาจา ได้แก่ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่สุภาพ เป็นที่นิยมนับถือ

4.3 อัถถจริยา ได้แก่ การประพฤติที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

4.4 สมานัตตา ได้แก่ ความมีตนเสมอ ไม่ถือตัว ร่วมทุกข์ร่วมสุข

5. พรหมวิหาร เป็นหลักธรรมของพรหม ธรรมประจำใจอัน ประเสริฐของผู้ใหญ่ของผู้มีคุณความดียิ่งใหญ่ ประกอบด้วย

5.1 เมตตา ได้แก่ ความต้องการที่จะให้ผู้อื่นเป็นสุข

5.2 กรุณา ได้แก่ ความต้องการที่จะให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

5.3 มุทิตา ได้แก่ ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี เห็นผู้อื่นประสบความสำเร็จก็ยินดี

5.4 อุเบกขา ได้แก่ ความวางใจเป็นกลาง ไม่เอนเอียง ด้วยความชอบหรือชังความวางใจเฉยได้ ไม่ยินดียินร้าย เพื่อใช้ปัญญา พิจารณาเห็นผลอันเกิดขึ้น อันสมควรแก่เหตุ

6. ขรราวาสธรรม เป็นธรรมของผู้ครองเรือน ประกอบด้วย

6.1 สัจจะ ความซื่อสัตย์ต่อกัน

6.2 ทมะ ความฝึกลบปรับปรุงตนให้รู้จักข่มใจ ควบคุม อารมณ์ควบคุมตนเองและปรับตัวให้เข้ากับงานและสิ่งแวดล้อม

6.3 ชั้นดีความอดทนต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่

6.4 จาคะ ความเสียสละเผื่อแผ่ แบ่งปัน มีน้ำใจ

7. คุณธรรม 4 ประการ ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชทรงมีพระราชดำรัสแก่ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ อดีตนายกรัฐมนตรีนื่องในงานเฉลิมฉลองสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปีเมื่อ พ.ศ. 2525 ความว่า

7.1 การรักษาความสัตย์ความจริงใจต่อตนเองที่จะ ประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

7.2 การรู้จักข่มใจตนเองฝึกลบใจตนเองให้ประพฤติ อยู่ในความสัตย์ความดีนั้น

7.3 ความอดทน อดกลั้นและอดออมที่จะไม่ประพฤติ ล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลประการใด

7.4 การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละ ประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

8. คุณธรรมพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์สันติวิธีวิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง ความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีมีความรู้และอยู่ดีมีสุข ดังนั้นเพื่อให้การขับเคลื่อนดังกล่าวมีความชัดเจนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นธรรม “8 คุณธรรมพื้นฐาน” ที่ควรเร่งปลูกฝังประกอบด้วย ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคีมีน้ำใจ

8.1 ขยัน คือ ความตั้งใจเพียรพยายาม ทำหน้าที่ การงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทน ความขยันต้องปฏิบัติควบคู่กับ การใช้สติปัญญาแก้ปัญหาจนเกิดผลสำเร็จ ผู้ที่มีความขยัน คือ ผู้ที่ตั้งใจทำ อย่างจริงจังต่อเนื่องในเรื่องที่ควรเป็นคนสูงงานมีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รักงานที่ทำ ตั้งใจทำอย่างจริงจัง

8.2 ประหยัด คือ การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของแต่พอควรพอประมาณ ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ ผู้ที่มีความประหยัด คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่าย รู้จักฐานะ การเงินของตนคิดก่อนใช้คิดก่อนซื้อ เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของ อย่างคุ้มค่า รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย รายออม ของตนเองอยู่เสมอ

8.3 ซื่อสัตย์คือ ประพฤติตรงไม่เอนเอียงไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปลอดภัยจากความรู้สึกลำเอียง หรืออคติผู้ที่มีความซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ

ตรงต่อเวลา ไม่ใช้เล่ห์กล คดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและ ปฏิบัติอย่างเต็มที่ ถูกต้อง

8.4 มีวินัย มีวินัย คือ การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติซึ่งมีทั้ง วินัยในตนเองและวินัยต่อสังคม ผู้มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบ ของสถานศึกษา สถาบัน/ องค์กร/สังคมและประเทศ โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจ และตั้งใจ

8.5 สุภาพ คือ เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมา การระผู้ที่มีความสุภาพ คือ ผู้ที่อ่อนน้อม ถ่อมตนตามสถานภาพ และกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าว รุนแรง วางอำนาจข่มขู่ ผู้อื่นทั้งโดยวาจา และท่าทาง แต่ในเวลาเดียวกันยังคงมีความมั่นใจ ในตนเอง เป็นผู้ที่มีมารยาท วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

8.6 สะอาด คือ ปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม ความผ่องใส เป็นที่เจริญตา ทำให้เกิดความสบายใจ แก่ผู้พบเห็นผู้ที่มีความสะอาด คือ ผู้รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อมถูกต้องตามสุขลักษณะฝึกฝนจิตใจมิให้ขุ่นมัว จึงมีความแจ่มใส อยู่เสมอ

8.7 สามัคคี คือ ความพร้อมเพียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจ กันปฏิบัติงานให้บรรลุผล ตามที่ต้องการเกิดการงานการอย่างสร้างสรรค์ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่ เอาจัดเอาเปรียบกัน เป็นการยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความ แตกต่างหลากหลายทางความคิด ความหลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ ความกลมเกลียวกันในลักษณะเช่นนี้ เรียกอีกอย่างว่า ความ สมานฉันท์ ผู้ที่มีความสามัคคีคือ ผู้ที่เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น รับผิดชอบของตน ทั้งใน ฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดีมีความมุ่งมั่น ต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน เพื่อให้การงานสำเร็จ ลุล่วง แก้ปัญหาและขจัด ความขัดแย้งได้ เป็นผู้มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทาง วัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อพร้อมที่จะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ

8.8 มีน้ำใจ คือ ความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเอง หรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอก เห็นใจเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์มีความ เอื้ออาทร เอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่นและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน ผู้ที่มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคมรู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุข ส่วนตนเพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น เข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญาลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทา ปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงาม ให้เกิดขึ้นในชุมชน

สรุปได้ว่า คุณลักษณะที่ดีของครูจักต้อง มีอุดมการณ์ของความเป็นครู ที่อยู่ในจิตสำนึก มีคุณธรรมเป็นเครื่องยึดถือ ในจิตใจและการปฏิบัติตน ยึดมั่นในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เป็นบุคคลที่สามารถครองตน ครองคน และครองงาน ที่เป็นแบบอย่าง ให้สังคมที่มีความคาดหวัง จากครู ที่ครูต้องมีวิญญาณของความเป็นครู อย่างแท้จริง อันจะนำมาสู่การปฏิบัติงานการจัดกิจกรรม การเรียน การสอน ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิผลในหน้าที่ของครูที่ดีและเป็นครู ของสังคมที่คาดหวัง ต่อไป

2.3.5 จรรยาบรรณวิชาชีพ และทักษะการปฏิบัติงานอย่างครุมืออาชีพ

คุรุสภาได้กำหนดจรรยาบรรณของวิชาชีพไว้ 5 ประการ ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 51-53)

3.1 จรรยาบรรณต่อตนเอง (1) ครูต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

3.2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ (2) ครูต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ (3) ครูต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้ กำลังใจ แก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า (4) ครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัย ที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็ม ความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ (5) ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ (6) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของ ศิษย์และผู้รับบริการ (7) ครูต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่ เรียกรับหรือยอมรับ ผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

3.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ (8) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่าง สร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

3.5 จรรยาบรรณต่อสังคม (9) ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และ พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของ ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครอง ระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การพิจารณาการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ หากผู้ประกอบวิชาชีพครูประพฤติ ผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ จนทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น และครูสภาได้รับเรื่องกล่าวหา/ กล่าวโทษ คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพอาจวินิจฉัยชี้ขาด ตามมาตรา 54 อย่างไม่อย่างหนึ่ง ดังนี้ (1) ยกข้อกล่าวหา (2) ตักเตือน (3) ภาคทัณฑ์ (4) พักใช้ใบอนุญาตได้ไม่เกิน 5 ปี (5) เพิกถอน ใบอนุญาต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 79-84) ได้กล่าวถึง ทักษะการ ปฏิบัติงานอย่างครุมืออาชีพ มีดังนี้

ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษา ของชาติให้สูงขึ้น ครูผู้สอน นอกจากจะมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา ต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งแล้วยังมีความจำเป็นต้องมีทักษะการ ปฏิบัติงานอย่าง เป็นระบบด้วย อันจะทำให้คุณภาพการศึกษาโดยรวมของประเทศสูงขึ้น ดังนั้น ครูจึง ควรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและสามารถที่จะนำทักษะ ต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นเหล่านี้ไปใช้ในการ ปฏิบัติงานของตนเองเพื่อให้ ได้ชื่อว่าเป็นครุมืออาชีพ

1. การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)

1.1 วิสัยทัศน์เป้าหมาย กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา วิสัยทัศน์ คนไทยได้เรียนรู้ ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ เป้าหมาย

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของผู้เรียน
2. เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและ มีคุณภาพ
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม ในการบริหารและจัดการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

กรอบแนวทาง

1. พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่
2. พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่
3. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่
4. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่

1.2 นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ 8 ประการ

1. การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง
2. โครงการเรียนฟรีเรียนดี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ
3. จัดตั้ง โรงเรียนดีประจำตำบล
4. พัฒนาการศึกษา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
5. สร้างแหล่งเรียนรู้ราคาถูก คือ กศน.ตำบล
6. สร้างเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (National Education Network : Ned Net)
7. สร้างขวัญและกำลังใจครู
8. สนับสนุนองค์ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี

1.3 จุดเน้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

จุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน คือ คุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมในด้านความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

1. ด้านความสามารถและทักษะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นช่วงชั้นที่จำเป็นต้องปูพื้นฐานความสามารถและทักษะ ในการอ่านออก เขียนได้คิดเลขเป็น มีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิต และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 พัฒนาความสามารถให้สูงขึ้นจนสามารถอ่านคล่อง เขียนคล่องคิดเลขคล่อง มีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิต และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มุ่งพัฒนาต่อยอด พัฒนาความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มุ่งพัฒนาต่อเนื่อง พัฒนาด้านความสามารถในการแสวงหาความรู้เพื่อการแก้ปัญหาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ เน้นเพิ่มเติมความสามารถด้านการใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ให้สามารถสื่อสารได้ ทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

1.4 ยุทธศาสตร์จุดเน้นเส้นทางสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 4 ยุทธศาสตร์หลัก ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มขีดความสามารถในการเรียนรู้ โดยเน้น ความสำคัญของทักษะ
จำเป็นพื้นฐานตามจุดเน้นที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ในการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 กระตุ้น แรงจูงใจ ส่งเสริมสนับสนุน การนำ จุดเน้นไปสู่การปฏิบัติ
อย่างเป็นรูปธรรมทุกรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความพร้อมให้ครูบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนใน
การนำจุดเน้นสู่การปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างความเข้มแข็งของการกำกับ ติดตาม และประเมินผลให้เป็น
เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น

เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพตามจุดเน้น นักเรียนทุกคน มีความสามารถ ทักษะ
และคุณลักษณะตาม จุดเน้นแต่ละช่วงวัย

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ร้อยละของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ ตามจุดเน้น
2. ระดับความสำเร็จของการนำจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียน สู่การปฏิบัติ
3. ระดับความสำเร็จของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ได้สำเร็จ ตามจุดเน้น
4. ระดับความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษาในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนได้ตาม

จุดเน้น

สุธีรา สุริยวงศ์ (2550 : 22-27) ได้กล่าวว่า ครูมืออาชีพ คือ บุคลากรทางการศึกษา
ที่จะต้องอยู่กับผู้เรียนตลอดเวลา กระบวนการเรียนการสอนของครูจะต้องใช้กับเด็กนักเรียน ทั้งด้าน
ทฤษฎีและปฏิบัติดังนั้นครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เราจะทำให้ให้เขามีความรู้
ความสามารถได้ โดยใช้หลักของเทเลอร์ คือ ครูที่ดี มีความตั้งใจพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มี
คุณภาพ มีความสามารถเหมาะสมกับเป็นครูยุคใหม่ ได้แก่

1. การวิเคราะห์หลักสูตร ครูต้องรู้และศึกษาเรื่องหลักสูตรก็เพราะหลักสูตรเป็น
ตัวกำหนด ระดับ และทิศทางของการศึกษาให้ครูดำเนินตามหลักสูตร หลักที่ที่จะต้องระบุดึงความมุ่ง
หมายของ การอบรมสั่งสอนว่าต้องการจะให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายปลายทางอะไร ตรงไหน มาก
น้อยเพียงใด

2. การสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ครูต้องรู้เรื่องการสอน และสามารถที่จะสอน
เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามที่หลักสูตรกำหนด การสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียน
เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อพัฒนาตนเองตามควรแก่วัยครูจะต้องทราบว่าการจัดกระบวนการ
เรียนรู้ในช่วงหนึ่งๆ ต้องการให้นักเรียนรู้อะไร และเกิดคุณลักษณะอะไร แล้วเลือกวิธีการต่าง ๆ
เพื่อ พัฒนาและส่งเสริมเด็กให้ก้าวหน้าไปสู่เป้าหมายนั้น ๆ

3. การพัฒนาตนเอง ครูยุคใหม่จำเป็นต้องพัฒนาปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา
ซึ่งจะทำได้ โดย

3.1 สืบหาความต้องการ และความสนใจของตนเองเสมอ

3.2 ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง

3.3 เข้าร่วมการอบรม สัมมนา ศึกษานักเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยเฉพาะการ
อบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านเทคนิคการสอน

3.4 หาโอกาสที่จะสร้างความก้าวหน้าทางวิชาชีพของตนเองให้เกิดขึ้น โดยการศึกษาต่อใน ระดับสูงขึ้นไป

3.5 มีการติดตามข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ และนำเทคโนโลยีนวัตกรรมด้าน การศึกษาที่ เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาไปใช้ในการสอน

3.6 พัฒนาตนเองในด้านอื่น ๆ เช่น

3.6.1 พัฒนาความรู้ ใฝ่หาความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้รอบรู้ ไหวพริบดี มีความ ชำนาญพร้อม ที่จะถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียน

3.6.2 พัฒนาคุณธรรม ให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นตัวอย่างแก่เพื่อนครูและ ศิษย์

3.6.3 พัฒนาอารมณ์ สร้างบรรยากาศในที่ทำงานให้สดชื่น แจ่มใส สนุกกับ การทำงาน

4. การวัดและประเมินผล การสอนเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการวัด เพื่อได้มาซึ่ง จำนวนปริมาณ ที่จะนำไปสู่การประเมินค่าการสอบวัดและการประเมินค่า เป็นเรื่องจำเป็นสำหรับครู เพื่อที่จะได้รู้ว่า สิ่งที่ครูสอนไปแล้ว นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์มากน้อยแค่ไหน เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับ เกณฑ์ที่กำหนด จัดอยู่ในระดับใด น่าพอใจหรือไม่ และรวมถึงการตอบคำถามอื่นๆ ที่เกี่ยวกับ องค์ประกอบในการจัด การศึกษา เช่น หลักสูตร ตำราเรียน สื่อ การเรียนการสอน วิธีการสอน ฯลฯ ว่าเหมาะสมหรือไม่ เพียงใดได้อีกด้วย

5. การวิจัย เป็นการค้นหาความจริง จะเกิดขึ้นเมื่อเราสงสัย อยากรู้ว่าความจริงเป็น เช่นไร และการวิจัยเป็นอาวุธสำคัญในการปรับปรุงพัฒนา ครูสามารถนำผลจากการศึกษาวิจัยไปใช้ เป็น แนวทางในการดำเนินงานได้ตลอดเวลา

สรุปได้ว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น มีความรู้ความ เข้าใจในเนื้อหาวิชา ต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง มีทักษะการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านรูปแบบการ สอน การปรับพฤติกรรมผู้เรียน การจัดกิจกรรม การวัดผล การประเมินผล อันจะทำให้คุณภาพ การศึกษาให้สูงขึ้น ครูควรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและสามารถที่จะนำทักษะต่าง ๆ ไปใช้ในการ ปฏิบัติงานของตนเองเพื่อให้ ได้ชื่อว่าเป็นครูมืออาชีพ ในการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนต่อไป

2.4 บริบทของพื้นที่ศึกษาวิจัย

ประวัติความเป็นมามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2533 สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้ สถาปนา วิทยาเขตแห่งแรกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดขอนแก่น ให้ชื่อว่าสภากาการศึกษา มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ณ วัดศรีจันทร์(พระอารามหลวง) อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 ภายหลัง มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ จัดตั้งมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย มีสถานะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้ชื่อ ใหม่ว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน และได้ย้ายไปอยู่ ณ บ้านโนนชัย

ถนนราชบุรีคินทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์ในการสถาปนา ดังนี้ คือ

1. เพื่อเป็นสถานศึกษาด้านพระพุทธศาสนา
2. เพื่อให้เป็นสถานศึกษาวิทยาการอันเป็นของชาติภูมิและต่างประเทศ
3. เพื่อให้ศาสนทายาทได้เป็นกำลังในการจรรโลงพระพุทธศาสนาและเป็นศาสนทายาทที่เหมาะสมกับกาลสมัย

4. เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทางพระพุทธศาสนา และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ประติมากรรมทางพระพุทธศาสนา

ทั้งนี้ภายใต้การบริหารของคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่าคณะกรรมการประจำวิทยาเขต อีสาน แบ่งส่วนการบริหารงานออกเป็น 3 ส่วนงาน คือ

1. สำนักงานวิทยาเขตอีสาน
2. ศูนย์บริการวิชาการอีสาน
3. วิทยาลัยศาสนศาสตร์อีสาน

Vision – วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ดี มีความประพฤติดี ดำรงชีพในสังคมด้วยพรหมวิหารธรรม เป็นแหล่งรวมความรู้ และผู้เชี่ยวชาญวิชาการพระพุทธศาสนา ที่สามารถชี้นำสังคม และยุติข้อขัดแย้งด้านวิชาการด้านพระพุทธศาสนาได้ เป็นสถาบันที่มีระบบ บริหารและการจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐานสากล

Mission – พันธกิจ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีพันธกิจที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ดังนี้

1. ผลิตบัณฑิตทางด้านพระพุทธศาสนา ให้มีคุณสมบัติตามปรัชญาของมหาวิทยาลัยและกระจายโอกาสให้พระภิกษุ-สามเณร คฤหัสถ์และผู้สนใจได้ศึกษามากขึ้น
2. วิจัยและพัฒนางานวิชาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางด้านวิชาการพระพุทธศาสนา ใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และเผยแพร่องค์ความรู้ในระบบเครือข่ายการเรียนรู้ที่ทันสมัย
3. สร้างเสริมให้บริการวิชาการแก่สังคม ชุมชนและท้องถิ่น โดยเฉพาะวิชาการทางพระพุทธศาสนา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันและสร้างสันติสุขให้เกิดในสังคม ชุมชนและท้องถิ่น สามารถชี้นำสังคมและยุติข้อขัดแย้งในหลักวิชาการ พระพุทธศาสนาและจริยธรรม
4. รวบรวมและจัดเก็บข้อมูล ด้านศาสนาศิลปะและวัฒนธรรม ให้มหาวิทยาลัยเป็นแหล่ง ค้นคว้า ทำนุบำรุงรักษาภูมิปัญญาไทยและท้องถิ่น สร้างชุมชนที่เข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกันวัฒนธรรมที่ไม่เหมาะสม
5. จัดการระบบบริหารการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ได้มาตรฐานสากล

ปรัชญามหาวิทยาลัย

ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา Academic Excellence based on Buddhism

ศาสนสุภษิตประจำมหาวิทยาลัย

วิชาจรณสมปนโน โส เสฏโฐ เทวมานุเส

ผู้สมบูรณ์ด้วยความรู้และความประพฤติ เป็นผู้ประเสริฐในหมู่เทพและมนุษย์

สีประจำมหาวิทยาลัย

สีส้ม หมายถึง สีประจำพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งตรงกับวันพฤหัสบดี อันเป็นวันพระราชสมภพ

ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย

ต้นโพธิ์ ต้นไม้เป็นที่ตรัสรู้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

คติพจน์ประจำตัวนักศึกษา

ระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์

2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

อริยา คูหา และหริรักษ์ แก้วกับทอง (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องสมรรถนะ ความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครูโดยรวมอยู่ในระดับ มาก และเรียงตามลำดับจากมากที่สุด คือ สมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู รองลงมา คือ สมรรถนะการทำงานเป็นทีม สมรรถนะการบริการที่ดี

สมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และน้อยที่สุด คือ สมรรถนะ การพัฒนาตนเอง สมรรถนะการมุ่งสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การ วิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงานของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็น แตกต่างกันในรายการ “วิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ” อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้าน ความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่างกันในรายการ “ติดตามผลประเมินอย่างต่อเนื่อง” อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านความสามารถในการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยรวมนักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

สมรรถนะการบริการที่ดี ด้านการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ ของนักศึกษาที่มี เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันในรายการ “แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนา งาน” อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

สมรรถนะการทำงานเป็นทีม ด้านการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อน ร่วมงาน นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่างกันในรายการ “ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อน ร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จ ร่วมกัน” ด้านการแสดงบทบาทผู้นำ/ผู้ตามนักศึกษาที่มีเพศ “การแสดงบทบาทผู้นำ/ ผู้ตามในการท างานร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส และรายการ “เน้นการบริการบนพื้นฐานความสำเร็จในผลงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีอยู่” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับผู้อื่นในการ พัฒนาการจัดการศึกษา ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย นักศึกษาที่มีศาสนาต่างกันมีความคิดเห็นต่างกันใน รายการ

“แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน” และ “ร่วมกับ เพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่างกันในรายการ “ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ” และนักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่างกันในรายการ “เป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมผู้อื่นให้ปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูและพัฒนางานเป็นที่ ยอมรับ” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

กัญญ์วรา ผลเจริญ (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า

1. สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพการทำงานเป็นทีม การบริการที่ดี การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาตนเองตามลำดับ

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การสอนและวุฒิการศึกษา ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จตุพร ขาดิชาต (2561 : ง) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนโสมาภาพัฒนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนโสมาภาพัฒนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ปัญหาในการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนโสมาภาพัฒนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้แก่ ครูมีภาระงานมากไม่สอดคล้องกับการใช้ เทคนิคการสอน คิดวิเคราะห์ ในศตวรรษที่ 21 เวลาที่ใช้ในการจัดฝึกอบรมและพัฒนาครูมีน้อยเกินไป ขาดการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาครูอย่างเพียงพอ ขาดการนิเทศการสอนอย่าง ต่อเนื่อง โดยมีข้อเสนอแนะ เช่น ควรกำหนดเวลาที่ใช้ในการจัดฝึกอบรมและพัฒนาครูให้เหมาะสม ควรมีการพัฒนาครูด้านการทำงานเป็นทีมควรจัดทำคำอธิบายคู่มือการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้เพียงพอเป็นต้น

ธนกร อินตะสิน (2562 : ก-ข) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ CARES เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นครู ของนิสิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัย พบว่า ผลการสร้างแบบวัดเพื่อคุณลักษณะความเป็นครูที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ CARES มี คะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 1. กิจกรรมการเรียนรู้ CARES เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นครูของนิสิตสาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นปฏิบัติการ 3) ขั้นนำเสนอ และแลกเปลี่ยน และ 4) ขั้น

สรุปและประเมินผล 2. นิสิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ CARES เพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นครู มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม 3. นิสิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ CARES เพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะความเป็นครู มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ CARES โดยรวมอยู่ในระดับมาก

กฤติพงษ์ โภคาพานิช (2563 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาครูของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัจจุบันการพัฒนาครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาการพัฒนาครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาครูของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า 2.1 สภาพปัจจุบันการพัฒนาครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน และปัญหาการพัฒนาครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 สภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาครูของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามระดับของการเปิดสอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 สภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาครูของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. แนวทางการพัฒนาครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาครที่สำคัญมีดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ได้แก่ การมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนการหาวิธีการพัฒนาผู้เรียน ด้านการวิจัย ในชั้นเรียน ได้แก่ กระบวนการทำวิจัย การสร้างนวัตกรรม การเขียนโครงร่าง การวิจัย การสร้างเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงาน วิจัยในชั้นเรียน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ การวัดผลและประเมินผล และด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาและการนิเทศ

เขาวรินทร์ แก้วพรม, จำเนียร พลหาญ และชยากานต์ เรืองสุวรรณ (2564 : 195-196) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1. องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 15 องค์ประกอบย่อย และ 79 ตัวชี้วัด ซึ่งองค์ประกอบหลักประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางการใช้เทคโนโลยีเป็นฐานการจัดการเรียนรู้การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการและการมุ่งเน้น การประเมินเพื่อการเรียนรู้

2. สภาพปัจจุบันโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากที่สุด

3. องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์เนื้อหา กระบวนการพัฒนา และการวัดและประเมินผล โดยมีผลการประเมินความถูกต้องความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการใช้รูปแบบโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

สัณหชัย สิริปิยานนท์ และอดุลย์ วังศรีคุณ (2565 : 275-276) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษา การดำเนินการพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะใน ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ในภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.47$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินการพัฒนาครู ($\mu = 4.58$) รองลงมา คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาครู ($\mu = 4.57$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดทำ แผนการพัฒนาครู ($\mu = 4.35$)

แนวทางการดำเนินการพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาการ ดำเนินการพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุดคือ ด้านการดำเนินการพัฒนาครู และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้าน การจัดทำแผนการพัฒนาครู พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้ 1. ด้านการกำหนด เป้าหมายการพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดแนวทางวางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนา ครูและผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมายพัฒนา บุคลากรด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ 2. ด้านการ ประเมินความต้องการในการพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนา บุคลากรด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ ศิษย์ มีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ 3. ด้านการจัดทำ แผนการพัฒนาครู ผู้บริหาร สถานศึกษাজัดทำแผนพัฒนาครู 4. ด้านการดำเนินการพัฒนาครู ผู้บริหาร สถานศึกษাজัดอบรมและ พัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชา 5. ด้านการประเมินผลการพัฒนาครูผู้บริหารสถานศึกษา ตรวจสอบ ติดตามและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเชี่ยวชาญใน เนื้อหาวิชา

ทรัพย์สุรีย์ วงษา (2566 : 164-165) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ความเป็นครูมืออาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1. ความเป็นครูมืออาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย 66 ตัวบ่งชี้ จำแนกเป็นด้านจิตวิญญาณความเป็นครู จำนวน 26 ตัวบ่งชี้ ด้านการพัฒนา ตนเอง จำนวน 17 ตัว บ่งชี้ และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน จำนวน 23 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านจิตวิญญาณความเป็นครู มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา รายย่อยทั้ง 5 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ครู การมีจิตวิทยาในการสอนการเป็นแบบอย่างที่ดีความเสียสละในงานครู และความรักและเมตตา ศิษย์ เมื่อพิจารณาภาพรวม ด้านจิตวิญญาณความเป็นครู มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายย่อยทั้ง 3 องค์ประกอบย่อยโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การพัฒนา หลักสูตรและการสอน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และการวิจัยและนวัตกรรม ทางการศึกษา เมื่อพิจารณาภาพรวมด้านจิตวิญญาณความเป็นครู มีค่าเฉลี่ยความ เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา รายย่อยทั้ง 4 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน และการสร้าง วินัยในชั้นเรียน เมื่อพิจารณาภาพรวมด้านจิตวิญญาณความเป็นครู มีค่าเฉลี่ยความ เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. โมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้ความเป็นครูมืออาชีพของครูในโรงเรียน สังกัด ส านักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 กับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีความ สอดคล้องกัน โดยมีค่าไค - สแควร์ (Chi - Square: χ^2) เท่ากับ 30.92 ค่าองศาอิสระ df เท่ากับ 36 ค่านัยสำคัญทางสถิติ (P-value) เท่ากับ 0.71 ค่า χ^2/df เท่ากับ 0.86 ดัชนีวัด ระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.99 ดัชนี วัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.97 ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณ ค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.00 ค่าดัชนีแสดงขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับ (CN) เท่ากับ 669.25 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ขององค์ประกอบหลักทั้ง 3 องค์ประกอบ หลักมีค่าเป็นบวก มีค่าตั้งแต่ 0.66 – 0.95 เรียงลำดับจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาก ไป นาน้อย คือ 1) ด้านจิตวิญญาณความเป็นครู (TS) มีน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.95 2) ด้าน การพัฒนาตนเอง (SD) เท่ากับ 0.95 และ 3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (CM) เท่ากับ 0.66 ตามลำดับ

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

วาตามุระ (Watumura, 2017 อ้างถึงใน หทัยชนก พรหมสว่างศิลป์. 2566 : 59) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการ ในด้านการ จัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน มีการอภิปรายสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยยืนยันว่านักเรียนจะเรียนรู้ ได้ดีเมื่อมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีการวิจัยด้านสติปัญญา ของผู้เรียน และสรุปว่านักเรียน สามารถเพิ่มพูนความคิดในการเรียนรู้ได้ด้วย ตนเองมากขึ้น เมื่อใช้ รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง นักเรียนที่ถูกสอนโดยครูเป็นผู้ ชี้นำจะได้ความรู้ที่แยกเป็นส่วนๆ นักเรียนไม่สามารถบูรณา การเป็นองค์ความรู้และรักษาความรู้ นั้น ได้ จากการศึกษา เปรียบเทียบชั้นเรียนที่สอนโดยเน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางกับชั้นเรียนที่สอนโดยครู เป็นผู้ชี้นำพบว่า นักเรียนมีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ชั้นเรียนที่ เรียนโดยการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางจะเป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ที่กว้างกว่า และสามารถ เชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน

กาวิเฟเกอร์ และรอสดี (Ghavifekr & Rosdy, 2015 อ้างถึงใน หทัยชนก พรหมสว่างศิลป์. 2566 : 59) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง มุมมองการเรียน การสอนแบบบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ และ องค์ประกอบที่มีประสิทธิภาพของการบูรณาการ เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสอนในโรงเรียนรัฐบาล ในกรุงกัวลาลัมเปอร์ ผลการศึกษา พบว่า การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศมีประสิทธิภาพอย่างมาก สำหรับครูและนักเรียน และการเตรียม ความพร้อมของครูทั้งในด้านเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็น หนึ่งในปัจจัยความสำเร็จของการสอนและการเรียนรู้ด้วย

เทคโนโลยี นอกจากนยงพบว่า โปรแกรม การฝึกอบรมพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูยังมีบทบาทสำคัญในการยกระดับการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของ นักเรียน สำหรับการศึกษาในอนาคตนั้นมีความจำเป็นต้องพิจารณาด้านอื่น ๆ ของการบูรณาการ เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากมุมมองของผู้บริหารเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์ และการกำหนดนโยบาย

แอกทิน (Agthe) (2018 อ้างถึงใน ริญญากัณฑ์ สุภาศิริธนานนท. 2563 : 50) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหาร และครูใน วิชาการ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารและครูยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอนต้องทำเป็น คณะ 2) ผู้บริหารทำหน้าที่บริหารงานอื่นๆ มากเกินไป ควรให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษาให้ มากขึ้น 3) ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่าโครงการสอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อการใช้หลักสูตรของ โรงเรียน 4) นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้บริหารจากผู้สั่งการ มาเป็นผู้ประสานงาน มีการทำงานเป็นคณะมากขึ้น

แพสซิเอร์ดีส (Pashiardis) อ้างถึงใน ริญญากัณฑ์ สุภาศิริธนานนท. 2563 : 50) ได้ศึกษาบรรยากาศของโรงเรียนระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาจากทัศนะของผู้บริหารและครูชาวไซปรัส วัตถุประสงค์คือ เพื่อตรวจสอบและนำเสนอ ความเชื่อของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบรรยากาศของโรงเรียน วิธีการสำรวจโดยแบ่งเป็น 4 ปัจจัย ที่เกี่ยวกับบรรยากาศของโรงเรียน ได้แก่ การสื่อสารความร่วมมือ โครงสร้างองค์กร และนักเรียน ผลการศึกษาสรุปว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนมีความเห็นว่าบรรยากาศในโรงเรียนของเขาเป็นที่น่า พอใจ ด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.33 ในระดับคะแนนสเกลของลิเคิร์ท คะแนนที่ 3 ค่าเฉลี่ยตัวแปรโครงสร้าง ขององค์กรมีค่าต่ำสุด ดังนั้นสรุปได้ว่าตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปรที่จำเป็นในการนำไปปรับปรุง บรรยากาศโรงเรียน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเพศ มีข้อสังเกตว่า เพศชายจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับ บรรยากาศโรงเรียนน้อยกว่าเพศหญิง และนอกจากนี้ ตัวแปรโครงสร้างองค์กรและนักเรียน ครูมี ประสบการณ์มากจะมีมุมมองที่แตกต่างเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับครูที่มีประสบการณ์น้อย

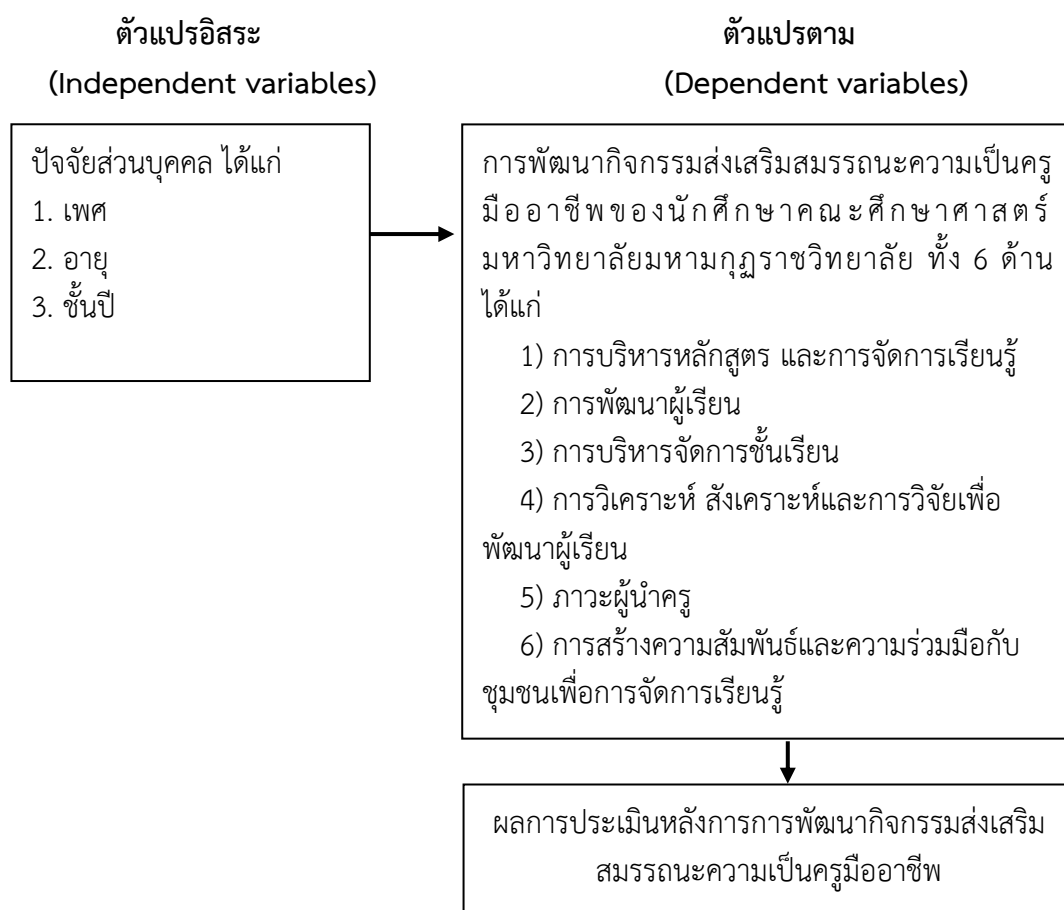
อีโลมาคิและลักคารา (Ilomäki & Lakkala, 2018 อ้างถึงใน หทัยชนก พรหมสว่างศิลป์. 2566 : 59-60) ได้ศึกษาวิจัย และนำเสนอเรื่องโมเดล สถานศึกษาดิจิทัลแห่งนวัตกรรม (The innovative digital school model - IDI school) ซึ่งเป็นการประสานแนวคิดร่วมกันระหว่างแนวคิดด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ด้านการสร้างสรรค์ นวัตกรรม และด้านเทคโนโลยีดิจิทัลทางการศึกษา โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 6 องค์ประกอบ คือ (1) วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา (2) ภาวะผู้นำ (3) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (4) กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ (5) ระดับความรู้พื้นฐานในการใช้เทคโนโลยี และ (6) สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้ผลการนำโมเดล ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้ผลลัพธ์ที่ดีมาก

สรุปจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีสมรรถนะความเป็นครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา และในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษา และพัฒนาเกี่ยวกับ การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาคู มีความรู้ คู่ความดี มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม สามารถอบรม สั่งสอนนักเรียนให้มีศักยภาพที่สามารถอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข

พร้อมทั้งอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา และสถาบันครอบครัว ตลอดจนมีการดำเนินงานที่เป็นระบบ ในการปลูกฝังความดีงามให้แก่นักเรียน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสังคม และประเทศชาติที่ยั่งยืนต่อไป

2.6 สรุปกรอบแนวคิด

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 ก. : 2-3) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะประจำสายงาน ไว้ดังนี้

แผนภาพที่ 2.4 กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผู้ศึกษาได้ศึกษาโดยแบ่งสาระสำคัญออกเป็น 7 ประการ ดังนี้

- 3.1 รูปแบบของการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- 3.5 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย
- 3.6 การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 รูปแบบของการวิจัย

การศึกษางานวิจัยเรื่อง “การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” ของวิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราช วิทยาลัย และวิทยาเขตอีสาน เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการเชิงสำรวจ (Survey Method) และการพัฒนา โดยอาศัยข้อมูลที่เป็นจำนวน (ตัวเลข) สัญลักษณ์และวิเคราะห์ ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติเข้ามาช่วยและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยา เขตอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 130 รูป/คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 97 รูป/คน โดยกำหนดตามกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) อ้างใน (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 43) ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการใช้ตารางเลข สุ่ม

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 1 ชนิด

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.1 การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ของผู้เข้าร่วมการพัฒนากิจกรรมการพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากตำราการวัดผลทางการศึกษา

3.1.2 สร้างแบบสอบถาม ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย 1. การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ (curriculum and learning management) 2. การพัฒนาผู้เรียน (student development) 3. การบริหารจัดการชั้นเรียน (classroom management) 4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (analysis & synthesis & classroom research) 5. ภาวะผู้นำครู (teacher leadership) และ 6. การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (relationship & collaborative-building for learning management) จำนวน 30 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 82-83)

5 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
3 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากน้อย
1 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

3.1.3 นำแบบสอบถาม จำนวน 30 ข้อ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของภาษา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้องทางภาษา ความตรงตามโครงสร้าง และความสอดคล้องเชิงพฤติกรรม เพื่อหาเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่า Index of congruence (IOC) ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

+1 หมายถึง	เห็นด้วย	เป็นข้อที่นำไปใช้ได้
0 หมายถึง	ไม่แน่ใจ	เป็นข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขหรือตัดออก
-1 หมายถึง	ไม่เห็นด้วย	เป็นข้อที่นำไปใช้ไม่ได้ ควรตัดออกหรือปรับปรุงแก้ไข

ใหม่หมดโดยถือเกณฑ์ประเมินในแต่ละข้อมีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

3.1.5 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. พระมหาไพจิตร อุตตมธมโม,ดร.
2. ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล
3. พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, รศ.ดร
4. พระครูธรรมมาภิสมัย, ผศ.ดร
5. ผศ.ดร.วารินทร์พร พันเพ็องฟู

3.1.6 นำแบบสอบฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา เพื่อนำไปทดลองใช้ (Try – Out) จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง หลักสูตร 2 วัน แล้วนำผลการทดลองมาหาคุณภาพของแบบสอบถาม

3.1.7 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ หาคุณภาพของแบบสอบถาม จากการทดลองไปใช้วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก Item Total Correlation โดยใช้เกณฑ์ที่มีค่าตั้งแต่ 0.20-1.00 เป็นข้อที่นำไปใช้ได้และมีข้อ ซึ่งแบบสอบถามที่ได้นำไปทำการวัดทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในระหว่างเกณฑ์ใช้เป็นแบบวัดจริงทั้งหมด จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .457 ถึง .840

3.1.8 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α) (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .971

3.1.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามที่ตรวจสอบคุณภาพแล้วจำนวน 30 ข้อ เป็นแบบวัดฉบับจริง เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.5 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ผ่านการรับรองจริยธรรมในคนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีวิธีดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการทำวิจัย
2. ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการทำวิจัยให้วิทยากร ผู้มีส่วนร่วมได้ทราบ และชี้แจงรายละเอียดให้นักศึกษาเข้าใจ ในกระบวนการ และขั้นตอนต่างๆ
3. แจกแบบสอบถามก่อนการทดลองโดยใช้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 กลุ่ม
4. ดำเนินการทดลอง (Try – Out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หลักสูตร 2 วัน ซึ่งขั้นตอนในการพัฒนา โดยการดำเนินการทดลอง (Try – Out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
5. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 97 คน โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หลักสูตร 2 วัน และการเก็บข้อมูลในการวิจัย ซึ่งหลักสูตร 2 วัน
6. เมื่อสิ้นสุดการทดลองดำเนินการทดสอบหลังทำกิจกรรม ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม และแบบวัดความพึงพอใจหลังการทำกิจกรรมดังกล่าว
7. นำคะแนนที่ได้จากการพัฒนากิจกรรมมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.6 การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แบบสอบถาม จะเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีข้อความทั้งด้านบวก (Positive) และในด้านลบ (Negative) ตามแนวของ Likert โดยแบ่งออกเป็นระดับ ดังนี้

ใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตามเกณฑ์การประเมิน (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 116)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

2. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม และการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา โดยหาความถี่ และค่าร้อยละ

2.1 วิเคราะห์การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำมาเทียบกับค่าเฉลี่ย 5 ระดับ และแปลผลดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 116)

4.51-5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	ระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	ระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	ระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

2.2 วิเคราะห์การเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (t – test)

2.3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามอายุ และชั้นปี โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว ใช้สถิติ F-Test (One-Way ANOVA) เมื่อพบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยแบบ (LSD)

2.4 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยหาความถี่ และร้อยละ และวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าความถี่ (Frequency)
 - 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่
 - 2.1 ใช้สถิติที่ t-Test (Independent Samples)
 - 2.2 ใช้สถิติทดสอบเอฟ F-Test (One-way ANOVA) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 3 ค่า เมื่อพบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยแบบ (LSD)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ “การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
F	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ F
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน (Mean of square)
df	แทน	ขั้นของความอิสระ (Degree of freedom)
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01
P-value	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ชั้นปี
- ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลการพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวมและรายด้าน
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ อายุ และชั้นปี
- ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 97 รูป/คน ปรากฏในรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	40	41.2
หญิง	57	58.8
รวม	97	100.0
อายุ		
อายุระหว่าง 17-20 ปี	66	68.8
อายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	31	32.0
รวม	97	100.0
ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	32	33.0
ชั้นปีที่ 2	34	35.1
ชั้นปีที่ 3	14	14.4
ชั้นปีที่ 4	17	17.5
รวม	97	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 58.8 เป็นชาย จำนวน 40 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 แยกตามอายุ อายุระหว่าง 17-20 ปี จำนวน 66 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 อายุ 21 ปี ขึ้นไป จำนวน 31 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 แยกตามชั้นปี ชั้นปีที่ 2 จำนวน 34 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 32 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 ชั้นปีที่ 4 จำนวน 17 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 14 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 14.4

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของ
นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาลั โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความ
เป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาลั
โดยรวมและรายด้าน

ผลการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ ความเป็นครูมืออาชีพ	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1) ด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้	4.52	0.27	มากที่สุด	1
2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน	4.27	0.34	มาก	3
3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.11	0.38	มาก	4
4) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.32	0.29	มาก	2
5) ด้านภาวะผู้นำครู	3.92	0.51	มาก	6
6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือ กับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	3.98	0.38	มาก	5
รวม	4.19	0.15	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของ
นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.19) และรายด้าน โดยด้านที่มีความ
คิดเห็นสูงสุด คือด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.52) รองลงมาคือด้านการ
วิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (\bar{X} = 4.32) ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือ
ด้านภาวะผู้นำครู (\bar{X} = 3.92)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย โดยรวม และรายข้อ ด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้

ด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกัน	4.71	0.47	มากที่สุด	1
2. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และการพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี	4.56	0.64	มากที่สุด	2
3. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ในหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้	4.47	0.57	มาก	4
4. ท่านมีความรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด	4.37	0.72	มาก	5
5. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่ปรากฏในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดการเรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.51	0.52	มากที่สุด	3
รวม	4.52	0.27	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกัน (\bar{X} = 4.71) รองลงมาคือท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และการพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี (\bar{X} = 4.56) ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือท่านมีความรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด (\bar{X} = 4.37)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย โดยรวม และรายข้อ ด้านการพัฒนาผู้เรียน

ด้านการพัฒนาผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอน ที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น	4.45	0.80	มาก	2
2. ท่านสามารถวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ ในรายวิชาที่ได้รับผิดชอบ ในการทำแผนการสอนได้ เพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียน	4.11	0.65	มาก	4
3. ท่านเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ในรูปแบบการสอน ที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียน เช่น การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น การสอนแบบโยนิโสมนสิการ เป็นต้น	4.51	0.73	มากที่สุด	1
4. ท่านมีความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในชั้น นำเข้าสู่บทเรียนได้อย่างเหมาะสม แจ่มจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ และมีการทดสอบก่อนเรียน เพื่อนำไปสู่เนื้อหาในรายวิชา	4.42	0.67	มาก	3
5. ท่านมีความรู้สามารถนำข้อบกพร่องของผู้เรียน จากการพัฒนาผู้เรียน เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาได้	3.86	0.77	มาก	5
รวม	4.27	0.34	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือท่านเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการสอน ที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียน เช่น การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น การสอนแบบโยนิโสมนสิการ เป็นต้น (\bar{X} = 4.51) รองลงมาคือท่านมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอน ที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น (\bar{X} = 4.45) ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือท่านมีความรู้สามารถนำข้อบกพร่องของผู้เรียน จากการพัฒนาผู้เรียน เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาได้ (\bar{X} = 3.86)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวม และรายข้อ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม	4.13	0.70	มาก	3
2. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในชั้นเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	3.80	1.10	มาก	5
3. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับหลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดชั้นเรียนทางกายภาพ การมองเห็นได้ชัดเจน ผู้เรียนมองเห็นครูและมองเห็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นตลอดเวลา	4.05	0.97	มาก	4
4. ท่านมีความรู้ในการจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในห้องเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย น่าดู มีความสะอาด มีเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จะส่งเสริมให้การเรียนของนักเรียนสะดวกขึ้น	4.17	0.59	มาก	2
5. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียน รายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน	4.38	0.63	มาก	1
รวม	4.11	0.38	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียน รายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน (\bar{X} = 4.38) รองลงมาคือท่านมีความรู้ในการจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในห้องเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย น่าดู มีความสะอาด มีเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จะส่งเสริมให้การเรียนของนักเรียนสะดวกขึ้น (\bar{X} = 4.17) ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในชั้นเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน (\bar{X} = 3.80)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครุมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวม และรายข้อ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับหลักการวิจัยเบื้องต้น เพื่อการแก้ปัญหา และการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.61	0.48	มากที่สุด	1
2. ท่านสามารถวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อระบุปัญหาของผู้เรียน นำไปสู่การทำวิจัยอย่างต่อเนื่องได้	4.43	0.53	มาก	3
3. ท่านเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการสอน ที่เกิดจากการวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียน และใช้เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย	3.96	0.62	มาก	5
4. ท่านมีความเข้าใจในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และสามารถนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย	4.59	0.49	มากที่สุด	2
5. ท่านมีความรู้กระบวนการแก้ปัญหาของผู้เรียน จากกรวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	3.98	0.72	มาก	4
รวม	4.32	0.29	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครุมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับหลักการวิจัยเบื้องต้น เพื่อการแก้ปัญหา และการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (\bar{X} = 4.61) รองลงมาคือท่านมีความเข้าใจในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและสามารถนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย (\bar{X} = 4.59) ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นต่ำสุดคือท่านเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการสอน ที่เกิดจากการวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียน และใช้เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย (\bar{X} = 3.96)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย โดยรวม และรายข้อ ด้านภาวะผู้นำครู

ด้านภาวะผู้นำครู	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับความเป็นครูที่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ร่วมงานอยู่เสมอ พร้อมทั้งการยอมรับในความคิดของนักเรียน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	4.02	0.97	มาก	1
2. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการแสดงประพจน์ที่มีระเบียบวินัย และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู และนักเรียน	3.97	1.04	มาก	2
3. ท่านมีความรู้ และสามารถปฏิบัติตนเกี่ยวกับการประพจน์ปฏิบัติตนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน	3.89	0.99	มาก	4
4. ท่านเข้าใจในความเสียสละครูผู้สอน ทั้งกำลังกายและกำลังใจเพื่อปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	3.95	0.95	มาก	3
5. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการกำหนดการสอน การเรียนรู้ร่วมกันกับผู้เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.79	1.08		5
รวม	3.92	0.51	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ด้านภาวะผู้นำครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับความเป็นครูที่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ร่วมงานอยู่เสมอ พร้อมทั้งการยอมรับในความคิดของนักเรียน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (\bar{X} = 4.02) รองลงมาคือท่านมีความรู้เกี่ยวกับการแสดงประพจน์ที่มีระเบียบวินัย และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู และนักเรียน (\bar{X} = 3.97) ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการกำหนดการสอน การเรียนรู้ร่วมกันกับผู้เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน (\bar{X} = 3.79)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวม และรายชื่อ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการประสานงานความร่วมมือกับ ปกครอง ในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน	3.70	0.80	มาก	5
2. ท่านสามารถวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียน และสร้าง ความสัมพันธ์อันดีงามกับชุมชน	3.83	0.86	มาก	4
3. เข้าใจในกระบวนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับ ชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.25	0.72	มาก	1
4. ท่านมีความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	3.97	0.88	มาก	3
5. ท่านมีความรู้สามารถในการสร้างความสัมพันธ์และ ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.17	0.85	มาก	2
รวม	3.98	0.38	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือเข้าใจในกระบวนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.25) รองลงมาคือท่านมีความรู้สามารถในการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.17) ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับการประสานงานความร่วมมือกับปกครอง ในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน (\bar{X} = 3.70)

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบผลการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ
ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ
โดยภาพรวม

ด้าน ที่	การพัฒนากิจกรรมส่งเสริม สมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ	ชาย		หญิง		t	p- value
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	การบริหารหลักสูตร และการ จัดการเรียนรู้	4.55	0.30	4.51	0.24	.640	.524
2	การพัฒนาผู้เรียน	4.40	0.28	4.18	0.36	3.251	.001
3	การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.17	0.37	4.07	0.38	1.269	.208
4	การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการ วิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.29	0.28	4.34	0.30	-.748	.457
5	ภาวะผู้นำครู	4.02	0.47	3.86	0.53	1.484	.141
6	การสร้างความสัมพันธ์และความ ร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการ เรียนรู้	4.07	0.34	3.93	0.39	1.799	.075
	โดยรวม	4.25	0.13	4.15	0.16	3.211	.001

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของ
นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม
มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายการ การพัฒนาผู้เรียน มีความ
คิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของ
นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามอายุ โดย
ภาพรวม

ด้าน ที่	การพัฒนากิจกรรมส่งเสริม สมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ	อายุ 17-20 ปี		21 ปีขึ้นไป		t	p- value
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	การบริหารหลักสูตร และการ จัดการเรียนรู้	4.55	0.27	4.47	0.26	1.261	.212
2	การพัฒนาผู้เรียน	4.35	0.30	4.10	0.36	3.507	.002
3	การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.15	0.38	4.02	0.37	1.527	.132
4	การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการ วิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.30	0.28	4.35	0.31	-.726	.471
5	ภาวะผู้นำครู	4.00	0.45	3.76	0.59	2.062	.045
6	การสร้างความสัมพันธ์และความ ร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการ เรียนรู้	4.01	0.34	3.92	0.44	.984	.330
	โดยรวม	4.23	0.14	4.10	0.16	3.789	.001

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของ
นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม มี
ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทางด้าน การพัฒนาผู้เรียน มีความ
คิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี

การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ	ชั้นปีที่ศึกษา							
	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.55	0.30	4.55	0.23	4.50	0.26	4.45	0.27
2. การพัฒนาผู้เรียน	4.41	0.29	4.29	0.31	4.05	0.41	4.14	0.32
3. การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.19	0.33	4.11	0.26	3.84	0.43	4.17	0.23
4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.30	0.29	4.30	0.28	4.34	0.28	4.36	0.34
5. ภาวะผู้นำครู	3.98	0.47	4.02	0.44	3.78	0.47	3.74	0.68
6. การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.02	0.35	4.01	0.34	3.98	0.49	3.88	0.41
รวม	4.24	0.13	4.21	0.14	4.08	0.13	4.12	0.19

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.24, \bar{X} = 4.21, \bar{X} = 4.08, \bar{X} = 4.12) ตามลำดับ

นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด (\bar{X} = 4.55, \bar{X} = 4.50, \bar{X} = 4.45) ตามลำดับ

นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ด้านการพัฒนาผู้เรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.41, \bar{X} = 4.29, \bar{X} = 4.05, \bar{X} = 4.14) ตามลำดับ

นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.19, \bar{X} = 4.11, \bar{X} = 3.84, \bar{X} = 4.17) ตามลำดับ

นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการ

วิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.30, \bar{X} = 4.30, \bar{X} = 4.34, \bar{X} = 4.36) ตามลำดับ

นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ด้านภาวะผู้นำครู มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.98, \bar{X} = 4.02, \bar{X} = 3.78, \bar{X} = 3.74) ตามลำดับ

นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.02, \bar{X} = 4.01, \bar{X} = 3.98, \bar{X} = 3.88) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของ
นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี
โดยภาพรวม

ผลการเปรียบเทียบ โดยรวม	แหล่ง ความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
การบริหารหลักสูตร และ การจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	.129	.043	.564	.640
	ภายในกลุ่ม	93	7.086	.076		
	รวม	96	7.215			
การพัฒนาผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.643	.548	5.100	.003**
	ภายในกลุ่ม	93	9.983	.107		
	รวม	96	11.626			
การบริหารจัดการชั้น เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.299	.433	3.131	.029*
	ภายในกลุ่ม	93	12.859	.138		
	รวม	96	14.158			
การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	.054	.018	.197	.898
	ภายในกลุ่ม	93	8.471	.091		
	รวม	96	80525			
ภาวะผู้นำครู	ระหว่างกลุ่ม	3	1.399	.446	1.734	.165
	ภายในกลุ่ม	93	23.944	.257		
	รวม	96	25.283			
การสร้างความสัมพันธ์และระหว่างกลุ่ม ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อ การจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	.253	.084	.575	.633
	ภายในกลุ่ม	93	13.617	.146		
	รวม	96	13.870			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	.348	.116	5.154	.002**
	ภายในกลุ่ม	93	2.091	.022		
	รวม	96	2.439			

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายด้าน ด้านการพัฒนาผู้เรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบมีความแตกต่างกัน และได้เปรียบเทียบรายคู่ โดยภาพรวม ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีดังนี้

ตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบรายคู่ของการเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวม

โดยรวม	\bar{X}	โดยรวม			
		ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
		4.24	4.21	4.08	4.12
ชั้นปีที่ 1	4.24	-	.029	.161*	.119*
ชั้นปีที่ 2	4.21			.131*	.090
ชั้นปีที่ 3	4.08		-	-	-.041
ชั้นปีที่ 4	4.12				-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผลการทดสอบรายคู่ของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวม นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับปีที่ 3, นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับ ปีที่ 4, นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับปีที่ 3 มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบรายคู่ของการเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ
ความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี ด้านการพัฒนาผู้เรียน

ด้านการพัฒนาผู้เรียน	\bar{X}	ด้านการพัฒนาผู้เรียน			
		ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
		4.41	4.29	4.05	4.14
ชั้นปีที่ 1	4.41	-	.124	.361*	.227*
ชั้นปีที่ 2	4.29		-	.236*	.125
ชั้นปีที่ 3	4.05			-	-.084
ชั้นปีที่ 4	4.14				-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผลการทดสอบรายคู่ของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ
ความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนก
ตามชั้นปี ด้านการพัฒนาผู้เรียน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับปีที่ 3, นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับ ปีที่ 4, นักศึกษา
ชั้นปีที่ 2 กับปีที่ 3 มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ มี
ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 ผลการทดสอบรายคู่ของการเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ
ความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

ด้านการบริหารจัดการ ชั้นเรียน	\bar{X}	ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน			
		ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
		4.19	4.11	3.84	4.17
ชั้นปีที่ 1	4.19	-	.081	.350*	.017
ชั้นปีที่ 2	4.11		-	.268*	-.064
ชั้นปีที่ 3	3.84			-	-.333*
ชั้นปีที่ 4	4.17				-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผลการทดสอบรายคู่ของการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะ
ความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนก
ตามชั้นปี ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับปีที่ 3, นักศึกษาชั้นปีที่ 2 กับ ปีที่ 3,
นักศึกษาชั้นปีที่ 3 กับปีที่ 4 มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่
อื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

ตารางที่ 4.16 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย โดยภาพรวม

ที่	แนวทางในการส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
1	มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายหรือแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมฝึกทักษะการสอนแบบมืออาชีพ โดยการส่งเสริมกิจกรรมวาดศิลป์ การพูดที่ใช้ในการสอน การใช้เครื่องมือครู สร้างแผนการสอน การนำเสนอสื่อ โดยเน้นในเรื่องของการสร้างจุดเด่นอย่างน่าสนใจ เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ	16	45.71
2	มหาวิทยาลัยควรมีแนวทางในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักศึกษา ได้แก่ ด้านมีอาจารย์ผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ ที่มีความรับผิดชอบ มีทักษะมีความเชี่ยวชาญ ทั้งทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาเรียนรู้ นอกสถานที่ ด้านการวิจัย เป็นต้น	11	31.42
3	มหาวิทยาลัยควรมีแนวทางในการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความของนักศึกษา เป็นประจำทุกปีการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงความต้องการ ความสนใจในการเรียน และสำรวจสภาพความเป็นอยู่ของนักศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหา นำไปสู่การพัฒนาารูปแบบการเพิ่มจำนวนนักศึกษา พัฒนาบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อไป	8	22.85
	รวม	35	100.00

ตารางที่ 4.16 พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย โดยภาพรวม พบว่า มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายหรือแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมฝึกทักษะการสอนแบบมืออาชีพ โดยการส่งเสริมกิจกรรมวาดศิลป์ การพูดที่ใช้ในการสอน การใช้เครื่องมือครู สร้างแผนการสอน การนำเสนอสื่อ โดยเน้นในเรื่องของการสร้างจุดเด่นอย่างน่าสนใจ เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ (45.71) รองลงมาคือมหาวิทยาลัยควรมีแนวทางในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักศึกษา ได้แก่ ด้านมีอาจารย์ผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ ที่มีความรับผิดชอบ มีทักษะมีความเชี่ยวชาญ ทั้งทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาเรียนรู้ นอกสถานที่ ด้านการวิจัย เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ (31.42) และมหาวิทยาลัยควรมีแนวทางในการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความของนักศึกษา เป็นประจำทุกปีการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงความต้องการ ความสนใจในการเรียน และสำรวจสภาพความเป็นอยู่ของนักศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหา นำไปสู่การพัฒนาารูปแบบการเพิ่มจำนวนนักศึกษา พัฒนาบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อไป คิดเป็นร้อยละ (22.85)

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย “การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” ผู้วิจัยได้อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ “การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 58.8 เป็นชาย จำนวน 40 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 แยกตามอายุ อายุระหว่าง 17-20 ปี จำนวน 66 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 อายุ 21 ปี ขึ้นไป จำนวน 31 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 แยกตามชั้นปี ชั้นปีที่ 2 จำนวน 34 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 32 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 ชั้นปีที่ 4 จำนวน 17 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 14 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 14.4

2. การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือด้านภาวะผู้นำครู เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏ ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกัน รองลงมาคือท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และการพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือท่านมีความรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.2 ด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือท่านเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการ

สอน ที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียน เช่น การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น การสอนแบบ โยนิโสมนสิการ เป็นต้น รองลงมาคือท่านมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอน ที่สอดคล้องกับการพัฒนา ผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ส่วนข้อที่ความคิดเห็นต่ำสุด คือท่านมีความรู้สามารถนำข้อบกพร่องของผู้เรียน จากการพัฒนาผู้เรียน เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาได้

2.3 ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ โดยข้อที่ความคิดเห็นสูงสุด คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำ วิชา การกำกับดูแลชั้นเรียน รายชั้น/รายวิชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความ ปลอดภัยของผู้เรียน รองลงมาคือท่านมีความรู้ในการจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในห้องเรียนให้เป็น ระเบียบเรียบร้อย น่าดู มีความสะอาด มีเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จะส่งเสริมให้ การเรียนของนักเรียนสะดวกขึ้น ส่วนข้อที่ความคิดเห็นต่ำสุด คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับการบริหาร จัดการในชั้นเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน

2.4 ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่ความคิดเห็นสูงสุด คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับ หลักการวิจัยเบื้องต้น เพื่อการแก้ปัญหา และการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือท่านมีความ เข้าใจในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและสามารถนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ส่วนข้อที่มี ความคิดเห็นต่ำสุด คือท่านเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการสอน ที่เกิดจากการวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียน และใช้เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย

2.5 ด้านภาวะผู้นำครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่ มีความคิดเห็นสูงสุด คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับความเป็นครูที่ให้เกียรติเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ พร้อมทั้ง การยอมรับในความคิดของนักเรียน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รองลงมาคือท่านมีความรู้เกี่ยวกับการ แสดงประพจน์ที่มีระเบียบวินัย และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู และนักเรียน ส่วนข้อที่ความคิดเห็น ต่ำสุด คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการกำหนดการสอน การเรียนรู้ร่วมกันกับผู้เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน

2.6 ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่ความคิดเห็นสูงสุด คือเข้าใจใน กระบวนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือท่านมีความรู้ สามารถในการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ส่วนข้อที่ความ คิดเห็นต่ำสุด คือท่านมีความรู้เกี่ยวกับการประสานงานความร่วมมือกับปกครอง ในการออกเยี่ยมบ้าน นักเรียน

3. การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายด้าน การพัฒนาผู้เรียน มีความคิดเห็นต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวมมีความ คิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายด้าน ด้านการพัฒนาผู้เรียน มีความ

คิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5. ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยควรนโยบายหรือแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมฝึกทักษะการสอนแบบมืออาชีพ โดยการส่งเสริมกิจกรรม วาทยศิลป์ การพูดที่ใช้ในการสอน การใช้เครื่องมือครู สร้างแผนการสอน การนำเสนอสื่อ โดยเน้นในเรื่องของการสร้างจุดเด่นที่น่าสนใจ เพื่อพัฒนาทักษะความเป็นครูมืออาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยควรมีแนวทางในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักศึกษา ได้แก่ ด้านมีอาจารย์ผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ ที่มีความรับผิดชอบ มีทักษะมีความเชี่ยวชาญ ทั้งทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาเรียนรู้นอกสถานที่ ด้านการวิจัย เป็นต้น มหาวิทยาลัยควรมีแนวทางในการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความของนักศึกษา เป็นประจำทุกปีการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงความต้องการ ความสนใจในการเรียน และสำรวจสภาพความเป็นอยู่ของนักศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหา นำไปสู่การพัฒนา รูปแบบการเพิ่มจำนวนนักศึกษา พัฒนาบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อไป

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษากิจกรรมการส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือด้านภาวะผู้นำครู ทั้งนี้เนื่องมาจาก การพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพทำให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกัน มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และการพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี สอดคล้องกับแนวคิดของ **ทิตินา แคมมณี (2567 : 120)** ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนของครูที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย ระดับชั้นของผู้เรียน และประโยชน์อย่างสูงสุด ที่ผู้เรียนควรจะได้รับอย่างเหมาะสม และควรมีการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม หรือบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม อันจะนำผู้เรียนไปสู่การพัฒนาอย่างเป็นระบบ ที่เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง จึงมีลักษณะที่สรุปได้ดังนี้ กิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัว ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทอย่างเต็มที่และรับผิดชอบ การเรียนรู้ของตนเอง กิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการค้นหาคำตอบ โดยครูนำเสนอปัญหาและสถานการณ์ให้คิด ครูมีบทบาทช่วยชี้ช่อง แนะนำให้นักเรียนเห็นลู่ทางในการแก้ปัญหา กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเพื่อค้นหาคำตอบ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีการร่วมมือและการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ตลอดจนประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนเพื่อปรับเติม เสริมแต่ง และต่อยอดความรู้ ฯลฯ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **กัญญ์วรา ผลเจริญ (2559 :**

บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย การศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัด สพม. เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **อริยา คูหา และหริรักษ์ แก้วกับทอง (2559 : บทคัดย่อ)** ได้ศึกษาวิจัย เรื่องสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสมรรถนะความเป็นครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเรียงตามลำดับจากมากที่สุด คือ สมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู รองลงมา คือ สมรรถนะการทำงานเป็นทีม สมรรถนะการบริการที่ดี

2. การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือด้านภาวะผู้นำครู ทั้งนี้เนื่องมาจาก การพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพทำให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกัน มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้ และการพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี สอดคล้องกับแนวคิดของ **สันติ บุญภิรมย์ (2557 : 113)** ได้กล่าวว่าการบริหารจัดการชั้นเรียน เป็นวิธีการดำเนินการให้ชั้นเรียนได้อยู่ในสภาพความพร้อมที่จะดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง เนื่องด้วยชั้นเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้พื้นฐานในรายวิชาต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในด้านต่างๆอย่างชัดเจน หรืออาจเรียกว่า “ความแตกต่างระหว่างบุคคล” (Individual Difference) ชั้นเรียนที่มีการบริหารจัดการดีเป็นความสามารถของผู้สอนที่ส่งผลต่อบรรยากาศการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนการสอน และหมายความรวมถึง ผู้เรียนมีความสุขในขณะที่อยู่ในชั้นเรียน ความสุขของผู้เรียนเป็นสิ่งที่สุดยอดปรารถนาของผู้สอน และผู้รับผิดชอบทางการศึกษาต้องพยายามจัดให้มีขึ้นโดยทั่วกัน การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นองค์รวมของการบูรณาการความรู้ ความสามารถของครูผู้สอน พร้อมทั้งก่อให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้มาโรงเรียนทุกวันอย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สันทชัย สิริปิยานนท์ และอดุลย์ วงศ์ศรีคุณ (2565 : 275-276)** ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาการดำเนินการพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ในภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **เขาวรินทร์ แก้วพรม, จำเนียร พลหาญ และชยาภานต์ เรืองสุวรรณ (2564 : 195-196)** ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ผลการใช้รูปแบบโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี โดยภาพรวมมี

ความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายด้าน ด้านการพัฒนาผู้เรียน
 มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
 มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่
 แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจาก นักศึกษามีพื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมือ
 อาชีพที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ **ทิตนา แชมมณี (2555 : 120)** ได้กล่าวว่าการจัดการ
 เรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียน
 ควรจะได้รับและมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มี
 ส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัวและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การ
 เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงมีลักษณะที่สรุปได้ดังนี้
 1. กิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัว ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทอย่างเต็มที่และรับผิดชอบการเรียนรู้
 ของตนเอง 2. กิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการค้นหาคำตอบ โดยครูนำเสนอปัญหาและ
 สถานการณ์ให้คิด ครูมีบทบาทช่วยชี้ช่อง แนะนำให้นักเรียนเห็นลู่ทางในการแก้ปัญหา 3. กิจกรรมที่
 ให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเพื่อค้นหาคำตอบ 4. กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีการ
 ร่วมมือและการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ตลอดจนประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนเพื่อปรับเติม
 เสริมแต่ง และต่อยอดความรู้ 5. กิจกรรมที่สร้างความสะท้อนใจ ซาบซึ้ง ประทับใจ ทำให้ตื่นตัวใน
 การเรียนรู้ 6. กิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากผู้ทรงภูมิปัญญาในท้องถิ่น 7. กิจกรรมที่ผู้เรียนได้นำ
 ความรู้ไปทดลองใช้แก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์ชิ้นงาน 8. กิจกรรมที่ผู้เรียนใช้กระบวนการจัดการกระทำกับ
 ข้อมูลที่ได้รับรู้เพื่อให้เข้าใจและจดจำได้ง่ายและสามารถระลึกได้เมื่อต้องการนำมาใช้ 9. กิจกรรมที่
 ผู้เรียนได้เรียนรู้ในบริบทจริง ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงบทบาทที่สำคัญของครูในการจัดกิจกรรม
 การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การเป็นผู้เตรียมการและอำนวยความสะดวกให้เกิดการ
 เรียนรู้ การทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษา เป็นผู้ช่วยเหลือ เป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับ บทบาทของ
 ครูที่ส่งเสริมการเรียนรู้ก็คือบทบาทที่ทำหน้าที่เหมือนโค้ชนักกีฬานั้นเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ
กัญญวรา ผลเจริญ (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียน
 สันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า จำแนก
 ตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า แตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อริยา คูหา และหริรักษ์ แก้วกับทอง
 (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องสมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่างกัน
 ในรายการ “ติดตามผลประเมินอย่างต่อเนื่อง” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้าน
 ความสามารถในการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยรวมนักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมี
 ความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหาร และอาจารย์ ควรกำหนดนโยบายการพัฒนาการเรียนรู้การใช้หลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบการเรียนการสอน สำหรับครู เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษาต่อไป

2. ผู้บริหาร และอาจารย์ ควรกำหนดนโยบาย แนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ของนักศึกษา และปัญหาการใช้นวัตกรรมสื่อการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนของนักศึกษาเพื่อจะนำไปใช้ในความเป็นครูในอนาคต ควรดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จนเกิดสัมฤทธิ์ผลที่มีประสิทธิภาพต่อไป

3. ผู้บริหาร และอาจารย์ ควรกำหนดนโยบาย ส่งเสริมกิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ให้มากขึ้น โดยเน้นในเรื่องของจุดเด่นทางการศึกษาอย่างน่าสนใจ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยแนวทางในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ สำหรับนักศึกษาครู ในเขตพื้นที่อื่น ๆ

2. ควรทำการศึกษาเชิงคุณภาพ นำไปสู่การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ โดยใช้การสัมภาษณ์ และนำไปสู่การสร้างรูปแบบเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาดังกล่าว

3. ควรจะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ ตามหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา โดยการศึกษาในเขตพื้นที่อื่น และตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

- กัญญ์วรา ผลเจริญ. (2559). การศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- กฤติพงศ์ โภคาพานิช. (2563). สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาครูของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- จตุพรชาติชาตร. (2561). การพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนโสมมาภาพัฒนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกริก.
- เขาวรินทร์ แก้วพรม, จำเนียร พลหาญ และชยกานต์ เรืองสุวรรณ. (2564). รูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. บทความรายงานการวิจัย. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์. 21(4), 195-212.
- ตะติยา นาอุดม และระติกรณ นิมมะจันทร์. (2567). การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพ ตามแนวคิดหลักการโค้ช โรงเรียนเครือข่ายที่ 11 สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร. บทความรายงานการวิจัย. วารสาร Education Journal of Nakhonratchasima College. 3(1), 49-64.
- ทิตนา แคมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนรงค์ จารุเมธีชน. (2556). การพัฒนารูปแบบการประเมินสมรรถนะครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทรัพย์สุรีย์ วงษา. (2566). การพัฒนาตัวบ่งชี้ความเป็นครูมืออาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุ ศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาบริหารและพัฒนการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธนกร อินตะสิน. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ CARES เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นครู ของนิสิตสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (รายงานการวิจัย). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นราภรณ์ วงศ์พระคุณ. (2555). การพัฒนาสมรรถนะครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงราย (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- นวรรตน์ รามสูต. (2564). “ครูไทยกับ AI ในสนามการศึกษาเพื่อสร้างคนสู่ศตวรรษที่ 21” ในพลัง ครูวิถีใหม่ ฉลาดรู้เท่าทันดิจิทัล วันครู 16 มกราคม 2564. หน้า 79-82.

- เนตรนภา หยุมาก. (2562). *การศึกษาคุณลักษณะของครูที่นักเรียนพึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (รายงานการวิจัย)*. โรงเรียนตะเคียนวิทยาคม อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปราณี นาคทอง, ระวีง เรื่องสังข์ และอินตา ศิริวรรณ. (2564). *ครูมืออาชีพยุคใหม่ในมุมมองของพุทธศาสนา*. (บทความวิชาการ). *วารสารภาวนาสารปริทัศน์*. 1(3), 1-12.
- ประวิต เอราวรรณ์. (2551). *เอกสารประกอบการสอนวิชา วิจัยการศึกษาเบื้องต้น*. ภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประทีป เมธาคุณวุฒิ. (2545). *หลักสูตรอุดมศึกษา : การประเมินและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : นิธิินแอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.
- ประสิทธิ์ นิมจินดา. (2541). *การศึกษาไทย (การศึกษา 171)*. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2558). *ปัญหาครูไทย.. (เมื่อไหร่) ใครจะสะสาง*. ออนไลน์. แหล่งที่มา : <https://mgronline.com/live/detail/9580000087601>.
- พระมงคลธรรมวิธาน. (2561). *ครูมืออาชีพสู่การเรียนรู้แบบมืออาชีพ*. Veridian E-Journal, Silpakorn University, 11(1), 2486-2499.
- พูนทรัพย์ เกตุวีระพงศ์. (2556). *ความหมายและความสำคัญของครู*. ออนไลน์. แหล่งที่มา : http://poon2498.blogspot.com/2013/07/1_5942.html.
- มรกต วงษ์เนตร. (2558). *การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน โดยใช้หลักการบริหารวงจรเดมมิงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. (บทความวิจัย)*. *วารสารวิจัยและพัฒนา วลัยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*. 10(1), 1-14.
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2557). *คู่มือการทวนสอบ มาตรฐานผลสัมฤทธิ์นักศึกษา*. ฝ่ายวิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2553). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ยิ่งศักดิ์ เพชรนิล. (2560). *แนวทางการพัฒนานวัตกรรมสื่อการสอนเพื่อพัฒนาความเป็นพลเมือง*. บทความรายงานการวิจัย. *วารสารนิติ รัฐกิจ และสังคมศาสตร์*. 1(2), 19-33.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). *การนำภูมิปัญญาไทยเข้าระบบสู่การศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ราวดี ปฎิวดีวงศ์. (2552). *การจัดทำสมรรถนะ*. การประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำสมรรถนะของศูนย์วิทย์ พัฒนา มสธ. ระหว่างวันที่ 2 - 3 กรกฎาคม 2552, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รังสรรค์ แสงสุข. (2550). *รวมคำแหง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ริญญาภัทร์ สุภาศิริธนานนท. (2563). *บทบาทผู้บริหารกับบรรยากาศองค์กรของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต)*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *ทฤษฎีการประเมิน*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมจิต จันทรฉาย. (2557). *การออกแบบและการพัฒนาการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครปฐม : เพชรเกษมพรินต์ติ้ง กรู๊ป จำกัด.
- สมคิด มานะคิด สุวรรณา โชติสุกานต์ และอรสา จรุงธรรม. (2554). *การบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี. (วิทยานิพนธ์ค.ม.ปทุมธานี)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2551). *วิธีวิทยาการประเมิน ศาสตร์แห่งคุณค่า*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาโรช บัวศรี. (2558). *จริยธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- สันต์ชัย สิริปยานนท์ และอดุลย์ วังศรีคุณ. (2565). *การศึกษาดำเนินการพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร (บทความรายงานการวิจัย)*. วารสาร *Journal of Modern Learning Development*. 7(6), 269-279.
- สังคม วงภูตร. (2552). *การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัยตามมาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร (การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต)*. สาขาวิชาการปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สันติ บุญภิรมย์. (2557). *การบริหารจัดการในห้องเรียน*. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สุพจี สุภาพ. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาครูมืออาชีพในสังคมไทยปัจจุบัน*. วารสาร *มหาจุฬาริชาการ*, 6(1), 216-231.
- สุพรรณิ กงชุย. (2556). *การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขตอำเภอครบุรีที่ไม่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 (การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุธีรา สุริยวงศ์. (2550). *ครูยุคใหม่. (บทความวิชาการ)*. วารสาร *วิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)*, 10(1), 22 – 27.
- สุปรียา ไตรระยะพันธ์ และรชฏ สุวรรณภู. (2565). *สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. บทความรายงานการวิจัย*. วารสาร *มจร อุบลปริทรรศน์*. 7(3), 931-944.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2548). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2556). *การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21*. เอกสารประกอบการอบรมสัมมนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่เขต 1-2. หลักสูตรการพัฒนาครูโดยการสร้างระบบพี่เลี้ยง, แพร่.

- สำนักงานมาตรฐานและพัฒนาระบบการเรียนรู้. (2564). “พลังครูวิถีใหม่ ฉลาดรู้เท่าทันดิจิทัล” ในพลัง ครู
วิถีใหม่ ฉลาดรู้เท่าทันดิจิทัล วันครู 16 มกราคม 2564. หน้า 34
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2551). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษากายในสถานศึกษา
ระดับอุดมศึกษา*. ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ : การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *รูปแบบและภารกิจอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการประเมินสมรรถนะครู*. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553 ก.). *คู่มือประเมินสมรรถนะครู*. (ฉบับ
ปรับปรุง). กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553 ข.). *คู่มือเส้นทางครูมืออาชีพ สำหรับครูผู้ช่วย*.
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับสูง. (2540). *สถิติการศึกษาระดับสูงปี 2540*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- หทัยชนก พรหมสว่างศิลปะ. (2566). *การพัฒนาารูปแบบการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยคริส
เตียน*.
- อรรวรรณ คำยอด. (2555). *สมรรถนะครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- อริยา คูหา และหริรักษ์ แก้วกับทอง. (2559) *สมรรถนะความเป็นครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (รายงานการวิจัย) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี*.
- อินตา ศิริวรรณ. (2551). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราช
วิทยาลัย.
- เอกสิทธิ์ ชนิทรภูมิ. (2554). *สมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตใน
จังหวัดนครปฐม. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- อำไพ สุจริตกุล. (2534). *คุณธรรมครูไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Abramowitz, Jack. (2008). “*Teachers’ Attitudes Towards their Students and the
Quality of instructional Practices in Occupational Education Programs,*”
Dissertation Abstracts International. 68(11) : unpagged ; May.
- Arends, R. I. (2001). *Learning to teach* (5th ed.). Singapore: McGraw-Hill.
- Ejimofo, Francis O. (2008). “*Principals’ Transformational Leadership Skills and Their
Teachers’ Job Satisfaction in Nigeria,*” (**Dissertation Abstracts International**).
69(01) : unpagged ; July.

- Gentry, Gregory Curtis. *A Case Study : The Issue High School Principals Encounter With Instructional Supervision*. Doctor's Thesis, Georgia : Athens Georgia University, 2002.
- Dick, W., Carey, L., & Carey, J. O. (2001). *The systematic design of instruction*. (5thed.). New York : Pearson Education.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill Book.
- Gagne', R. M., Wager, W. W., Golas, K. C., & Keller, J. M. (2005). *Principles of instructional design* (5th ed.). Connecticut: Thomson Wadsworth.
- Mager, R. F. (1975). *Preparing instructional objectives* (2nd ed.). California: Pitman Learning.
- McClelland D.C. (1973). *Testing for Competence rather than for Intelligence*. America Psychologist.
- Na, Sonhwa. (2006). "A Delphi Study to Identify Teaching Competencies of Teacher Education Faculty in 2015," (**Dissertation Abstracts International**) . 67(06) : unpagged ; December.
- Ryan, R. M. & Deci, E.L. (2000) "*Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions.*" (**Contemporary educational psychology**), 25(1), 54-67.
- Smith, P. L. & Ragan, T. J. (1999). *Instructional design* (2nd ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- Sturtz, John P. (2008). "*Exploring a Beginning History Teacher's Thinking Though the Phases of Teaching,*" (**Dissertation Abstracts International**) . 6 8 (1 0) : unpagged ; Aprid.
- Wettasinght, Cyraine Marissa. (2002). *A Descriptive Study of The Change and Learning Patterns of Singapore Government Primary School Teacher in Relation to the Integration of Information Technology in Education*. Doctor's Thesis, Washington : The George Washington University.
- Watamura, Kathleen Patricia. (2001) . "Child – Centered Leaning Versus Direct Instruction in Mathematics in the Elementary Classroom," **Master Abstracts International**. 39(05) : 1279 ; October.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ใ้รับรองจริยธรรม
หนังสือขอความขออนุเคราะห์

รายชื่อผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย

การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
นักวิจัย พระมหาสายัณห์ เปมสีโล, ผศ.ดร.

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	สังกัดหน่วยงาน
1.	ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล	อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์	มมร.วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
2.	ผศ.ดร.วารินทร์พร พันเพ็องฟู	อาจารย์	วิทยาลัยนาฏศิลป์บุรีสถานบัณฑิตพัฒนศิลป์
3.	พระเมธีวชิรติลก,ดร.	อาจารย์ประจำ คณะศาสนาและปรัชญา	มมร.วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
4.	พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, รศ.ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์	มมร.วิทยาเขตอีสาน
5.	พระเจริญ จิริปุลโญ ดร.	หัวหน้าฝ่ายแนะแนวการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม	โรงเรียนมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

**ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม**

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย ๖.๖๘๒/๒๕๖๗

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอ การวิจัยตามรายงานการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการ มีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากลตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อข้อเสนอการวิจัย: การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
(Development of Activities Promoting Being Professional Teachers of Education Faculty Students of Mahamakut Buddhist University)

รหัสข้อเสนอการวิจัย: -

สถาบันที่สังกัด: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้วิจัยหลัก: พระมหาสาธิตน์ เปมสีโล

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

๑. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๗
๒. เอกสารชี้แจงข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๗
๓. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๗
๔. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	ฉบับที่ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๗

(พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

หมายเลขใบรับรอง: ๖.๖๘๒/๒๕๖๗

วันที่ให้การรับรอง: ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

วันหมดอายุใบรับรอง: ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๘

ที่ อว ๘๐๐๗/ว.๖๘๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๔ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอรังษี
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง รับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย

เรียน พระมหาสายัณห์ เปมสีโล / นักวิจัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตามที่ท่านได้มีหนังสือขอใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย เพื่อทำการวิจัยในเรื่อง “ การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิรลงกรณราชวิทยาลัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ได้พิจารณาข้อเสนอการวิจัยของท่านแล้ว มีความเห็นว่า ข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการนี้ มีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนด ไม่ต้องแก้ไขปรับปรุงแต่ประการใด จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป.

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระปัญญาวชิรบัณฑิต, รศ.ดร.)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โทร. ๐-๓๕๗๔-๕๐๓๘

ที่ อว ๗๔๑๒/ว๐๑๓๓๗

วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน/เจริญพร ผศ.ดร. ศิวาณู นริศมณี

ตามที่ คณะกรรมการวิจัย สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมคณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” พระมหาสายัณห์ เปมสีโล หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนาติดการประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๒๕๔/๒๕๖๕

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ

ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล

ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา

อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียน/เจริญพร มาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

(พระกิตติสารสุธี)

รองอธิการบดี วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ อว ๗๙๑๒/ว ๐๑๙๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

๕๗ หมู่ ๑ ตำบลสนับทึบ
อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทร. ๐-๓๕๗๔-๕๐๓๘ โทรสาร. ๐-๓๕๗๔-๕๐๓๗
www.mrc.mbu.ac.th

๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน/เจริญพร *ผศ. ดร. วารินทร์ พัทพ์พงษ์*

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ คณะกรรมการวิจัย สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมคณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” พระมหาสายัณฑ์ เปมสีโล หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนามติการประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๒๕๔/๒๕๖๕

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา
 ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียน/เจริญพร มาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(พระกิตติสารสุธี)

รองอธิการบดี วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

รายงานการวิจัย

เรื่อง การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามความคิดเห็นของท่าน

ยินดีอย่างยิ่ง ยินดี

- ยินดีรับเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ของคณะศึกษาศาสตร์
อ.อ.อ.

ลงชื่อ

(พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, รศ.ดร.)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โทร. ๐-๓๕๓๔-๕๐๓๘

ที่ อว ๗๕๑๒/ว๐๑๓๓)

วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน/เจริญพร **พระเมธีธรรมาภรณ์**

ตามที่ คณะกรรมการวิจัย สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมคณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” พระมหาสายัณห์ เปมสีโล หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนาติดการประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๒๕๔/๒๕๖๕

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา
 ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียน/เจริญพร มาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

 (พระกิตติสารสุธี)

รองอธิการบดี วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ ๒๖ ๓๑๓๑๓/๖ ๐๓๑๑๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตมหาสารคามราชวิทยาลัย๕๗ หมู่ ๑ ตำบลนันทิพย์
อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๑๑๓๐
โทร. ๐-๓๕๓๕-๕๐๑๕ โทรสาร. ๐-๓๕๓๕-๕๐๑๗
www.mrc.mbu.ac.th

๖ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน/เจริญพร พระเจริญ สิริสาโรจน์, ดร.

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ คณะกรรมการวิจัย สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมคณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยญาณสังวร ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง "การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย" พระมหาสาธิตน์ เปมสีโล หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนาติดการประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๒๕๔/๒๕๖๕

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ
- ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา
 - ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
 - ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 - อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียน/เจริญพร มาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(พระกิตติสารสุธี)
รองอธิการบดี วิทยาเขตมหาสารคามราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

๒๕๖๗.๑๕.๑๕.๑๕.๑๕.๑๕

ติดต่อประสานงาน :

ดร.มนตรี รอดแก้ว โทร. ๐๔๒-๒๒๑๑-๒๕๖

ภาคผนวก ข

รูปภาพกิจกรรม การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของ
นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย แบบตอบรับ
การตีพิมพ์บทความวิจัย เอกสารบันทึกความร่วมมือทางด้านวิชาการ

ที่ สว 55/ท.2568

วารสารเสฏฐวิทย์ปริทัศน์
57 หน้า 1 คำแปลสนชาติ อำเภอจังหาร
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

21 มีนาคม 2568

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์บทความ

นมีสการ พระมหาสายัณห์ เปรมสีโล (วงศ์สุรินทร์), สุทธินันท์ พรหมพันธุใจ, วิญญู แถภาววงษ์,
พระครูสังฆรักษ์ ปญฺศุโต (ยศวีร์ เวชบุศกร) และ พระสุธารักษ์ อมมารกโช

วารสารเสฏฐวิทย์ปริทัศน์ TCI กลุ่ม 2 เป็นวารสารด้านสังคมศาสตร์ เปิดรับบทความวิชาการ บทความวิจัย รวมทั้งบทวิจารณ์หนังสือ เปิดรับตีพิมพ์เผยแพร่บทความด้านพระพุทธศาสนา ปรัชญา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และสหวิทยาการด้านสังคมศาสตร์ กำหนดเผยแพร่ปีละ 3 ฉบับ โดยบทความที่ส่งมาตีพิมพ์เผยแพร่กับวารสารจะได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 ท่าน ได้รับการรับรองจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (ศูนย์ TCI) ระหว่างปี พ.ศ. 2568-2572

ตามที่ท่านได้ส่งบทความเรื่อง "การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย" เผยแพร่ในวารสารเสฏฐวิทย์ปริทัศน์นั้น ในการนี้วารสารได้ดำเนินการส่งบทความให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ทั้ง 3 ท่านพิจารณาแล้ว และผู้เขียนได้ดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านแล้ว กองบรรณาธิการเห็นชอบรับบทความของท่านตีพิมพ์ในวารสาร เสฏฐวิทย์ปริทัศน์ ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน พฤษภาคม-สิงหาคม พ.ศ. 2568

จึงนมีสการมาเพื่อทราบ และขอขอบพระคุณที่ท่านได้ส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ในครั้งนี้

ขอแสดงความเคารพ

(ดร.สนั่น ประเสริฐ)

บรรณาธิการวารสารเสฏฐวิทย์ปริทัศน์

วารสารเสฏฐวิทย์ปริทัศน์ (TCI กลุ่ม 2)

ติดต่อประสานงาน โทร. 084 886 8052

บันทึกข้อตกลงและความเข้าใจ (MOU) เพื่อความร่วมมือในการร่วมพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา
ระหว่างมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กับ

โรงเรียนวังน้อย(พนมยงค์วิทยา) อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้จัดทำขึ้น ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ระหว่าง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

และโรงเรียนวังน้อย(พนมยงค์วิทยา)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ตั้งอยู่เลขที่
๕๗ หมู่ที่ ๑ ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รหัสไปรษณีย์ ๑๓๑๗๐ โดย พระกิตติ
สารสุธี,ดร. ตำแหน่ง รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงฉบับนี้เรียกว่า “มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณ
ราชวิทยาลัย” ฝ่ายหนึ่ง กับ

โรงเรียนวังน้อย(พนมยงค์วิทยา) อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รหัสไปรษณีย์
๑๓๑๗๐ โดย นางพรทิพย์ ไชยประณีธาน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงฉบับนี้
จะเรียกว่า “โรงเรียนวังน้อย(พนมยงค์วิทยา)” อีกฝ่ายหนึ่ง

ในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการนี้ รวมเรียกว่า “คู่มือสัญญา” ตกลงจะส่งเสริมความ
ร่วมมือทางวิชาการระหว่างกัน โดยคู่สัญญามีข้อตกลงกัน ดังนี้

ข้อ ๑ คู่สัญญาจะส่งเสริมการดำเนินการและกิจกรรมทางวิชาการด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ การแลกเปลี่ยนคณาจารย์ บุคลากร และผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินการเผยแผ่
พระพุทธศาสนา

๑.๒ การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการจัดหลักสูตรระยะสั้น การอบรมสัมมนา
และการประชุมวิชาการ ตลอดจนการจัดกิจกรรมโครงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนเครือข่ายแก่
กัน และการบริการในด้านวิชาการพระพุทธศาสนา

๑.๓ ความร่วมมือเพื่อดำเนินการในโครงการวิจัย กิจกรรมด้านการศึกษาในด้าน
พระพุทธศาสนา

/๑.๔ ความร่วมมือ...

๑.๔ ความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากร องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
ในการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์เพื่อการเผยแพร่พระพุทธศาสนาสู่สังคม

ข้อ ๒ กำหนดระยะเวลาความร่วมมือในการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงนี้ให้มีผล
ตั้งแต่วันที่ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงนี้และสิ้นสุดลงใน ๓ ปี และอาจมีการทบทวนหรือขยายเวลา
โดยได้รับความเห็นชอบของคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยกเลิกบันทึกข้อตกลงฉบับนี้ ในเวลาใด
ๆ ได้โดยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรที่ลงนาม โดยผู้มีอำนาจลงนามของคู่สัญญาแต่ละฝ่ายโดยหนังสือแจ้ง
ต้องส่งถึงคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งล่วงหน้าอย่างน้อย ๖ เดือน ก่อนวันยกเลิกมีผลบังคับใช้การยกเลิกบันทึกข้อตกลง
ฉบับนี้จะไม่มีผลบังคับใช้กับกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่และหรือโครงการที่ได้ดำเนินการไปตามบันทึกข้อตกลงนี้
แล้วก่อนวันยกเลิกบันทึกข้อตกลงฉบับนี้ เว้นแต่จะมีการตัดสินใจยกเลิกร่วมกันโดยคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายทำเป็น
ลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๓ ข้อขัดแย้งหรือข้อแตกต่างใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากการตีความหรือการดำเนินงานตามบันทึก
ข้อตกลงนี้จะมีการแก้ไขโดยมีการปรึกษาร่วมกันและเป็นที่ตกลงของคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย

ข้อ ๔ บันทึกข้อตกลงนี้จะมีผลบังคับใช้ภายหลังจากผู้มีอำนาจลงนามของคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย
ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการฉบับนี้เป็นต้นไป

บันทึกข้อตกลงนี้จัดทำขึ้น ๒ ฉบับ มีข้อความอย่างเดียวกัน คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้อ่าน
ข้อความและเข้าใจถูกต้องตรงกันแล้ว จึงได้ลงนามไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และต่างฝ่ายถือไว้ฝ่ายละ ๑ ฉบับ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

โรงเรียนวังน้อย(พนมยงค์วิทยา)

(พระกิตติสารสุธี,ดร.)

รองอธิการอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

พรทิพย์ ไชยประณีธาน

(นางพรทิพย์ ไชยประณีธาน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวังน้อย(พนมยงค์วิทยา)

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คุณภาพของเครื่องมือ
และ Output ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คำชี้แจง แบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมระดับความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. การตอบแบบสอบถามของท่านมีคุณค่าต่อการวิจัยและจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด เพราะการวิจัยมุ่งภาพรวม จึงขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

3. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริม/การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา

ขอความกรุณาท่านให้ข้อมูลตามความเป็นจริงให้ครบถ้วนสมบูรณ์ทุกข้อทั้ง 3 ตอน ข้อมูลในแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมจะไม่มีผลกระทบต่อการใช้งานของท่านแต่อย่างใด ทั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ขออนุโมทนาขอบคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม มา ณ โอกาสนี้ด้วย

พระมหา สายัณห์ เปมสีโล (วงศ์สุรินทร์) และคณะ

รายงานการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

- () 1) ชาย
() 2) หญิง

2. อายุ

- () 1) อายุ 17-20 ปี
() 2) อายุ 21 ปีขึ้นไป

3. ชั้นปีที่ศึกษา

- () 1) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 () 2) นักศึกษาชั้นปีที่ 2
() 3) นักศึกษาชั้นปีที่ 3 () 4) นักศึกษาชั้นปีที่ 4

ตอนที่ 2 การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา

คำชี้แจง

1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามระดับสภาพความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพียงข้อละ 1 ช่อง แต่ละข้อมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง มีระดับปฏิบัติในระดับมาก
3 หมายถึง มีระดับปฏิบัติในระดับปานกลาง
2 หมายถึง มีระดับปฏิบัติในระดับน้อย
1 หมายถึง มีระดับปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

2. ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0.	การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้					
	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกัน		✓			

อธิบายใต้ตาราง ว่า ✓ หมายถึง ผู้ตอบพิจารณาเห็นว่า มีการปฏิบัติในระดับมาก และได้ไปปรากฏตามแบบสอบถามต่อไปด้วย

ข้อที่	การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้						
1	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกัน					
2	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และการพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี					
3	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นในหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้					
4	ท่านมีความรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด					
5	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่ปรากฏในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน						
6	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอน ที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น					
7	ท่านสามารถวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ ในรายวิชาที่ได้รับผิดชอบ ในการทำแผนการสอนได้ เพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียน					
8	ท่านเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ใน รูปแบบการสอน ที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียน เช่น การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น การสอนแบบโยนิโส มนสิการ เป็นต้น					
9	ท่านมีความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในชั้นนำเข้าสู่บทเรียนได้อย่างเหมาะสม แจ็งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ ผู้เรียนทราบ และมีการทดสอบก่อนเรียน เพื่อนำไปสู่เนื้อหา ในรายวิชา					

ข้อที่	การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน						
10	ท่านมีความรู้สามารถนำข้อบกพร่องของผู้เรียน จากการพัฒนาผู้เรียน เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาได้					
3. การบริหารจัดการชั้นเรียน						
11	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม					
12	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในชั้นเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน					
13	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับหลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดชั้นเรียนทางกายภาพ การมองเห็นได้ชัดเจน ผู้เรียนมองเห็นครู และมองเห็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นตลอดเวลา					
14	ท่านมีความรู้ในการจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในห้องเรียน ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย น่าดู มีความสะอาด มีเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จะส่งเสริมให้การเรียนของนักเรียนสะดวกขึ้น					
15	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียน รายชั้น/รายวิชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน					
4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน						
16	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับหลักการวิจัยเบื้องต้น เพื่อการแก้ปัญหา และการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
17	ท่านสามารถวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อระบุปัญหาของผู้เรียน นำไปสู่การทำวิจัยอย่างต่อเนื่องได้					
18	ท่านเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ใน รูปแบบการสอน ที่เกิดจากการวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียน และใช้เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย					
19	ท่านมีความเข้าใจในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และสามารถนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย					

ข้อที่	การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน						
20	ท่านมีความรู้กระบวนการแก้ปัญหาของผู้เรียน จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน					
5. ด้านภาวะผู้นำครู						
21	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับความเป็นครูที่ให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน อยู่เสมอ พร้อมทั้งการยอมรับในความคิดของนักเรียน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน					
22	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการแสดงประพจน์ที่มีระเบียบวินัย และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู และนักเรียน					
23	ท่านมีความรู้ และสามารถปฏิบัติตนเกี่ยวกับการประพจน์ ปฏิบัติตนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน					
24	ท่านเข้าใจในความเสียสละครูผู้สอน ทั้งกำลังกายและกำลังใจ เพื่อปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม					
25	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการกำหนดการสอน การเรียนรู้ร่วมกันกับผู้เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน					
6. การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้						
26	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการประสานงานความร่วมมือกับ ปกครอง ในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน					
27	ท่านสามารถวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียน และสร้างความสัมพันธ์อันดีงามกับชุมชน					
28	เข้าใจในกระบวนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้					
29	ท่านมีความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้					
30	ท่านมีความรู้สามารถในการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริม/การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา

.....

.....

.....

แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC)
ระหว่างจุดประสงค์และข้อความ
เรื่อง การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครุมีอาชีพของนักศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ วัตตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 0 หรือ -1 ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นวัตได้ตรงตามจุดประสงค์
 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นวัตได้ตรงตามจุดประสงค์
 -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นวัตได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์

จุดประสงค์ของพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน/หัวข้อแบบสอบถามการพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครุมีอาชีพของนักศึกษา	ผลการพิจารณา		
	+1	0	-1
1. การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้			
1.1 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกัน			
1.2 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร สถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และการ พัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี			
1.3 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นในหลักสูตร สถานศึกษา และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้			
1.4 ท่านมีความรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน การวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด			
1.5 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่ปรากฏในหลักสูตร สถานศึกษา เพื่อนำไปจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
2. ด้านการพัฒนาผู้เรียน			
2.1 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสอน ที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนใน แต่ละช่วงชั้น			
2.2 ท่านสามารถวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ ในรายวิชาที่ได้รับผิดชอบ ในการทำแผนการสอนได้ เพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียน			

จุดประสงค์ของพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน/หัวข้อแบบสอบถามการพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา	ผลการพิจารณา		
	+1	0	-1
2.3 ท่านเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียน เช่น การสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน การสอนแบบโยนิโสมนสิการ เป็นต้น			
2.4 ท่านมีความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในขั้นนำเข้าสู่บทเรียนได้อย่างเหมาะสม แจ่มจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ และมีการทดสอบก่อนเรียน เพื่อนำไปสู่เนื้อหาในรายวิชา			
2.5 ท่านมีความรู้สามารถนำข้อบกพร่องของผู้เรียน จากการพัฒนาผู้เรียน เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาได้			
3. การบริหารจัดการชั้นเรียน			
3.1 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม			
3.2 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในชั้นเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน			
3.3 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับหลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดชั้นเรียนทางกายภาพ การมองเห็นได้ชัดเจน ผู้เรียนมองเห็นครูและมองเห็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นตลอดเวลา			
3.4 ท่านมีความรู้ในการจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในห้องเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย น่าดู มีความสะอาด มีเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จะส่งเสริมให้การเรียนของนักเรียนสะดวกขึ้น			
3.5 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียน รายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน			
4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน			
4.1 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับหลักการวิจัยเบื้องต้น เพื่อการแก้ปัญหา และการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง			
4.2 ท่านสามารถวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อระบุปัญหาของผู้เรียน นำไปสู่การทำวิจัยอย่างต่อเนื่องได้			

จุดประสงค์ของพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน/หัวข้อแบบสอบถามการพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของนักศึกษา	ผลการพิจารณา		
	+1	0	-1
4.3 ท่านเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการสอน ที่เกิดจากการวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียน และใช้เป็นเครื่องมือในการทำวิจัย			
4.4 ท่านมีความเข้าใจในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและสามารถนำไป หาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย			
4.5 ท่านมีความรู้กระบวนการแก้ปัญหาของผู้เรียน จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน			
5. ด้านภาวะผู้นำครู			
5.1 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับความเป็นครูที่ให้เกียรติเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ พร้อม ทั้งการยอมรับในความคิดของนักเรียน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน			
5.2 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการแสดงประพจน์ที่มีระเบียบวินัย และเป็น แบบอย่างที่ดีแก่ครู และนักเรียน			
5.3 ท่านมีความรู้ และสามารถปฏิบัติตนเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติงาน			
5.4 ท่านเข้าใจในความเสียสละครูผู้สอน ทั้งกำลังกายและกำลังใจเพื่อ ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม			
5.5 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการกำหนดการสอน การเรียนรู้ ร่วมกันกับนักเรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน			
6. การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้			
6.1 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการประสานงานความร่วมมือกับปกครอง ในการ ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน			
6.2 ท่านสามารถวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียน และสร้างความสัมพันธ์อันดีงาม กับชุมชน			
6.3 เข้าใจในกระบวนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับชุมชนเพื่อการจัดการ เรียนรู้			
6.4 ท่านมีความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและความร่วมมือกับ ชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้			
6.5 ท่านมีความรู้สามารถในการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้			

ผลการประเมินของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตาราง 17 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อความคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ข้อที่	คะแนนการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล การประเมิน
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	0	+1	+1	4	.80	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	0	+1	4	.80	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 18 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.652	16	.656
2	.710	17	.804
3	.747	18	.831
4	.676	19	.620
5	.704	20	.733
6	.829	21	.668
7	.731	22	.457
8	.840	23	.641
9	.794	24	.715
10	.815	25	.694
11	.734	26	.710
12	.806	27	.652
13	.622	28	.721
14	.768	29	.833
15	.620	30	.681

มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .457-.840

ค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .971

Notes

Output Created	12-SEP-2024 19:56:24	
Comments		
Input	Active Dataset	DataSet0
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	30
	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax	RELIABILITY /VARIABLES=VAR00001 VAR00002 VAR00003 VAR00004 VAR00005 VAR00006 VAR00007 VAR00008 VAR00009 VAR00010 VAR00011 VAR00012 VAR00013 VAR00014 VAR00015 VAR00016 VAR00017 VAR00018 VAR00019 VAR00020 VAR00021 VAR00022 VAR00023 VAR00024 VAR00025 VAR00026 VAR00027 VAR00028 VAR00029 VAR00030 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA /SUMMARY=TOTAL.	
Resources	Processor Time	00:00:00.02
	Elapsed Time	00:00:00.10

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.971	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	111.7000	232.286	.652	.970
VAR00002	111.8000	231.269	.710	.970
VAR00003	111.7333	228.892	.747	.970
VAR00004	111.6667	231.126	.676	.970
VAR00005	111.6000	232.524	.704	.970
VAR00006	111.6333	227.137	.829	.969
VAR00007	111.6667	231.057	.731	.970
VAR00008	111.4333	230.806	.840	.970
VAR00009	111.6000	229.559	.794	.970
VAR00010	111.8000	226.786	.815	.969
VAR00011	111.7667	228.875	.734	.970
VAR00012	111.7667	226.185	.806	.970
VAR00013	111.8667	232.671	.622	.971
VAR00014	111.7000	228.769	.768	.970
VAR00015	111.6333	233.689	.620	.971
VAR00016	111.6667	232.575	.656	.970
VAR00017	111.5000	229.914	.804	.970
VAR00018	111.5667	228.116	.831	.969
VAR00019	111.7000	229.528	.733	.970
VAR00020	111.7667	231.357	.668	.970
VAR00021	111.6667	235.885	.457	.972
VAR00022	111.5667	235.426	.641	.971
VAR00023	111.5333	233.499	.715	.970
VAR00024	111.6333	233.413	.694	.970
VAR00025	111.9000	228.645	.710	.970
VAR00026	111.9333	230.823	.652	.971
VAR00027	111.6333	230.585	.721	.970
VAR00028	111.7333	231.168	.690	.970
VAR00029	111.7333	225.857	.833	.969
VAR00030	111.5667	233.495	.681	.970

Frequencies

Notes

Output Created	10-SEP-2024 23:12:24	
Comments		
Input	Data	E:\ . 2566\ (. 66)\Untitled1 .sav
	Active Dataset	DataSet0
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	97
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data.
Syntax	FREQUENCIES VARIABLES= /ORDER=ANALYSIS.	
Resources	Processor Time	00:00:00.00
	Elapsed Time	00:00:00.02

Statistics

N	Valid	97	97	97
	Missing	0	0	0

Frequency Table

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	40	41.2	41.2	41.2
	57	58.8	58.8	100.0
Total	97	100.0	100.0	

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	17-20	66	68.0	68.0	68.0
	2 1	31	32.0	32.0	100.0
Total		97	100.0	100.0	

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	32	33.0	33.0	33.0
	2	34	35.1	35.1	68.0
	3	14	14.4	14.4	82.5
	4	17	17.5	17.5	100.0
	Total	97	100.0	100.0	

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
1	97	4.7113	.47782
2	97	4.5670	.64400
3	97	4.4742	.57902
4	97	4.3711	.72629
5	97	4.5155	.52268
6	97	4.4536	.80390
7	97	4.1134	.65949
8	97	4.5155	.73758
9	97	4.4227	.67446
1 0	97	3.8660	.77229
1 1	97	4.1340	.70162
1 2	97	3.8144	1.10236
1 3	97	4.0515	.97223
1 4	97	4.1753	.59530
1 5	97	4.3814	.63645
1 6	97	4.6186	.48826
1 7	97	4.4330	.53827
1 8	97	3.9691	.62004
1 9	97	4.5979	.49286
2 0	97	3.9897	.72880
2 1	97	4.0206	.97873
2 2	97	3.9794	1.04063
2 3	97	3.8969	.99462
2 4	97	3.9588	.95653
2 5	97	3.7938	1.08913
2 6	97	3.7010	.80577
2 7	97	3.8351	.86217
2 8	97	4.2577	.72569
2 9	97	3.9794	.88952
3 0	97	4.1753	.85404
	97	4.5278	.27414
	97	4.2742	.34799
	97	4.1113	.38402
	97	4.3216	.29799
	97	3.9299	.51319
	97	3.9897	.38010
	97	4.1924	.15939
Valid N (listwise)	97		

T-Test

Notes

Output Created		12-SEP-2024 02:36:16
Comments		
Input	Data	E:\ . 2566\ (. 66)\Untitled1 .sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	97
Missing Value Handling	Definition of Missing	User defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics for each analysis are based on the cases with no missing or out-of-range data for any variable in the analysis.
Syntax		T-TEST GROUPS=(1 2) /MISSING=ANALYSIS /VARIABLES = /CRITERIA=CI(.95).
Resources	Processor Time	00:00:00.03
	Elapsed Time	00:00:00.05

Group Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
	40	4.5500	.30967	.04896
	57	4.5123	.24790	.03283
	40	4.4050	.28098	.04443
	57	4.1825	.36308	.04809
	40	4.1700	.37771	.05972
	57	4.0702	.38636	.05117
	40	4.2950	.28280	.04471
	57	4.3404	.30930	.04097
	40	4.0200	.47889	.07572
	57	3.8667	.53095	.07033
	40	4.0700	.34951	.05526
	57	3.9333	.39340	.05211
	40	4.2517	.13117	.02074
	57	4.1509	.16524	.02189

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	3.878	.052	.665	95	.508	.03772	.05671	-.07486	.15030
Equal variances not assumed			.640	71.845	.524	.03772	.05895	-.07981	.15525
Equal variances assumed	2.483	.118	3.251	95	.002	.22254	.06845	.08666	.35843
Equal variances not assumed			3.399	94.032	.001	.22254	.06547	.09255	.35254
Equal variances assumed	.298	.586	1.264	95	.209	.09982	.07896	-.05694	.25659
Equal variances not assumed			1.269	85.279	.208	.09982	.07865	-.05654	.25619
Equal variances assumed	.564	.455	-.736	95	.463	-.04535	.06161	-.16766	.07696
Equal variances not assumed			-.748	88.518	.457	-.04535	.06064	-.16586	.07516
Equal variances assumed	.451	.504	1.457	95	.148	.15333	.10524	-.05559	.36226
Equal variances not assumed			1.484	89.121	.141	.15333	.10334	-.05200	.35866
Equal variances assumed	.380	.539	1.762	95	.081	.13667	.07755	-.01730	.29063
Equal variances not assumed			1.799	89.762	.075	.13667	.07595	-.01423	.28757
Equal variances assumed	2.134	.147	3.211	95	.002	.10079	.03139	.03847	.16310
Equal variances not assumed			3.343	93.488	.001	.10079	.03015	.04092	.16066

T-Test

Notes

Output Created	12-SEP-2024 02:41:09	
Comments		
Input	Data	E:\ . 2566\ (. 66)\Untitled1 .sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	97
Missing Value Handling	Definition of Missing	User defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics for each analysis are based on the cases with no missing or out-of-range data for any variable in the analysis.
Syntax	T-TEST GROUPS=(1 2) /MISSING=ANALYSIS /VARIABLES = /CRITERIA=CI(.95).	
Resources	Processor Time	00:00:00.02
	Elapsed Time	00:00:00.14

Group Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
17-20	66	4.5515	.27637	.03402
2 1	31	4.4774	.26672	.04790
17-20	66	4.3545	.30943	.03809
2 1	31	4.1032	.36831	.06615
17-20	66	4.1515	.38440	.04732
2 1	31	4.0258	.37503	.06736
17-20	66	4.3061	.28976	.03567
2 1	31	4.3548	.31711	.05695
17-20	66	4.0091	.45530	.05604
2 1	31	3.7613	.59199	.10632
17-20	66	4.0182	.34503	.04247
2 1	31	3.9290	.44587	.08008
17-20	66	4.2318	.14075	.01732
2 1	31	4.1086	.16644	.02989

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	.066	.797	1.245	95	.216	.07410	.05952	-.04407	.19226
Equal variances not assumed			1.261	60.757	.212	.07410	.05875	-.04340	.19159
Equal variances assumed	1.738	.191	3.507	95	.001	.25132	.07167	.10903	.39361
Equal variances not assumed			3.292	50.621	.002	.25132	.07633	.09805	.40459
Equal variances assumed	.045	.833	1.513	95	.133	.12571	.08306	-.03919	.29060
Equal variances not assumed			1.527	60.154	.132	.12571	.08232	-.03894	.29036
Equal variances assumed	1.246	.267	-.750	95	.455	-.04878	.06503	-.17788	.08033
Equal variances not assumed			-.726	54.291	.471	-.04878	.06720	-.18349	.08594
Equal variances assumed	3.269	.074	2.265	95	.026	.24780	.10941	.03059	.46501
Equal variances not assumed			2.062	47.301	.045	.24780	.12019	.00605	.48955
Equal variances assumed	1.229	.270	1.078	95	.284	.08915	.08269	-.07502	.25331
Equal variances not assumed			.984	47.515	.330	.08915	.09065	-.09315	.27145
Equal variances assumed	.388	.535	3.789	95	.000	.12322	.03252	.05866	.18777
Equal variances not assumed			3.566	50.888	.001	.12322	.03455	.05385	.19258

Descriptives

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
1	32	4.5500	.31725	.05608	4.4356	4.6644	3.80	5.00
2	34	4.5529	.23643	.04055	4.4704	4.6354	4.20	5.00
3	14	4.5000	.26890	.07187	4.3447	4.6553	4.00	4.80
4	17	4.4588	.27170	.06590	4.3191	4.5985	3.80	4.80
Total	97	4.5278	.27414	.02784	4.4726	4.5831	3.80	5.00
1	32	4.4187	.29777	.05264	4.3114	4.5261	3.80	4.80
2	34	4.2941	.31231	.05356	4.1851	4.4031	3.60	4.80
3	14	4.0571	.41826	.11179	3.8156	4.2986	3.40	4.60
4	17	4.1412	.32988	.08001	3.9716	4.3108	3.60	4.60
Total	97	4.2742	.34799	.03533	4.2041	4.3444	3.40	4.80
1	32	4.1938	.33499	.05922	4.0730	4.3145	3.60	4.80
2	34	4.1118	.42694	.07322	3.9628	4.2607	3.00	4.80
3	14	3.8429	.43803	.11707	3.5899	4.0958	3.20	4.60
4	17	4.1765	.23326	.05657	4.0565	4.2964	3.80	4.60
Total	97	4.1113	.38402	.03899	4.0339	4.1887	3.00	4.80
1	32	4.3063	.29614	.05235	4.1995	4.4130	3.60	4.80
2	34	4.3059	.28809	.04941	4.2054	4.4064	3.60	4.80
3	14	4.3429	.28747	.07683	4.1769	4.5088	4.00	4.80
4	17	4.3647	.34810	.08443	4.1857	4.5437	3.80	5.00
Total	97	4.3216	.29799	.03026	4.2616	4.3817	3.60	5.00
1	32	3.9875	.47093	.08325	3.8177	4.1573	3.00	4.60
2	34	4.0294	.44622	.07653	3.8737	4.1851	3.00	4.80
3	14	3.7857	.47370	.12660	3.5122	4.0592	3.00	4.40
4	17	3.7412	.68835	.16695	3.3873	4.0951	2.00	4.60
Total	97	3.9299	.51319	.05211	3.8265	4.0333	2.00	4.80
1	32	4.0250	.35469	.06270	3.8971	4.1529	3.20	4.60
2	34	4.0118	.34091	.05847	3.8928	4.1307	3.20	4.60
3	14	3.9857	.49281	.13171	3.7012	4.2703	3.00	4.80
4	17	3.8824	.41267	.10009	3.6702	4.0945	3.00	4.60
Total	97	3.9897	.38010	.03859	3.9131	4.0663	3.00	4.80
1	32	4.2469	.13383	.02366	4.1986	4.2951	3.97	4.47
2	34	4.2176	.14754	.02530	4.1662	4.2691	3.77	4.43
3	14	4.0857	.13506	.03610	4.0077	4.1637	3.87	4.30
4	17	4.1275	.19048	.04620	4.0295	4.2254	3.63	4.37
Total	97	4.1924	.15939	.01618	4.1603	4.2246	3.63	4.47

ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	.129	3	.043	.564	.640
Within Groups	7.086	93	.076		
Total	7.215	96			
Between Groups	1.643	3	.548	5.100	.003
Within Groups	9.983	93	.107		
Total	11.626	96			
Between Groups	1.299	3	.433	3.131	.029
Within Groups	12.859	93	.138		
Total	14.158	96			
Between Groups	.054	3	.018	.197	.898
Within Groups	8.471	93	.091		
Total	8.525	96			
Between Groups	1.339	3	.446	1.734	.165
Within Groups	23.944	93	.257		
Total	25.283	96			
Between Groups	.253	3	.084	.575	.633
Within Groups	13.617	93	.146		
Total	13.870	96			
Between Groups	.348	3	.116	5.154	.002
Within Groups	2.091	93	.022		
Total	2.439	96			

Post Hoc Tests

Multiple Comparisons

LSD

Dependent Variable	(I)	(J)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
	1	2	-.00294	.06798	.966	-.1379	.1321
		3	.05000	.08845	.573	-.1256	.2256
		4	.09118	.08284	.274	-.0733	.2557
	2	1	.00294	.06798	.966	-.1321	.1379
		3	.05294	.08765	.547	-.1211	.2270
		4	.09412	.08199	.254	-.0687	.2569
	3	1	-.05000	.08845	.573	-.2256	.1256
		2	-.05294	.08765	.547	-.2270	.1211
		4	.04118	.09962	.680	-.1566	.2390
	4	1	-.09118	.08284	.274	-.2557	.0733
		2	-.09412	.08199	.254	-.2569	.0687
		3	-.04118	.09962	.680	-.2390	.1566
	1	2	.12463	.08070	.126	-.0356	.2849
		3	.36161*	.10499	.001	.1531	.5701
		4	.27757*	.09833	.006	.0823	.4728
	2	1	-.12463	.08070	.126	-.2849	.0356
		3	.23697*	.10404	.025	.0304	.4436
		4	.15294	.09732	.119	-.0403	.3462
	3	1	-.36161*	.10499	.001	-.5701	-.1531
		2	-.23697*	.10404	.025	-.4436	-.0304
		4	-.08403	.11824	.479	-.3188	.1508
	4	1	-.27757*	.09833	.006	-.4728	-.0823
		2	-.15294	.09732	.119	-.3462	.0403
		3	.08403	.11824	.479	-.1508	.3188
	1	2	.08199	.09158	.373	-.0999	.2639
		3	.35089*	.11915	.004	.1143	.5875
		4	.01728	.11160	.877	-.2043	.2389
	2	1	-.08199	.09158	.373	-.2639	.0999
		3	.26891*	.11808	.025	.0344	.5034
		4	-.06471	.11045	.559	-.2840	.1546
	3	1	-.35089*	.11915	.004	-.5875	-.1143
		2	-.26891*	.11808	.025	-.5034	-.0344
		4	-.33361*	.13420	.015	-.6001	-.0671
	4	1	-.01728	.11160	.877	-.2389	.2043
		2	.06471	.11045	.559	-.1546	.2840
		3	.33361*	.13420	.015	.0671	.6001
	1	2	.00037	.07433	.996	-.1472	.1480
		3	-.03661	.09671	.706	-.2286	.1554
		4	-.05846	.09058	.520	-.2383	.1214
	2	1	-.00037	.07433	.996	-.1480	.1472
		3	-.03697	.09584	.701	-.2273	.1533
		4	-.05882	.08965	.513	-.2368	.1192
	3	1	.03661	.09671	.706	-.1554	.2286
		2	.03697	.09584	.701	-.1533	.2273
		4	-.02185	.10892	.841	-.2381	.1944

Multiple Comparisons

LSD

Dependent Variable	(I)	(J)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
4	1	1	.05846	.09058	.520	-.1214	.2383
		2	.05882	.08965	.513	-.1192	.2368
		3	.02185	.10892	.841	-.1944	.2381
1	2	1	-.04191	.12497	.738	-.2901	.2063
		3	.20179	.16259	.218	-.1211	.5247
		4	.24632	.15228	.109	-.0561	.5487
2	1	1	.04191	.12497	.738	-.2063	.2901
		3	.24370	.16113	.134	-.0763	.5637
		4	.28824	.15072	.059	-.0111	.5875
3	1	1	-.20179	.16259	.218	-.5247	.1211
		2	-.24370	.16113	.134	-.5637	.0763
		4	.04454	.18313	.808	-.3191	.4082
4	1	1	-.24632	.15228	.109	-.5487	.0561
		2	-.28824	.15072	.059	-.5875	.0111
		3	-.04454	.18313	.808	-.4082	.3191
1	2	1	.01324	.09425	.889	-.1739	.2004
		3	.03929	.12261	.749	-.2042	.2828
		4	.14265	.11484	.217	-.0854	.3707
2	1	1	-.01324	.09425	.889	-.2004	.1739
		3	.02605	.12151	.831	-.2152	.2673
		4	.12941	.11366	.258	-.0963	.3551
3	1	1	-.03929	.12261	.749	-.2828	.2042
		2	-.02605	.12151	.831	-.2673	.2152
		4	.10336	.13810	.456	-.1709	.3776
4	1	1	-.14265	.11484	.217	-.3707	.0854
		2	-.12941	.11366	.258	-.3551	.0963
		3	-.10336	.13810	.456	-.3776	.1709
1	2	1	.02923	.03693	.431	-.0441	.1026
		3	.16116*	.04805	.001	.0657	.2566
		4	.11942*	.04500	.009	.0301	.2088
2	1	1	-.02923	.03693	.431	-.1026	.0441
		3	.13193*	.04762	.007	.0374	.2265
		4	.09020*	.04454	.046	.0017	.1786
3	1	1	-.16116*	.04805	.001	-.2566	-.0657
		2	-.13193*	.04762	.007	-.2265	-.0374
		4	-.04174	.05412	.443	-.1492	.0657
4	1	1	-.11942*	.04500	.009	-.2088	-.0301
		2	-.09020*	.04454	.046	-.1786	-.0017
		3	.04174	.05412	.443	-.0657	.1492

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

ประวัตินักวิจัย

1. ชื่อ – สกุล พระมหาสายัณห์ วงศ์สุรินทร์, ผศ.ดร.
2. ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
3. ประวัติการศึกษา
ปริญญาตรี ศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยนเรศวร
จังหวัดพิษณุโลก
ปริญญาเอก ปรัชญาดุขฎฐบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลย
อลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี
4. ประวัติการทำงาน
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ มมร.วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
5. ผลงานทางวิชาการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์
6. ผลงานการวิจัย
หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง สภาพการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลี : กรณีศึกษา
สำนักเรียนวัดชูจิตธรรมารามพระอารามหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2561.
ผู้ร่วมวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม : กรณีศึกษา สำนัก
เรียนวัดชูจิตธรรมารามพระอารามหลวง อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2561.
ผู้ร่วมวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย, 2563.
ผู้ร่วมวิจัย เรื่อง การศึกษาความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2563.
7. สถานที่ทำงานปัจจุบัน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ถนนพหลโยธิน
ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170

ประวัตินักวิจัยร่วม

1. ชื่อ – สกุล นายสุทธินันท์ พรหมพันธุ์ใจ
2. ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มมร.วิทยาเขตอีสาน
3. ประวัติการศึกษา
 - ปริญญาตรี (ศน.บ) คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
 - ปริญญาโท (ศน.ม.) คณะศึกษาศาสตร์ (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
 - ปริญญาโท (พธ.ม) คณะครุศาสตร์(สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
4. ประวัติการทำงาน
 -
5. ผลงานทางวิชาการ
 -
6. ผลงานการวิจัย
 - ผู้ร่วมวิจัย เรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐานในชุมชน บ้านดอนยาง ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น, 2561.
 - ผู้ร่วมวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างสุขภาพด้วยหลักสัปปุริสธรรม7 สำหรับเด็กแว้นในจังหวัดขอนแก่น, 2562.
7. สถานที่ทำงานปัจจุบัน
 - มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น โทร.08-36659748 Suthinujack @gmail.com.

ประวัตินักวิจัยร่วม

1. ชื่อ – สกุล นายวิญญู เกาถางษ์

2. ตำแหน่ง นักวิชาการอิสระ

3. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ศาสนศาสตร์บัณฑิต (ศน.บ.) สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปริญญาโท (กศ.ม.) การศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา)

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4. ประวัติการทำงาน

ระบุสาขาที่มีความชำนาญเป็นพิเศษ โปรแกรม SPSS เอกสารประกอบการสอนใน

ระดับอุดมศึกษา มีความชำนาญเกี่ยวกับ วิจัยในชั้นเรียน การวิจัยเชิง

สำรวจ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย

5. ผลงานทางวิชาการ

-

6. ผลงานการวิจัย

ผู้ร่วมวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบบังคับ

บำบัดโดยวัด (วิถีพุทธ) ของวัดถ้ำกระบอก จังหวัดสระบุรี 2561

7. สถานที่ทำงานปัจจุบัน

576 เพชรวิไลอาพาร์ทเมนท์ ถนนกลางเมือง ซอย 9 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

โทร. 087-6364692 E-mail : vic32@windowslive.com

ความสามารถพิเศษ

การทำวิจัยเชิงคุณภาพ วิจัยเชิงปริมาณ (วิจัยในชั้นเรียน และวิจัยเชิงสำรวจ) เอกสาร
ประกอบการสอนในระดับปริญญาตรี-โท

บทความวิชาการ การวิเคราะห์สถิติโดยใช้ โปรแกรม SPSS ได้แก่ ร้อยละ (Percentage)
ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)) t-Test (Independent
Samples) ใช้สถิติทดสอบเอฟ F-Test (One-way ANOVA) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 3 ค่า เมื่อพบมี
ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้
(Scheffe) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สัน (Pearson Product Moment
Correlation(r)) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 การวิเคราะห์การถดถอยของพหุคูณ Multiple
Regression Analysis : MR

ประวัตินักวิจัยร่วม

1. ชื่อ – สกุล พระครูสังฆรักษ์ ยศวีร์ ปมุตโต, ดร.
2. ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชารัฐศาสตรมหาบัณฑิต และรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. ประวัติการศึกษา
 - ปริญญาตรี (ร.บ.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 - ปริญญาโท (ร.ม.) รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 - ปริญญาเอก (ร.ด.) รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
4. ประวัติการทำงาน
 - อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชารัฐศาสตรมหาบัณฑิต และรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
5. ผลงานทางวิชาการ
 -
6. ผลงานการวิจัย
 -
7. สถานที่ทำงานปัจจุบัน
 - อาคาร B 7.4 ชั้น 2 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เลขที่ 248 หมู่
1 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170 โทร.08-51619745 / weacha
@hotmail.com

ประวัตินักวิจัยร่วม

1. ชื่อ – สกุล พระสุธารักษ์ ธรรมารุกโข
2. ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่งานพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มมร. มวก.
3. ประวัติการศึกษา
 - ปริญญาตรี รัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 - ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) สาขาวิชาการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
4. ประวัติการทำงาน
 - อาจารย์พิเศษ
5. ผลงานทางวิชาการ
 -
6. ผลงานการวิจัย
 - ผู้ร่วมวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพของ
นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 2566
7. สถานที่ทำงานปัจจุบัน
 - มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 57
หมู่ 1 ต.สนับทึบ อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา 13170 E-mail : sutarak2536@gmail.com